

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

PROJEKтна PISARNA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
V POMURSKI REGIJI

2. LETNO POROČILO

O IZVAJANJU UKREPOV
ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI POMURSKI REGIJI
V OBDOBJU 2010-2015

V LETU 2011

Kazalo

1. Povzetek – Pomurje v krizi in odziv nanjo	3
2. Prikaz stanja in razvojnih težav v Pomurju	8
3. Ukrepi in organi izvajanja Zakona	11
3.1. Ukrepi in instrumenti	11
3.1.1. Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015	12
3.1.1. Spodbude za zaposlovanje	13
3.1.2. Davčna olajšava za investiranje	14
3.1.3. Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije	14
3.2. Organi usklajevanja in izvajanja zakona	15
3.2.1. Medresorska komisija	15
3.2.1. Projektna pisarna Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji	16
3.2.4. Regionalna razvojna agencija Mura	17
4. Analiza izvajanja aktivnosti po ukrepih Zakona	18
4.1. Program POMURJE 2015	18
4.1.1. Izvajanje aktivnosti Programa POMURJE 2015	19
4.1.1.1. Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest	19
4.1.1.2. Spodbujanje razvoja človeških virov	23
4.1.1.3. Spodbujanje socialnega podjetništva	24
4.1.1.4. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije	25
4.1.1.5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v Pomurski regiji	28
4.2. Spodbude za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje	30
4.2.1. Spodbude za zaposlovanje	31
4.2.2. Davčne olajšave za zaposlovanje	33
4.2.3. Davčne olajšave za investiranje	33
4.3. Vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra	34
4.4. Vzpostavitev regijskega gospodarskega središča (»Razvojni center slovenskega gospodarstva«)	37
4.5. Vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnost	40
4.5.1. Način izvajanja	40
4.5.1.1. Stanje na področju ukrepa	43
4.5.2. Načrtovane aktivnosti v letih 2012	43

4.6.	Vlaganje v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo	44
5.	Koordinacija drugih ukrepov Vlade RS za Pomursko regijo.....	48
5.1.	Poročanje ministrstev o ukrepih v širšem smislu zakona	48
5.1.1.	Poročilo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.....	48
5.1.2.	Poročilo Ministrstva za gospodarstvo	50
5.1.2.1.	Eko Sklad	51
5.1.3.	Slovenski regionalno razvojni sklad.....	51
5.1.4.	Poročilo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo	52
5.1.5.	Poročilo Ministrstva za kulturo.....	52
5.1.6.	Poročilo Ministrstva za obrambo.....	53
5.1.7.	Poročilo Ministrstva za zdravje	53
5.2.	Črpanje EU sredstev	54
5.2.1.	Kohezijska politika v Sloveniji	54
5.2.1.1.	Pregled črpanja EU sredstev v Sloveniji za vse tri operativne programe.....	55
5.2.1.2.	Operativni programi Cilja 3	59
5.3.	Uveljavljanje skupnega slovenskega gospodarskega prostora.....	62
5.4.	Urad za narodnosti.....	63
6.	Kazalniki za spremljanje učinkovitosti izvajanja zakona	65
6.1.	Kazalniki Programa POMURJE 2015	66
7.	Finančni prikaz izvajanja zakona.....	68

1. Povzetek – Pomurje v krizi in odziv nanjo

Pomurje v zadnjem obdobju zaznamuje vrsta dogodkov, ki so v veliki meri vplivali tako na delovanje države kot na delovanje regije in občin v Pomurju. Kot odziv na izrazito stopnjevanje gospodarske krize v Pomurju, se je s sprejetjem Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji **Vlada RS v letu 2009 odločila za integriran in ciljno usmerjeni pristop z vključevanjem** več razvojnih programov več ministrstev. S tem se je želelo gospodarsko dinamizirati regijo in doseči njeno dolgoročno razvojno prestrukturiranje. Z novim pristopom v Pomurju je regionalna politika utrla pot novemu Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet v marcu 2011.

Konec leta 2011 je bilo v Pomurski regiji 9.567 brezposelnih, kar je sicer za 6,9 % manj kot decembra 2010 vendar je bila stopnja registrirane brezposelnosti v decembru 2011 še vedno 17,2-odstotna.

V Pomurski regiji po podatkih registra AJPES za 2011 (Poslovni subjekti v poslovnem registru Slovenije po statističnih regijah in po skupinah, stanje na dan 31.12.2011) je v letu 2011 delovalo 1.862 gospodarskih družb in zadrug, 3.546 samostojnih podjetnikov, 229 pravnih oseb javnega prava, 434 zasebnih nepridobitnih organizacij, 1.651 društev in 548 drugih fizičnih oseb, ki opravljajo registrirano oz. s predpisi določeno dejavnost.

Velika podjetja so zaposlovala 36 % zaposlenih, srednja 21 %, majhna 19 % in mikro podjetja 24 % zaposlenih. Od leta 2005 v Pomurju narašča število samostojnih podjetnikov (približno 100 na leto) ter stagnirata število gospodarskih družb (+/- 10 na leto) in število zadrug (37 v zadnjih treh letih).

Po podatkih AJPES-izpostava Murska Sobota o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Pomurju v letu 2010, prihodki na zaposlenega še vedno zaostajajo za slovenskim povprečjem za tretjino (32%), dodana vrednost na zaposlenega za 28 % in bruto plača na zaposlenega v gospodarskih družbah za 16 %. Pomursko gospodarstvo je v finančno-gospodarskem krču, tako kot tudi sicer gospodarstvo drugje po Sloveniji, vendar je zaradi ekonomske šibkosti v Pomurski regiji njegov vpliv bistveno močnejši.

Pričujoče poročilo je drugo letno poročilo o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (v nadaljnjem besedilu: Zakon) in zajema obdobje **do 31. decembra 2011**.

V aprilu 2011 je bil v okviru Programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010-2015 (v nadaljnjem besedilu: Program) v okviru prvega instrumenta Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest, objavljen *tretji javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest*, Razpisanih je bilo **1.400.000 EUR** nepovratnih sredstev za leto 2011. Odobrenih je bilo 1.070.861,26 EUR oziroma 76% razpisanih sredstev. Po nekaterih odstopih od pogodb **se je** v letu 2011 **izvedlo 19 projektov začetnih investicij**. Skupna vrednost sofinanciranih investicij znaša **3.162.556,12 EUR**. V letu 2011 je bilo izplačanih **838.041,58 EUR**. Podatki iz vlog na javni razpis kažejo, da bo v povprečju na projekt začetne investicije realiziranih 2,9 zaposlitev. **Povprečna cena ustvarjenega delovnega mesta je 14.965,02 EUR**. Poleg izplačil za navedenih 19 projektov na osnovi tretjega javnega razpisa, so bila v letu 2011 izplačana tudi nepovratna sredstva na osnovi

dvoletnih pogodb prvega javnega razpisa. Skupaj je tako bilo **v letu 2011 izplačanih 3.179.977,37 EUR.**

V okviru drugega instrumenta Programa »**Spodbujanje razvoja človeških virov**« se je nadaljevalo z aktivnostmi krepitve regionalnega razvojnega menedžmenta. Za izvajanje podpore vladni projektni pisarni v Pomurski regiji so bila regionalni razvojni agenciji Mura odobreni trije zahtevki v skupni višini **90.735,02 EUR.**

V okviru tretjega instrumenta Programa »**Socialno podjetništvo**« je bilo zaključeno javno naročilo »Priprava strokovnih podlag za izvedbo projektov na področju socialnega podjetništva«, ki se je začelo izvajati v letu 2010. V letu 2011 je bilo izplačanih **19.157,10 EUR** (v letu 2010 je bilo izvajalcu izplačanih 51.376,84 EUR). V okviru tega javnega naročila so bile zagnane socialno podjetniške pobude, ki naj bi se skozi nadaljnjo podporo (javni razpis) razvile do te mere, da postanejo primeri dobre prakse razvoja socialnega podjetništva v Sloveniji. Dne 15.4.2011 je dejansko bil objavljen Javni razpis za spodbujanje socialnega podjetništva v skupni vrednosti **400.000 EUR vendar pa je bil odziv na razpis slab**. Prispeli sta le dve vlogi, odobrena pa je bila 1 vloga v vrednosti 2.400,00 EUR. Izplačanih je bilo **2.314,77 EUR.**

Javni razpis tudi še ni mogel biti izveden na podlagi sicer v Državnem zboru že sprejetega Zakona o socialnem podjetništvu. Državni zbor RS je na seji 7. marca 2011 sprejel Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP), ki pa je stopil v veljavo šele 1.1.2012. Kljub sprejetju zakona do danes še niso rešena številna odprta vprašanja. Z ozirom na navedeno se pričakuje, da se bodo aktivnosti na področju socialnega podjetništva oz. socialne ekonomije v Pomurju intenzivirale v letu 2012, po uveljavitvi ZSocP in po sprejetju podzakonskih aktov. Do takrat bo MDDSZ s pomočjo Strateškega Sveta za socialno podjetništvo oblikovalo Strategijo socialnega podjetništva za 4 leta, dvoletni Program za socialno podjetništvo - socialno ekonomijo na državni ravni in podzakonske akte. Za koordinacijo aktivnosti in spodbujanje socialnega podjetništva v Pomurju skrbi RRA Mura v okviru svojih rednih aktivnosti in podpore vladni projektni pisarni.

V okviru Instrumenta 4 »**Promocija regije**« se je izvajalo javno naročilo, ki je bilo z dopisom izvajalcu s strani naročnika dne **30.3.2011** začasno prekinjeno zaradi obvestila PKP o podanem sumu nasprotja interesov. začetih. Ker prekinitev izvajanja pogodb traja že dlje časa, zdaj potekajo z izvajalcem dogovori o načinu nadaljnjega izvajanja oziroma zaključka projekta. V kolikor se naročnik in izvajalec ne bosta uspela sporazumeti glede medsebojnih obveznosti, bo o tem odločalo sodišče. Doslej so bila že realizirana izplačila na podlagi potrjenih uvodnih poročil. Aktivnosti so bile izvedene v naslednjih sklopih: *Informiranje in obveščanje javnosti in medijev, Promocija regije in privabljanje investicij.* **Izvajalcu javnega naročila je bilo izplačano 119.640,00 EUR.**

V okviru instrumenta 4 je na področju privabljanja tujih investicij RRA Mura pripravila 2 projekta. Prvi projekt se nanaša na podjetje **Wolford AG** (proizvodnja visoko kakovostnih nogavic, projekt širitve investicije) drugi pa na podjetje **XAL GmbH** (proizvodnja svetil, za projekt širitve obstoječih proizvodnih obratov). Obe podjetji sta iz Avstrije in sta kandidirali na junjskem roku **Javnega razpisa za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011 ter bili uspešni**. Podjetje Wolford AG bo na tej podlagi do leta 2013 zaposlilo 125 delavcev, podjetje XAL GmbH pa 25 oseb.

Po podatkih **JAPTI** je bilo na Javnem razpisu za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011 **odobrenih skupaj šest investicij**, ki se bodo izvajale na območju izvajanja Zakona. Vrednost vseh **šestih investicij** v letih 2010 in 2011 znaša **10.924.000,00 EUR**. **Po zaključki investicij bodo tuji investitorji ustvarili (skupaj z zgoraj navedenimi 150-timi) 346 delovnih mest.**

Instrument 5 »**Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov**» se je prav tako izvajal z javnim naročilom, ki je bilo z dopisom izvajalcu dne 30.3.2011 prekinjeno zaradi obvestila PKP o podanem suma nasprotja interesov. Aktivnosti so od oddaje uvodnega poročila do konca meseca marca 2011 potekale na vseh treh vsebinskih sklopih: *Okrepitev razvojnih zmogljivosti regije, Regijski sistem razvoja programov, vrednotenja, vsebin razvoja regije in priprave projektov ter Aktivnosti priprave operativnih strateških dokumentov za Pomurje*. Ker prekinitev izvajanja pogodb traja že dlje časa, potekajo usklajevanja z izvajalcem o načinu zaključka tega projekta. V kolikor se naročnik in izvajalec ne bosta uspela sporazumeti glede medsebojnih obveznosti, bo o tem odločalo sodišče. Doslej so bila že realizirana izplačila v višini **195.708,00 EUR**.

V zvezi z uvedenimi davčnimi spodbudami v Pomurski regiji je bil v marcu 2010 pripravljen ***Priročnik za uporabo Uredbe o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015.*** Podatkov za leto 2011 še ni mogoče predstaviti, saj bodo ti znani predvidoma v aprilu 2012. Zato navajamo le podatke, ki se nanašajo na leto 2010. Davčni zavezanci so uveljavljali olajšavo za investiranje in spodbudo za zaposlovanje kot sledi: ***Davčne olajšave za zaposlovanje je v letu 2010 koristilo 36 davčnih zavezancev, v skupni vrednosti 504.587,00 EUR. Davčne olajšave za investiranje je v letu 2010 koristilo 302. davčnih zavezancev, v skupni vrednosti 8.522.920,00 EUR. Spodbude za zaposlovanje je v letu 2010 in 2011 koristilo 13 podjetij, ki so zaposlila 50 prikrajšanih delavcev. Delodajalcem, ki so z vlogo za povrnitev prispevkov pridobili pravico do povrnitve stroškov zaposlitve že po prvem letu delovnega razmerja, je bilo do 31. 12. 2011 izplačanih skupaj 93.631,55 EUR.***

V letu 2011 se je nadaljeval projekt *Medpodjetniški izobraževalni center – MIC*. Le ta je v letu 2011 dobil svojega vodjo in začel z delom. V decembru je MIC Pomurje posredoval vlogo na MŠŠ. MŠŠ je na začetku leta 2012 prijavil projekt za sofinanciranje Evropskega sklada za regionalni razvoj in vlogo posredoval v odobritev organu upravljanja. 27. julija 2010 je Vlada RS sprejela Sklep o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda »Srednja poklicna in tehnična šola Murska Sobota« ter, da »se v okviru šole oblikuje organizacijska enota **Medpodjetniški izobraževalni center – MIC**, sestava sveta pa se uskladi z zakonom«. S tem sklepom je Vlada omogočila zavodu, da začne s postopki priprave naložbe iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in sredstev proračuna Republike Slovenije za nakup opreme za delovanje MIC in njegov zagon. Sredstva za zagon MIC SPTŠ Murska Sobota bodo zagotovljena na podlagi neposredne potrditve operacije s strani organa upravljanja. V tem obdobju je MŠŠ financiralo delovno mesto vodje MIC v višini **15.203,75 EUR**.

V drugi polovici 2010 je MG objavilo javni razpis »**Razvojni centri slovenskega gospodarstva**«. Na razpis je prispelo 10 vlog, ki kandidirajo za 30 mio EUR sredstev, namenjenih Pomurju. Na javnem razpisu je bilo odobrenih 17 projektov v celi Sloveniji, v vrednosti 425.483.576 EUR oz. pričakovani vrednosti sofinanciranja 179.581.344 EUR. **V Pomurski regiji so bili v letu 2011 odobreni trije projekti**, v skupni vrednosti sofinanciranja **26.513.302 EUR**, iz sektorjev novi

materiali. elektroindustrija in elektronika in energetika. V letu 2011 je bil izplačan avans trem odobrenim razvojnim centrom v višini 7.953.990,00 EUR.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v letu 2011 nadaljevalo z aktivnostmi in prednostno angažiralo sredstva iz **Programa razvoja podeželja 2007–2013**. Skladno z Uredbo PRP 2007–2013 se vlogam, katerih lokacija naložbe se nahaja na območju upravičenih občin Pomurske regije, dodeli dodatnih 10 odstotnih točk, ne glede na ostala merila za izbor. V letu 2011 je bilo v okviru 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja 2007-2013 izplačanih sredstev v **višini 7.466.493,62 EUR**.

Ministrstvo za okolje in prostor je v letu 2011, skupaj z občinami, nadaljevalo z izvedbo projekta vodooskrba Pomurja. **Projekt vodooskrbe Pomurja** je vključen v Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI 2007 - 2013) v indikativni seznam velikih projektov. Izgradnja omrežja, se bo predvidoma financirala v okviru sredstev Kohezijskega sklada. V sklopu posameznih projektov se bo iz Kohezijskega sklada financirala tudi novogradnja ter rekonstrukcija vodnih virov in transportnih vodovodov. Dokumentacijo v zvezi z pripravo projekta je bila v letu 2011 v zaključni fazi.

Zakon v 13. členu predvideva pripravo letnih poročil, ki jih Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko predlaga Vladi RS. V skladu z zakonom Vlada RS o tem poroča Državnemu zboru RS. Vlada je na 130. redni seji dne **14. aprila 2011 sprejela Prvo letno poročilo za leto 2010**¹. Z vsebino Letnega poročila² za 2010 je bila seznanjena tudi Komisija Državnega sveta dne 14.4.2011. Odbor Državnega zbora RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je ob seznaitvi s Prvim letnim poročilom Vlade Republike Slovenije o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 na 11. seji dne **18. maja 2011** ocenil, da so bili v prvem letu izvajanja Zakona doseženi pozitivni učinki, da je potrebno za zmanjšanje razvojnih razlik Pomurske regije pospešiti izvajanje z Zakonom predvidene ukrepe in zagotoviti dodatna finančna sredstva, ter priporočil, da se izkušnje pri izvajanju Zakona koristno uporabi pri pospeševanju razvoja na drugih, razvojne pomoči potrebnih, območjih Slovenije³.

Pričujoče Poročilo za leto 2011 zajema obdobje drugega leta izvajanja zakona. Pri pripravi so sodelovala vsa ključna ministrstva in uradi, neposredno vključeni v izvajanje zakona in sicer:: Ministrstvo RS za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo RS za finance in Davčni urad Republike Slovenije, Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Ministrstvo RS za gospodarstvo, Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo RS za okolje in prostor, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstvo RS za visoko šolstvo znanost in tehnologijo, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja.

V delu, ki obravnava tako imenovani »Zakon v širšem smislu«, so sodelovala tudi nekatera druga ministrstva z navedbo aktivnosti, katere sicer niso neposredno povezane z izvajanjem Zakona, vendar pa imajo pomemben vpliv na razvoj Pomurja, kot na primer Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvo

¹ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

² Glej **Letno poročilo (2011)**.

³ Glej **Sklep Odbora Državnega Zbora RS (2011)**.

za šolstvo in šport, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za zdravje. Letno poročilo za leto 2011 vsebuje tudi projekte čezmejnega sodelovanja v okviru Cilja 3 in vsebino, ki se nanaša na aktivnosti Eko sklada.

Pregled izvedenih aktivnosti v okviru zakona v širšem smislu pokaže, da je bilo v letu 2011 v Pomurje po podatkih, ki so jih posredovala pristojna ministrstva in uradi izplačil v višini 56.785.386 EUR proračunskih sredstev (glej tabelo v Prilogi poročila). Iz podatkov iz prvega letnega poročila za Pomurje za leto 2010 (Tabela 31) izhaja, da je bilo izplačil v tem letu v višini 91.161.735 EUR, pri čemer pa so v tej številki vključeni podatki Ministrstva za šolstvo in šport, v prevladujoči višini in sicer v višini 70.9 mio EUR.

Poročilo je nadgradnja potrjenega 5. in 6. vmesnega poročila o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015⁴, ki se je nanašalo na prvo polletje 2011.

Poročilo je bilo obravnavano na seji Medresorske komisije za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji in Pokolpju dne **26.1.2012**, dne 14.2.2012 pa je bil v Murski Soboti izveden posvet z razvojnimi partnerji v Pomurski regiji glede vsebine osnutka drugega letnega poročila.

Iz poročila izhajajoči podatki kažejo na to, da so se v prvih dveh letih izvajanja zakona izvajale aktivnosti iz vseh ukrepov, ki jih določa zakon. V letu 2011 so bila izvedena izplačila iz proračuna RS po vseh ukrepih zakona, razen v okviru 11. člena zakona, saj je Projekt vlaganja v infrastrukturo za oskrbo Pomurske regije s pitno vodo, še v pripravi, izplačila pripravljalnih aktivnosti po pogodbah med občinami in MOP pa bodo sledila v letu 2012 in 2013. V okviru izvajanja ukrepa 4. člena zakona (Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije) je bilo tudi v letu 2011 največji delež aktivnosti realiziranih v okviru Inštrumenta 1 "Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest". Pripravljalne aktivnosti za zagon projektov v okviru Inštrumenta 2 "Spodbujanje razvoja človeških virov" in Inštrumenta 3 "Spodbujanje socialnega podjetništva" potekajo počasneje, kot je bilo predvideno ob sprejemu Programa Pomurje 2015.. Aktivnosti, ki so bile začete na Inštrumenta 4 "Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije", so bile prekinjene s strani naročnika, zaradi obvestila PKP o podanem suma nasprotja interesov.. Del aktivnosti na tem področju je v letu 2011 izvajala RRA Mura. Prav tako so bile aktivnosti izbranega izvajalca javnega naročila zaustavljene dne 30.3. tudi pri Inštrumentu 5 "Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji", prav tako, zaradi obvestila PKP o podanem suma nasprotja interesov. Glede na stanje na obeh inštrumentih in glede na to, da nekatere aktivnosti zaradi zastoja na projektih niso več aktualne, bi bilo smiselno razmišljati v smeri zmanjšanja sredstev na teh dveh Inštrumentih, prerazporeditve sredstev na Inštrumente 1,2 in 3 ter v smeri angažiranja pristojne regionalne razvojne agencije za opravljanje del in nalog iz Inštrumenta 4 in 5.

⁴ Glej 5. in 6. Poročilo (2011).

2. Prikaz stanja in razvojnih težav v Pomurju

V letu 2009 je bruto domači proizvod na prebivalca v Pomurju znašal 11.359 evrov in dosegel 65,67% slovenskega povprečja. Regija je zmanjšala razvojni zaostanek za slovenskim povprečjem za 0,7 odstotne točke glede na leto 2008. Ob tem se zaostajanje Pomurja za povprečno produktivnostjo dela v gospodarskih družbah v Sloveniji prav tako zmanjšuje. Od leta 2009 do 2010 se je produktivnost dela nominalno povečala za 0,6% in dosegla 25.799 evrov, kar pa je še vedno samo 71,57 % povprečja Slovenije (36.044 EUR). V Pomurju so še vedno najnižje plače v državi (1.152 EUR) in zaostajajo za slovenskim povprečjem (1.373 EUR) za 16,1 %.

Po podatkih pomurske izpostave AJPEŠ je v letu 2010 v Pomurski regiji poslovalo 1.418 (89,8 %) mikro družb, 92 (5,8 %) majhnih družb, 41 (2,6 %) srednjih družb in 28 (1,8 %) velikih družb. Industrijske zmogljivosti so skoncentrirane na mestnih območjih. Večja industrijska središča so: Murska Sobota (predelovanje hrane, predelovanje kovin, medicinska oprema in tekstilna industrija), Lendava (petrokemična industrija, oprema za skladišča), Gornja Radgona (predelovanje hrane, elektronske naprave) in Ljutomer (umetna vlakna, predelovanje hrane). Družbe so v letu 2010 ustvarile neto čisto izgubo v višini 7,68 mio. EUR, kar je sicer za več kot za polovico manj kot v letu 2009, samostojni podjetniki pa so kot celota ugotovili neto podjetnikov dohodek pred obdavčitvijo v znesku 13 mio EUR.

Po podatkih SURS je bila povprečna mesečna bruto plača za leto 2010 v Sloveniji 1494,88 EUR. V istem obdobju je povprečna mesečna bruto plača za pomursko statistično regijo znašala 1309,78 EUR in tako bila za 12,4 odstotka nižja od slovenskega povprečja. V prvih devetih mesecih leta 2011 je povprečna mesečna bruto plača za Slovenijo znašala 1509,60 EUR, za pomursko statistično regijo pa 1312,44 EUR. Povprečna mesečna bruto plača za pomursko statistično regijo je bila v tem obdobju od slovenskega povprečja nižja za 13,1 %.

Podjetja v regiji se v zadnjih letih večinoma še niso prestrukturirala. Večina podjetij je sredstva vlagala v redno poslovanje in jim ni uspelo preiti na nove tehnologije in proizvode, prav tako jim še ni uspelo spremeniti poslovnih praks in pristopa na svetovne trge. Trge so zasedli tekmeci in vrnitev nanje bo težka. Z razvojem podpornega okolja za podjetništvo bo treba podpreti ustvarjanje novih delovnih mest in spremeniti način razvoja podjetij, da bo temeljil na novih proizvodih in tržnih ciljih. Ker največ delovnih mest daje **tradicionalna industrija**, se srečujemo z nizko stopnjo znanja o poslovanju in upravljanju ter izkušenj pri tem. Manjka podjetniške kulture. Sodobne oblike zaposlovanja, kot sta socialno podjetništvo in zadružništvo, so lahko dopolnitev zaposlitvam v gospodarskih družbah.

Ne le v Pomurju, tudi v drugih okoljih sta **tekstilna in živilskopredelovalna industrija** v velikih strukturnih težavah. Zaradi globalizacije je na svetovne trge uspelo priti manjšim predelovalcem in proizvajalcem, ki z uporabo sodobnih tehnologij lažje zadovoljijo potrebe trgov in se zaradi manjših naložb v tehnologije lažje odzivajo na hitre spremembe na trgih. Proizvajalci so se predvsem v živilski industriji povezali v konglomerate, ki na tržnih poteh še dodatno zmanjšujejo stroške in povsem prevzamejo trg po vertikali in horizontali. V tekstilni industriji so se manjši proizvajalci usmerili na

nekaj segmentov in znamke diferencirali glede na kakovost in ceno ter ponovno združeni zapolnili celoten spekter potreb kupcev. Zaradi zaostajanja v razvoju je celotna predelovalna industrija Pomurja ostala kapitalsko in delovno intenzivna.

Raziskave in razvoj so v Pomurju na razmeroma nizki stopnji. Raziskovalne ustanove so pogosto povezane s stopnjo univerzitetne izobrazbe, zato tukaj ni večjih raziskovalnih središč. Raziskave v zasebnem sektorju so redke. Raziskovalci v zasebnem sektorju pogosto nimajo primerne opreme in ne uporabijo vsega svojega strokovnega znanja. Zaradi tega je potreba po raziskovalnih in tehnoloških središčih velika. Poleg tega prav tako ni visoko-tehnološke industrije ter mreženja in združevanja industrij v grozde. Kljub temu so pobude za raziskave na teh področjih: okoljska ergonomija, industrijsko oblikovanje, fotovoltaika in biomasa, novi materiali ter bioplin. Smiselno je podpreti predvsem tiste po katerih povprašuje gospodarstvo in jih je pripravljeno tudi financirati.

Glavne težave v **turizmu** so: le sezonsko delovanje turistične industrije (razen toplic), nizka stopnja trženja kulturne in naravne dediščine, pomanjkanje izmenjave informacij v turistični industriji in pri tržnem sodelovanju. Dodatna težava Pomurja kot širše regijske turistične destinacije je pomanjkanje mikro in malega turističnega podjetništva (družinskega podjetništva) s ponudbo specializiranih (certifikati kakovosti in tržne znamke), inovativnih, visokokakovostnih turističnih proizvodov in storitev.

Kmetijska dejavnost je zaradi ugodnih naravnih danosti ena od najpomembnejših gospodarskih dejavnosti v Pomurju. Prevladujoč tip kmetovanja v Pomurju je mešana rastlinska pridelava in poljedelstvo. Slaba četrtnina (23,8 %) vseh kmetijskih gospodarstev, ki se v Sloveniji ukvarjajo s poljedelstvom, je v tej regiji. Zaradi možnosti izkoriščanja geotermalnih virov energije v regiji narašča zanimanje za vrtnarstvo. Glede na siceršnje ugodne naravne danosti tega območja so velike zmogljivosti za razvoj konkurenčnega kmetijstva, pri katerem se bodo upoštevala načela trajnostnega razvoja. Kmetije so večinoma premajhne za učinkovito proizvodnjo in uporabo spodbud, večina kmetov je starih čez 40 let. Na splošno lahko povzamemo te težave: kmetije so majhne, stopnja izobrazbe je nizka in med kmeti primanjkuje znanja o upravljanju, nizka produktivnost in dodana vrednost, velik delež kmetov s polovičnim delovnim časom, neorganizirano trženje kmetijskih izdelkov. Biopridelava in lokalni proizvodi so tržna niša, ki še ni povsem izkoriščena.

Trg dela. Zaradi premalo širokega razvoja gospodarstva regije in odpuščanja v nekaterih podjetjih se v regiji srečujemo s strukturno brezposelnostjo. Precej zaposlenih, ki danes še delajo v tekstilni industriji, bo sčasoma verjetno postala brezposelnih in sicer v starosti, ko bo za izobraževanje za druge poklice že prepozno. Konec leta 2011 je bilo v Pomurski regiji 9.567 brezposelnih, kar je sicer za 6,9 % manj kot decembra 2010 vendar je bila stopnja registrirane brezposelnosti v decembru 2011 še vedno 17,2-odstotna. Poleg velike brezposelnosti težko zaposljivih oseb v Pomurju se bo učinek brezposelnosti prenesel tudi na mlade. Brezposelni starši bodo namreč slabo vplivali na mlajše generacije, ki v regiji ne bodo videli možnosti za lasten razvoj, zato bodo iskali možnosti za študij in zaposlitev drugod.

Ključni podatki o trgu dela v Pomurski regiji v letu 2011 glede na 2010 so:

- priliv v evidenco brezposelnih: 9.589, 5,1 % manj kot v letu 2010 (med novo prijavljenimi je bilo 1.015 iskalcev prve zaposlitve, 988 trajno presežnih delavcev in stečajnikov, ter 4.106 brezposelnih zaradi izteka zaposlitve za določen čas),
- odliv iz evidence brezposelnih: 7.928, 9,9% manj kot v letu 2010,

- vključeni v zaposlitev: 5.289, 4,3% manj kot leta 2010,
- objavljena prosta delovna mesta: 9.133, 11,4% več kot leta 2010,
- vključeni v aktivno politiko zaposlovanja 6.251, 36,46% manj kot leta 2010, izmed teh:
  - o 21 vključenih v delovni preizkus,
  - o 846 v usposabljanje na delovnem mestu – 60 % izhod v zaposlitev,
  - o 194 subvencij za samozaposlitev (258 vključenih v program),
  - o 214 subvencij »Zaposli me«, 502 vključenih v javna dela,
- strukturne težave brezposelnih pri katerih Pomurska regija najbolj odstopa od državnega povprečja:
  - o 46,3 % nekvalificiranih,
  - o 49,7 % žensk,
  - o 22,4% invalidov,
  - o 58,3% dolgotrajno brezposelnih.

Delež prijavljenih v evidenco brezposelnih s VII stopnjo izobrazbe je, 5,6-odstoten (slovensko povprečje je 4,5 %). Stopnja delovne aktivnosti je bila oktobra 2009 v Pomurju 52,5-odstotna in se je v primerjavi z oktobrom leta 2007 povečala za 3,4 odstotne točke. V letu 2009 je bila primerjavi s slovenskim povprečjem stopnja delovne aktivnosti v Pomurski regiji nižja za 7,4-odstotne točke (oktober 2009). Število delovno aktivnih se je oktobra 2011 v primerjavi z oktobrom 2010 povečalo za 1,0 %. V primerjavi z oktobrom 2001 je bilo število delovno aktivnih oktobra 2009 za 9 % nižje. V letu 2008 je bilo povprečno število zaposlenih na gospodarsko družbo 14,2, kar je najmanjše letno povprečje v zadnjih osmih letih (leta 2001 je bilo povprečje zaposlenih na družbo 20,6).

Razvojne institucije. V Pomurju se izvajajo številni projekti, ki pa niso med seboj povezani, kot bi to bilo potrebno. Poleg tega bi bilo treba ob pripravi projektov v večji meri upoštevati njihovo izvedljivost in smotrnost izvedbe ter izbirati projekte, ki gradijo na virih, ki pomenijo konkurenčno prednost regije in naložbo v dolgoročni razvoj.

Ključno vlogo pri gospodarskem prestrukturiranju regije, pri boljšem sodelovanju med zasebnim in javnim sektorjem s spodbujanjem, vodenjem in povezovanjem trajnostnega poslovanja in tehnološkega razvoja naj bi imele regionalne razvojne institucije. Vse to pa je mogoče samo ob tesnem medsebojnem sodelovanju vseh ključnih dejavnikov na regionalni ravni: regionalnih in območnih razvojnih agencij, občin, javnih in zasebnih ustanov, organizacij in podjetij, ki so gibalno gospodarskega razvoja. Razvojne institucije bi morale več časa nameniti razvoju novih zamisli in povezovanju ter vsebinam, ki so povezane z regijo. Preboj lahko pomeni le koncentracija znanja in kapitala, ki sta v regiji že tako omejena.

Pri razvoju lokalnih ter malih in srednjih podjetij so dejavne številne nevladne organizacije in agencije, kot npr. zbornice, lokalna podjetja, inkubatorji itd. V preteklih letih se je partnerstvo med njimi okrepilo ter s tem tudi njihova sposobnost za razvoj in izvajanje projektov.

3. Ukrepi in organi izvajanja Zakona

V tem poglavju želimo kratko predstaviti formalne temelje za izvajanje Zakona o Pomurju. Na kratko bomo opisali ukrepe Zakona in ob njih institucionalno okolje, ki zagotavlja njihovo izvajanje.

3.1. *Ukrepi in instrumenti*

Zakon v 3. členu opredeljuje **ukrepe** razvojne podpore pomurski regiji, ki so:

- 1) Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015,
- 2) Spodbude za zaposlovanje,
- 3) Davčna olajšava za investiranje,
- 4) Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja na področjih.

Prvi trije ukrepi razvojne podpore predstavljajo intervencijo vlade in države kot take na zakonsko omejenem geografskem območju. Razlogi za takšno intervencijo so predvsem v zunanjem gospodarskem šoku, ki ga je Pomurje doživelo zaradi stečaja največjega delodajalca v regiji, to je oblačilnega giganta tovarne Mura d.d. in, posledično, zaradi velikega povečanja števila nezaposlenih.

Medtem, ko pomenijo prvi trije ukrepi predvsem finančno in fiskalno ugodnost za Pomurje, pa je zadnji, torej 4. ukrep razvojne podpore usmerjen na horizontalno, integralno, povezovanje in prednostno obravnavo nekaterih ključnih programov kohezijske politike EU, ki se izvajajo oziroma ki so načrtovani, da se bodo izvajali v Sloveniji.

3.1.1. Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015

Vlada RS je na svoji seji dne 4. februarja 2010 sprejela Program POMURJE 2015⁵. Vrednost Programa POMURJE 2015 je 33 mio evrov. Dne **17. februarja 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Drugo spremembo programa POMURJE 2015**⁶. Sprememba se nanaša na realokacijo sredstev med inštrumenti. Dne **22. decembra 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Tretjo spremembo programa POMURJE 2015**⁷. Sprememba se nanaša na spremembo Instrumenta 1 in Instrumenta 2. Sredstva so zagotovljena z Zakonom na posebni proračunski postavki Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Razrez po posameznih instrumentih po spremembi Programa POMURJE 2015 je prikazan v **Tabeli 1**.

Program se izvaja s petimi instrumenti:

- I. Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest,***
- II. Spodbujanje razvoja človeških virov,***
- III. Spodbujanje socialnega podjetništva,***
- IV. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije in***
- V. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji.***

Sprejemu Zakona je sledil sprejem *Uredbe o kriterijih in pogojih* ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 (v nadaljevanju »Uredba«)⁸. Z Uredbo zakonodajalec ureja spodbude za zaposlovanje in davčno olajšavo za investiranje.

⁵ Glej **Sklep Vlade (2010)**.

⁶ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

⁷ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

⁸ Glej **Uredbo o kriterijih in pogojih (2010)**.

Tabela 1: Finančna preglednica izvajanja Zakona po ukrepih razvojne podpore (v 1000 €) po spremembah Programa Pomurje 2015 v februarju 2011⁹

INSTRUMENT PROGRAMA	Leto						Skupaj	%
	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
1. Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih del. mest	5.420	4.340	3.000	3.300	3.300	3.300	22.660	69%
2. Spodbujanje razvoja človeških virov	180	180	1.100	1.000	1.000	1.000	4.460	13,6%
3. Spodbujanje socialnega podjetništva	125	400	400	400	400	400	2.125	6,4%
4. Promocija regije, da bi privabili tuje in domače investicije	0	300	300	300	300	300	1.500	4,6%
5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov	40	780	1.200	0	0	0	2.020	6,1%
Skupaj	5.765	6.000	6.000	5.000	5.000	5.000	32.765	100%

Vir: Sprememba programa Pomurje, 2011

3.1.1. Spodbude za zaposlovanje

Drugi ukrep Zakona predvideva spodbude za zaposlovanje, ki so podrobneje opredeljene v Uredbi in sicer:

- *Delodajalec, ki najmanj za dobo dvanajstih mesecev zaposli prikrajšanega delavca v Pomurski regiji, lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za 70% stroškov tega delavca.*
- *V primeru, ko delodajalec najmanj za dve leti zaposli prikrajšanega delavca, se mu za obdobje dveh let povrnejo plačani prispevki delodajalca za socialno varnost.*

V primeru, da delodajalec najmanj za dve leti zaposli prikrajšanega delavca, opredeljenega z Uredbo o splošnih skupinskih izjemah, se mu za obdobje dveh let povrnejo plačani prispevki delodajalca za socialno varnost. Delodajalci imajo možnost koristiti povrnitev plačanih prispevkov v dveh delih, in sicer po prvem letu zaposlitve in po dveh letih zaposlitve prikrajšanega delavca. Povračilo ni združljivo s subvencijo za zaposlitev, dodeljeno delodajalcu za namene spodbujanja zaposlovanja v okviru izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja za to osebo.

⁹ Glej Sklep Vlade (2011).

3.1.2. Davčna olajšava za investiranje

Tretji ukrep Zakona predvideva davčno olajšavo za investiranje, ki je podrobneje opredeljena v Uredbi in sicer:

- *Delodajalec lahko za investiranje v letih od 2010 do 2015 uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov investiranega zneska za investicije v opremo in neopredmetena sredstva.*

Pogoj za koriščenje olajšave za investiranje je, da imajo podjetja pozitivno davčno osnovo, da zaposlujejo delavce iz Pomurja in da investirajo na območju izvajanja zakona. Ocenjuje se, da so navedeni pogoji skladni tudi s ciljem zakona, tudi z davčnimi ukrepi spodbuditi investicije (gospodarska aktivnost) in zaposlovanje v Pomurju.

Za izvajanje prvih treh ukrepov so bile v letu 2010 priglašene štiri sheme državnih pomoči¹⁰.

3.1.3. Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije

Poleg Programa POMURJE 2015 in dveh »fiskalnih ukrepov« zajema Zakon o Pomurju tudi instrument, ki zagotavlja prednostno obravnavo programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja in sicer:

- *Program razvoja podeželja 2007-2013, oziroma del, ki ga Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvaja v Pomurju;*
- *Aktivnosti Ministrstva za gospodarstvo iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj 2007-2013 pri vzpostavljanju Gospodarskega središča v Pomurju;*
- *Aktivnosti Ministrstva za šolstvo in šport iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj pri vzpostavitvi Medpodjetniškega izobraževalnega centra (MIC);*
- *Aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor iz naslova Evropskega kohezijskega sklada pri izgradnji Pomurskega vodovoda.*

Medtem, ko za aktivnosti ukrepov Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za šolstvo in šport in Ministrstva za okolje in prostor ni bilo potrebno sprejemati dodatnih podzakonskih aktov za izvajanje tega Zakona, pa je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za izvajanje Programa razvoja podeželja 2007-2013 v prvi polovici leta 2010 pripravilo (Vlada RS pa sprejela) *uredbe za izvajanje programa razvoja podeželja v letih 2010 - 2013*¹¹. Zaradi uveljavitve Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, je Vlada RS sprejela Uredbo programa razvoja podeželja v letih 2011-2013¹².

¹⁰ Glej Letno poročilo (2010).

¹¹ Uredba o dopolnitvah Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Uradni list RS, št. 85/2010), Uredba o spremembi in dopolnitvah Uredbe o plačilih za kmetijsko okoljske ukrepe iz Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004-2006 v letih 2009-2010, UR RS št. 60/2010, Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2010-2013, UL RS št. 60/2010 (Uredba o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih

3.2. Organi usklajevanja in izvajanja zakona

Operativni okvir za izvajanje Zakona o Pomurju predstavljajo:

- a) **Medresorska komisija za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji**
- b) **Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju**
- c) **Projektna enota za Pomurje**
- d) **Regionalna razvojna agencija Mura.**

Pri tem je glavni namen Projektne pisarne vertikalno usklajevanje izvajanja Zakona o Pomurju, torej povezava med nacionalno in regionalno ravni. Poglavitne dogodke pri izvajanju zakona v letu 2011 je mogoče videti v vmesnih poročilih o izvajanju zakona, ki jih je uskladila in potrdila tudi Medresorska komisija¹³.

3.2.1. Medresorska komisija

Za usklajevanje izvajanja zakona je Vlada RS ustanovila Medresorsko komisijo za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji. Dne 10.6.2010 je Vlada RS sprejela sklep o širitvi komisije. Tako je bila ustanovljena **Medresorska komisija za usklajevanje razvojnih ukrepov Pomurski regiji in Pokolpju**. V Medresorski komisiji sodelujejo predstavniki vseh resorjev, vključenih v izvajanje zakona¹⁴. Do 26.5.2011 jo je vodil državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade. V skladu s Sklepom Vlade RS¹⁵ jo po tem datumu vodi direktor Urada za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na SVLR.

Na skupaj dveh rednih in dveh korespondenčnih sejah so predstavniki ministrstev, skupaj s predstavniki gospodarskega in razvojnega menedžmenta iz Pomurja (in Pokolpja), v drugem letu izvajanja zakona predvsem dajali poudarek na:

- pregledu in potrditvi Prvega letnega poročila o izvajanju ukrepov Zakona o Pomurju;
- predstavitvi treh razvojnih projektov, ki so bili izbrani na razpisu MG »Razvojni centri slovenskega gospodarstva«;
- izvedbi javnih razpisov Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- aktivnostih pri ustanovitvi Medpodjetniškega izobraževalnega centra;
- zaključku izvajanja javnega naročila v okviru programa POMURJE 2015 »Spodbujanje socialnega podjetništva«;

2010-2013 (Uradni list RS, št. 40/2010), Uredba o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Uradni list RS, št. 14/2010), Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o plačilih za kmetijsko okoljske ukrepe iz Programa razvoja podeželja za Republiko Slovenijo 2004–2006 v letih 2009–2010 (Uradni list RS, št. 14/2010).

¹² Uredba o dopolnitvah Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2011–2013 (Uradni list RS, št. 28/2011)

¹³ Glej 5. in 6. Poročilo (2011).

¹⁴ Pri tem predstavlja izjemo Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je bil k sodelovanju v Zakonu o Pomurju povabljen zaradi svojih dejavnosti na področju čezmejnega sodelovanja z Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško.

¹⁵ Glej Sklep Vlade (2011).

- spremljanju dogajanj v okviru izvajanja dveh javnih naročil v okviru programa POMURJE 2015: »Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije« ter »Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov«;
- poročanju o napredku pri zagotavljanju projekta Vodooskrbe Pomurja;
- zagotovitev proračunskih sredstev za izvedbo Programa POMURJE 2015;
- spremembi programa POMURJE 2015.

3.2.1. Projektna pisarna Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji

Projektna pisarna Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji (v nadaljnjem besedilu: Projektna pisarna) deluje od 15.1.2010. Do 2.3.2011 jo je vodil državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade RS. Na podlagi drugega odstavka 12. člena Zakona, je dne 17.3.2011 ministrica SVLR izdala Navodilo o delovanju Projektne pisarne Vlade RS V Pomurski regiji¹⁶, dne 15.6.2011 pa je minister brez resorja odgovoren za lokalno samoupravo in regionalno politiko izdal Navodilo za delovanje Projektne pisarne Vlade Republike Slovenije v Pomurski regiji¹⁷, ki je usklajeno z novim Zakonom o skladnem regionalnem razvoju¹⁸ in Sklep o imenovanju skrbnika regije¹⁹.

Projektna pisarna deluje kot začasna oblika delovanja v obdobju od 01.01.2010 do 31.12.2012. Informacije o delovanju so dostopne na pomurska-pisarna.svlr@gov.si in <http://www.svlr.gov.si/>.

Naloge Projektne pisarne izvajajo:

- Skrbnik regije;
- Projektna enota za Pomurje v Uradu za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v SVLR;
- Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Murska Sobota, ki izvaja posamezne naloge pisarne po pogodbi s SVLR.

Projektna pisarna se fizično nahaja v prostorih RRA Mura.

Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju je začela z aktivnim povezovanjem razvojnih deležnikov in javnih institucij z zasebnimi. Z usposobitvijo RRA Mura za zagotavljanja logistične in vsebinske podpore gospodarskim subjektom in občinam v Pomurju, bo RRA Mura postala pomemben akter v regiji za uspešno izvajanje Zakona med delovanjem pisarne do konca leta 2012. Po prenehanju delovanja pisarne v Pomurski regiji bo RRA samostojno nadaljevala s potrebnimi dejavnostmi na podlagi zakona do konca leta 2015 in v prihodnje.

¹⁶ Glej Navodilo (2011a).

¹⁷ Glej Navodilo (2011b).

¹⁸ Glej Uradni list RS, št. 20/2011.

¹⁹ Glej Sklep SVLR (2011).

3.2.4. Regionalna razvojna agencija Mura

RRA Mura izvaja naloge pristojne regionalne razvojne agencije za Pomursko regijo po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Te naloge se izvajajo v sodelovanju z območnimi razvojnimi agencijami in so povezane z izvajanjem zakona. Ker območje izvajanja zakona zajema celovito območje Prlekije in Prekmurja, spadajo v okvir aktivnosti RRA Mura tudi občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

V skladu z *Navodilom za delovanje Projektne pisarne*²⁰ opredeljuje delovanje RRA Mura, ki je, med drugim, zadolžena za:

- strokovno, tehnično in administrativno podporo vodi medresorske komisije;
- usklajevanje dejavnosti ministrstev v regiji za učinkovito porabo razpoložljivih razvojnih sredstev, v sodelovanju s skrbnikom regije;
- pripravo sprememb predloga Programa 2015;
- spodbujanje javno zasebnega partnerstva in vzpostavljanje stikov z možnimi vlagatelji zunaj in znotraj regije;
- informiranje in pomoč potencialnim prijaviteljem na javne razpise v okviru izvajanja programa;
- pomoč prijaviteljem pri uveljavljanju davčne olajšave za investiranje in spodbud za zaposlovanje;
- sodelovanje s SVLR pri pripravi razpisne dokumentacije, delu strokovnih komisij ter posredovanju informacij, skladno s programom;
- spremljanje izvajanja pogodb do izpolnitve vseh nalog (npr. zaposlitve oseb v treh letih po zaključku investicije, petletna prisotnost investicije v regiji,...) po zaključku vseh izplačil, skladno s programom;
- pripravo in izvajanje načrta vključevanja regijskih razvojnih institucij v regijsko razvojno mrežo, ki vključuje tudi območje upravne enote Ormož.

V pogodbi²¹ med SVLR in RRA Mura so opredeljene naloge strokovne, tehnične in organizacijske podpore pri izvajanju Zakona. RRA Mura za svoje aktivnosti v okviru izvajanja zakona trikrat na leto izstavlja zahtevek za izplačilo in sicer: 15. marca, 15. julija in 15. novembra. RRA Mura je v letu 2011 izstavila tri zahtevke in prejela plačilo v višini **90.735,02 EUR**²².

²⁰ Glej **Navodilo (2011)**.

²¹ Glej **Pogodba RRA MURA (2009)**.

²² Glej **RRA MURA (2011)**.

4. Analiza izvajanja aktivnosti po ukrepih Zakona

Zakon je razdeljen na štiri ukrepe, pri čemer predstavlja prvi ukrep »**Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010-2015**« **najpomembnejši člen razvojnega prestrukturiranja regije**. Drugi in tretji ukrep sta »fiskalna« ukrepa, saj gre za spodbude za zaposlovanje podjetij ter investicijske olajšave. Četrty ukrep predstavlja sklop programov in projektov iz naslova kohezijske politike.

Pri opredeljevanju in izvajanju ukrepov razvojne podpore zakon predvideva, da se upoštevajo zlasti dolgoročne primerjalne prednosti in razvojne usmeritve Pomurske regije, kot so: geotermalna energija in drugi obnovljivi viri energije, trajnostno in konkurenčno kmetijstvo ter agroživilstvo, turizem. Ukrepi razvojne podpore se izvajajo v skladu s pravili o uporabi sredstev evropske kohezijske politike, pravili evropske politike razvoja podeželja in pravili o dodeljevanju državnih pomoči.

Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz programov evropske kohezijske politike in evropske politike razvoja podeželja se zagotavlja z neposredno potrditvijo regijskih projektov, ki so vključeni v operative programe, s strani organa upravljanja, v skladu s pravili kohezijske politike ter z dodatnimi merili za izbor projektov iz Pomurske regije v javnih razpisih, na osnovi uredbe iz 10. člena tega zakona.

Pri izvajanju ukrepov razvojne podpore se upoštevajo tudi specifične potrebe narodnostno mešanega območja regije, predvsem z vidika ustvarjanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti in slovenske narodne skupnosti v Porabju.

4.1. Program POMURJE 2015

Program POMURJE 2015 se je začel izvajati ob sprejemu v začetku februarja 2010 in se izvaja s petimi instrumenti:

- I. Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest,
- II. Spodbujanje razvoja človeških virov,
- III. Spodbujanje socialnega podjetništva,
- IV. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije in
- V. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v regiji.

4.1.1. Izvajanje aktivnosti Programa POMURJE 2015

V začetku februarja 2010 je Vlada RS sprejela Program POMURJE 2015 in s tem se je lahko začelo izvajanje posameznih instrumentov Programa. V letu 2011 je Vlada RS na svojih sejah sprejela dve spremembi Programa POMURJE. Dne **17. februarja 2011** je Vlada RS na svoji seji sprejela **Drugo spremembo programa POMURJE 2015**²³. Dne **22. decembra 2011** je Vlada na svoji seji sprejela **Tretjo spremembo programa POMURJE 2015**²⁴. V nadaljevanju je prikazano stanje na izvajanju vsakega od petih instrumentov Programa POMURJE 2015 v obdobju leta 2011.

4.1.1.1. Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest

Instrument predstavlja najbolj vidno in s tem tudi v javnosti najbolj z naklonjenostjo sprejeto aktivnost zakona. V okviru prvega instrumenta, Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest, je bil v letu 2011 izveden:

- *Tretji javni razpis za sofinanciranje manjših začetnih investicij v podjetjih, objavljenem v Uradnem listu RS št. 26/2011 dne 08. 04. 2011.*
- *Zaključek aktivnosti pri izvajanju 1. javnega razpisa.*

Izvedba Tretjega javnega razpisa za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest na območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 -2015

Tretji javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest na območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 -2015 je bil objavljenem v **Uradnem listu RS št. 26/ 2011 dne 8.4.2011**²⁵ in izveden v vsebinskem sklopu *B. sofinanciranje manjših začetnih investicij v podjetjih*. Okvirna višina sofinanciranja posameznega projekta v okviru Sklopa B (manjše začetne investicije) je znašala od vključno 30.000 EUR do vključno 50.000 EUR. Razpisana so bila sredstva **za leto 2011** v skupni višini **1.400.000 EUR**. Rok za oddajo vlog je bil **20.5.2011**.

Predmet javnega razpisa je bilo sofinanciranje začetnih investicij podjetij v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva in ustvarjanja novih delovnih mest pri vzpostavitvi novega obrata, širitvi obstoječega obrata, diverzifikaciji izdelkov obrata z novimi dodatnimi izdelki in bistvenimi spremembami proizvodnega procesa v obstoječem obratu, na območju izvajanja zakona. Upravičeni stroški po tem javnem razpisu so bili nakup strojev in opreme ter nematerialnih naložb.

Informiranje potencialnih prijaviteljev o objavi razpisa je potekalo na spletni strani SVLR in RRA Mura. Morebitni prijavitelji so prejeli izključno pisne informacije (odgovore na vprašanja), ki so bile objavljene na spletni strani SVLR.

²³ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

²⁴ Glej **Sklep Vlade (2011)**.

²⁵ Glej **Tretji javni razpis (2011)**.

Do 20.5.2011 je na SVLR prispelo 36 vlog. Največ projektov so prijavi prijavitelji s sedežem na območju upravne enote Murska Sobota (45%), po številu prejetih vlog je sledila upravna enota Lendava (31%), upravna enota Gornja Radgona (13%), upravna enota Ljutomer (8%). Najmanj vlog (3%) je bilo posredovanih iz upravne enote Ormož. Prijavitelji so zaprosili za skupno 1.617.736,21 EUR nepovratnih sredstev in v vlogah predvideli 90 delovnih mest.

Po pregledu vlog in dopolnitev vlog, je bilo na osnovi razpisnih meril ocenjenih **24 popolnih vlog**. Za dodelitev nepovratnih sredstev je bilo izbranih 24 projektov začetnih investicij, ki so dosegli minimalno število točk. 20 vlog je bilo iz majhnih podjetij, 1 vloga je bila iz srednje velikega podjetja, 3 vloge so bile iz velikih podjetij. Od tega je bilo **8 projektov s področja industrijskih in 16 s področja storitvenih dejavnosti**. Z izvedbo izbranih projektov začetne investicije bi naj bilo ustvarjenih **69 novih delovnih mest**, od tega 18 na območju UE Murska Sobota, 4 na območju UE Gornja Radgona, 33 na območju UE Lendava in 14 na območju UE Ljutomer (podrobnosti v Tabeli 3). V podpis je bilo poslanih 24 pogodb, podpisanih je bilo 21 pogodb (3-je upravičenci niso podpisali pogodb). Med 21 podpisanimi pogodbami, 2 upravičenca nista izstavila zahtevkov za izplačilo.

Tabela 2: Število prejetih in odobrenih vlog na 3. javnem razpisu Instrumenta 1 ter vrednost odobrenih nepovratnih sredstev po sedežu prijavitelja – po občinah in upravnih enotah

Sedež vlagatelja	Število poslanih vlog	Število odobrenih vlog	Skupna vrednost projektov z DDV, EUR	Zaprošeno sofinanciranje, EUR skupaj	Predvidena novo ustvarjena delovna mesta
Beltinci	4	4	542.979,80	180.259,50	11
Črenšovci	1	1	113.769,54	47.403,97	4
Dobrovnik	1	0	0,00	0,00	0
Lendava	4	4	384.248,15	150.847,68	15
Odranci	1	1	101.540,70	44.466,91	3
UE Lendava	11	10	1.142.538,19	422.978,06	33
Gornja Radgona	3	0	0,00	0,00	0
Radenci	2	2	207.168,23	84.670,09	4
UE Gornja Radgona	5	2	207.168,23	84.670,09	4
Grad	1	1	83.183,49	34.659,79	2
Murska Sobota	14	7	1.221.281,41	328.625,32	14
Kuzma	1	1	126.057,60	50.000,00	2
UE M.Sobota	16	9	1.430.522,50	413.285,11	18
Križevci pri Ljutomeru	1	1	119.827,20	49.928,00	6
Ljutomer	2	2	262.500	100.000,00	8
UE Ljutomer	3	3	382.327	149.928,00	14
Ormož	1	0	0,00	0,00	0
UE Ormož	1	0	0,00	0,00	0
Skupaj	36	24	3.162.556,12	1.070.861,26	69

Vir: Analiza 3. Javnega razpisa, Projektna pisarna (2011).

V okviru tretjega javnega razpisa je bilo odobrenih 24 projektov in razdeljenih 1.070.861,26 EUR sredstev. Po petih odstopih od pogodb in se je z nepovratnimi sredstvi **tretjega javnega razpisa** ob koncu leta 2011 financiralo skupaj **19 projektov**, ki bodo od prvotno predvidenih 69 delovnih mest po vlogah predvidoma ustvarili **56 delovnih mest**. Od prvotno 1.400.000 EUR razpisanih sredstev je bilo odobrenih za **1.070.861,26 EUR sredstev**, dejansko izplačanih pa **838.041,58 EUR**, kar predstavlja **60% uspešnost črpanja** sredstev iz naslova tretjega javnega razpisa.

V vlogah so delodajalci navedli sledeče potrebe po delovnih mestih oziroma sledeče opise poklicev; nekatere zaposlitve so bile na dan 31.12.2011 že realizirane, nekatere še ne, kot je navedeno v nadaljevanju:

- **delovodja** za 1 osebo, ki je že zaposlena;
- **elektromonter** za 2 osebi, ki sta že dobili zaposlitev;
- **ključavničar, montažer, kaluper, železokrivec** in **tehnični referent** za 6 oseb, od tega je 1 oseba že dobila zaposlitev.
- **komercialist** in **upravljavec strojev**, za 2 osebi, od katerih je 1 oseba že dobila zaposlitev;
- **mizar, komercialist** za 2 osebi, od katerih je 1 oseba že dobila zaposlitev;
- **obdelovalec kovin** in **programer tehnolog**; predvidene so 3 zaposlitve, ki še niso realizirane;
- **operater-serviser** za 1 osebo, ki je že dobila zaposlitev;
- **grafični oblikovalec, sitotiskar** in **pomočnik tiskarja**; v vlogah je bilo predvideno 7 zaposlitev, od tega je ena oseba že dobila zaposlitev;
- **vodja pralnice** in **pralec vzdrževalec** za 2 osebi, ki sta že dobili zaposlitev;
- **strojnik, strojni mehanik, strojnik-vzdrževalec, strojni tehnik, kovinar** in **ekonomist**: po vlogah je bilo predvideno 11 zaposlitev, od tega je 7 oseb že dobilo zaposlitev;
- **varilec**; po vlogi je bila predvidena 1 zaposlitev, ki še ni realizirana;
- **voznik, vulkanizer, avtomehanik, vodja delavnice, administrator**; predvidenih je bilo 10 zaposlitev, od tega je 8 oseb že dobilo zaposlitev.
- **vrtnar, cvetličar** in **prodajalec**; predvidena so bila 3 delovna mesta, ki še niso realizirana.

Izvedba 1. javnega razpisa

V letu 2011 je potekalo tudi nadaljevanje izvajanja aktivnosti na dvoletnem prvem javnem razpisu. Prvi javni razpis je bil objavljenem **19. februarja 2010**²⁶ in izveden v dveh vsebinskih sklopih²⁷:

- A. sofinanciranje večjih začetnih investicij v podjetjih, ki ustvarjajo nova delovna mesta in
- B. sofinanciranje manjših začetnih investicij v podjetjih.

Okvirna višina sofinanciranja posameznega projekta v okviru Sklopa A (večje začetne investicije, ki ustvarjajo nova delovna mesta) je znašala od 50.000 EUR do 500.000 EUR. Za vsakih 50.000 EUR nepovratnih sredstev v okviru sklopa A je potrebno odpreti eno novo delovno mesto. Okvirna višina sofinanciranja posameznega projekta v okviru Sklopa B (manjše začetne investicije) znaša od 10.000 EUR do 50.000 EUR. V okviru Prvega javnega razpisa za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in

²⁶ Glej **Prvi javni razpis (2010)**.

²⁷ Glej **Letno poročilo (2010)**.

ustvarjanja novih delovnih mest na območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015, so bila razpisana sredstva za leti 2010 in 2011 v skupni višini **7.160.000 EUR**.

Pri prvem javnem razpisu je bilo odobrenih 70 projektov in v celoti je bilo razdeljenih 7.160.000 EUR sredstev. Po odstopih se je ob koncu leta 2011 izvajalo **67 projektov** začetnih investicij, v okviru katerih sofinanciranje zajema dobrih **6.100.000 EUR** sredstev. Dejanska finančna absorpcija sredstev razpisanih v okviru prvega razpisa torej znaša dobrih **85%**. Predvideva se, da bo po realizaciji pogodbenih aktivnosti, v času, ki je predviden v pogodbah, ustvarjenih **321 novih delovnih mest**. Projekti se izvajajo in bodo zaključeni v naslednjih treh letih. Projekti se financirajo iz proračunske postavke SVLR 9606 – Razvoj Pomurja. V letu **2011** je bilo izplačanih **2.341.929,79 EUR**.

Analiza doseženega na treh razpisih

Projekti se izvajajo, zaključeni bodo v naslednjih treh letih, torej do konca leta 2014. Financirajo se iz proračunske postavke 9606 – Razvoj Pomurja. Skupaj se sofinancira **110 projektov** začetnih investicij (67 iz prvega JR, 24. iz drugega JR in 19 iz tretjega JR).

Po odobritvi projektov in pred podpisom (ali pa po podpisu) pogodb je prišlo do skupaj **15 odstopov od pogodb**, in sicer

- od skupaj odobrenih 70 projektov po prvem javnem razpisu sta odstopila od izvajanja pogodbe dva prejemnika (dodatno k tistemu, ki je odstopil pred podpisom pogodbe), od dveh pogodb je odstopila SVLR ob prejetju zahtevka za izplačilo, ker se projekta začetne investicije nista izvajala v skladu z navedbami v vlogi in določili javnega razpisa; v izvajanju je 67 projektov, 321 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 30 projektov po drugem javnem razpisu je odstopilo od izvajanja pogodbe šest prejemnikov; v izvajanju je 24 projektov, 66 delovnih mest po pogodbah.
- od skupaj odobrenih 24 projektov po tretjem javnem razpisu je odstopilo od izvajanja pogodb pet prejemnikov; v izvajanju je 19 projektov, 56 delovnih mest po pogodbah.

V letu 2010 so bila izplačana nepovratna sredstva za sofinanciranje 37 projektov, katerim so bila odobrena nepovratna sredstva na osnovi prvega javnega razpisa in 24 projektov, katerim so bila odobrena nepovratna sredstva na osnovi drugega javnega razpisa. **Skupaj so bila v letu 2010 izplačana sredstva v višini 3.563,310,88 EUR.**

V letu 2011 so bila izplačana nepovratna sredstva za sofinanciranje 67 projektov, katerim so bila odobrena nepovratna sredstva na osnovi prvega javnega razpisa in 19 projektov, katerim so bila odobrena nepovratna sredstva na osnovi tretjega javnega razpisa. **Skupaj so bila v letu 2011 izplačana sredstva v višini 3.179.971,37 EUR.**

Vsa izplačila v okviru inštrumenta 1 (1., 2. in 3. javni razpis znašajo (cca. 6,7 MEUR). Na podlagi 110 sklenjenih pogodb o sofinanciranju projektkov in na podlagi 1., 2., 3., JR morajo prejemniki sredstev v roku 3 let (mala podjetja) oz 5 let (velika podjetja) ustvariti 443 predvidenih delovnih mest. Iz navedenega sledi, da je bilo za posamezno delovno mesto izplačnih v povprečju 15.222,00 EUR.

Seznam odobrenih projektov iz vseh treh razpisov je v prilogi Poročila.

Tabela 3: 1., 2. in 3. javni razpis – razpisana in odobrena sredstva, projekti v izvajanju, izplačila 2010-2011.

	2010	2011	Skupaj
Razpisano prvi javni razpis, EUR	4.120.000,00	3.040.000,00	7.160.000,00
Razpisano drugi javni razpis, EUR	1.300.000,00	0	1.300.000,00
Razpisano tretji javni razpis, EUR		1.400.000,00	1.400.000,00
Razpisano skupaj, EUR	5.420.000,00	4.440.000,00	9.860.000,00
Odobreno, EUR	5.420.000,00	4.106.579,35	9.526.579,35
V izvajanju po odstopih in prerazporeditvah, EUR	4.235.016,71	3.757.527,01	7.992.543,72
Izplačano prvi javni razpis, EUR	2.586.733,63	2.341.929,79	4.928.663,42
Izplačano drugi javni razpis, EUR	976.577,25	0	976.577,25
Izplačano tretji javni razpis, EUR		838.041,58	838.041,58
Izplačano skupaj Instrument 1, EUR	3.563.310,88	3.179.971,37	6.743.282,25
Delež izplačil od razpisanih sredstev, EUR	65,70%	71,62%	68%
Delež izplačil - projekti v izvajanju, EUR	84,10%	77,43%	81%

Vir: SVLR, Projektna pisarna (2011)

Iz zgornje **Tabele št. 3** izhaja, da je znašala realizacija izplačil v letu 2010 in 2011 68% glede na razpisana sredstva in 81% glede na odobrena sredstva za projekte, ki se izvajajo. V letu 2012 bo možno podati delne podatke v zvezi izvedenimi zaposlitvami, ki so jih prijavitelji predvidevali z posamezno vlogo. S strani projektne enote in uslužbencev RRA Mura bodo izvedeni pregledi izvajanja projektov začetnih investicij v okviru vseh javnih razpisov.

Izkušnje priprave in izvedbe treh javnih razpisov v okviru **prvega instrumenta** se bodo upoštevale pri objavi naslednjih razpisov.

4.1.1.2. Spodbujanje razvoja človeških virov

S tem instrumentom se bosta spodbujali aktivnosti ustreznega prekvalificiranja kadrov v Pomurski regiji in usposabljanja za nove izzive, s čimer se bodo povečale možnosti za novo zaposlovanje in ustvarjanje novih delovnih mest za visoko izobražen kader. Pri tem instrumentu se načrtujejo predvsem:

1. Vzpostavitev in delovanje regijskega kadrovskega centra;
2. Izvedba projekta sofinanciranja razvoja kadrov v povezavi s tehnološkimi podjetji in izobraževanje vodstvenega kadra v podjetjih;

V okviru izvajanja **instrumenta 2** so bile v letu 2011 izvedene pripravljalne aktivnosti. V okviru zgoraj navedenih dveh sklopov sta bila v letu 2011 pripravljena **dva osnutka projektnega predloga** in sicer:

1. Zavod RS za zaposlovanje je na podlagi sestanka med SVLR, MDDSZ in ZRSZ v mesecu oktobru 2011 pripravil osnutek projektne naloge »Center za razvoj kadrov in podporo uresničevanju razvojne specializacije Pomurske regije«. Za realizacijo predvidenih aktivnosti iz te naloge je bilo potrebno spremeniti Program Pomurje 2015, v tistem delu, ki se nanaša na način izvedbe ukrepa. V decembru 2011 je bil program spremenjen. Namesto prvotnega načina izvajanja tega ukrepa preko javnega naročila je predviden način izvajanja tega ukrepa sedaj »pogodba med SVLR (MGRT) kot naročnikom in ZRSZ kot izvajalcem projekta«. Predviden izvajalec instrumenta bo ZRSZ, OS Murska Sobota. Projektna naloga še ni usklajena in odločitev o financiranju še ni sprejeta.

2. S strani SVLR je bil v letu 2011 podan predlog, da se usposabljanje vodstvenega kadra in vključevanje magistrov in doktorjev znanosti združi v aktivnost, navedeno zgoraj pod drugo točko. Osnutek te projektne naloge, s poudarkom na usposabljanju mladih strokovnjakov v podjetjih je pripravila RRA Mura v septembru 2011. Odločitev o odobritvi projektne naloge in načinu izvajanja ter financiranja bo sprejeta v letu 2012. Iz naslova Instrumenta 2 se pokrivajo tudi stroški, ki jih ima RRA Mura z izvajanjem podpore Projektni pisarni Vlade RS v Pomurju. V letu 2010 je Projektna enota SVLR odobrila RRA Mura tri vmesna poročila ter potrdila zahteve v letu 2010 v skupni višini **159.926,82 EUR**, prav tako v letu 2011 v skupni višini **90.735,02 EUR**.

4.1.1.3. Spodbujanje socialnega podjetništva

Namen instrumenta je spodbuditi in podpreti razvoj podjetniških zamisli na področju socialnega podjetništva v Pomurski regiji, ki bodo prispevale k uveljavitvi socialnega (družbeno koristnega) podjetništva v tržnih nišah med javnim in zasebnim sektorjem. **Cilj** je razviti model socialne ekonomije, ki bo omogočil učinkovito usklajenost in pravočasno odzivnost institucionalnih in človeških kapacitet na področju socialnega podjetništva v Pomurju ob hkratnem dvigu socialnega kapitala pri vseh akterjih.

V letu 2011 se je zaključilo izvajanje javnega naročila v okviru instrumenta »**Socialno podjetništvo**«. Naročnik (SVLR) je podpisal pogodbo za izvedbo JN6715/2010 z izvajalcem, podjetjem **Pribinovina d.o.o.**, dne **16.9.2010**. V letu 2010 so bila izplačana sredstva v višini 51.376,84 EUR, v letu 2011 pa je bilo izvedeno izplačilo izvajalcu še v višini **19.157,10 EUR**. Celotna višina izplačanih sredstev izvajalcu v okviru tega javnega naročila znaša **70.533,94 EUR z DDV**.

V okviru izvedenega javnega naročila so bile izvedene naslednje vsebine:

- *pripravljen promocijski program za spodbujanje socialnega podjetništva,*
- *identificirane izobraževalne potrebe ter predlog izobraževalnih storitev za nosilce socialno – podjetniških iniciativ v Pomurju,*
- *pripravljena študija izvedljivosti: Center za socialno podjetništvo v Pomurju,*
- *opredeljena prednostna področja regionalnega razvoja in izzivi socialne ekonomije v Pomurju,*
- *pripravljena dokumentacija za izvedbo javnega razpisa za izvedbo projektov socialnega podjetništva v Pomurju,*
- *izvedba študijskega potovanja za 22 udeležencev iz javnega, zasebnega sektorja in nevladnega sektorja v Italiji,*
- *pripravljenih 8 projektov z nosilci iz Pomurja za potencialno prijavo na javni razpis za razvoj socialnega podjetništva,*
- *izvedenih 20 animacijskih srečanj in delavnic, ki jih je skupaj obiskalo 200 udeležencev,*
- *izdelana je bila podoba komunikacijskih orodij, zagnan je bil portal www.socialni-podjetnik.net in objavljene TV reportaže na lokalnih TV*
- *10.12.2010 je bila v Murski Soboti izvedena strokovna tematska konferenca SOCIALNO PODJETNIŠTVO – IZZIVI IN PERSPEKTIVE in izdan zbornik prispevkov.²⁸*

V okviru projekta so bile zagnane socialno podjetniške pobude, ki imajo to možnost, da se z uporabo sistemskega zakona na področju socialnega podjetništva razvijejo in izvedejo do te mere, da

²⁸ Glej Prilogo 5.

postanejo primeri dobre prakse razvoja socialnega podjetništva v Sloveniji. S tem namenom je bil objavljen tudi **Javni razpis za spodbujanje socialnega podjetništva dne 15.4.2011** skupni vrednosti **400.000 EUR**. Odziv na razpis pa je bil slab. **Odobrena** je bila le **ena vloga** (od skupaj dveh prejetih vlog na razpisu), v vrednosti 2.400,00 EUR, izplačano pa je bil znesek v višini **2.314,77 EUR**.

Državni zbor RS je na seji 7. marca 2011 sprejel Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP), ki pa je stopil v veljavo šele 1.1.2012. Do konca leta 2011 še niso bila rešena številna odprta vprašanja, ki se tičejo izvajanja projektov socialnega podjetništva. Z ozirom na navedeno se pričakuje, da se bodo aktivnosti na področju socialnega podjetništva oz. socialne ekonomije v Pomurju intenzivirale v letu 2012, po uveljavitvi ZsocP in po sprejetju podzakonskih aktov. Do takrat bo predvidoma MDDSZ s pomočjo Strateškega Sveta za socialno podjetništvo oblikovalo Strategijo socialnega podjetništva za 4 leta, dvoletni Program za socialno podjetništvo oz. socialno ekonomijo na državni ravni in podzakonske akte, ter poiskalo odgovore na odprta vprašanja glede načina izvedbe projektov socialnega podjetništva. Za koordinacijo aktivnosti socialnega podjetništva v Pomurju, do vzpostavitve predvidenega regijskega Centra za socialno socialno ekonomijo, skrbi RRA Mura. V zvezi s tem so v letu 2011 potekali razgovori tudi na nacionalni ravni med SVLR in MDDSZ. MDDSZ je vzpostavitvi regijskega centra naklonjeno, ker lahko na primeru uspešnega modela v Pomurju, lahko postane vzorčni model v drugih regijah, pa čeprav v letu 2011 Zakon o socialnem podjetništvu takšnih centrov ne predvideva.

4.1.1.4. Promocija regije, da bi privabili domače in tuje investicije

Privabljanje investicij v Pomursko regijo je eden od ključnih ciljev Programa POMURJE 2015.

Cilji instrumenta je razviti jasno tržno pozicijo regije, preko tega priti do jasnega zapisa tržne identitete (znamka regije), to znamko ustrezno umestiti v postopke interne komunikacije (znotraj regije), komunikacije znotraj Slovenije ter komunikacije ciljnim skupinam izven Slovenije. Cilj je tudi razviti ustrezne podporne strukture, ki bodo trajno izvajale naloge in programe, razvite v okviru tega instrumenta.

Izvajalec Pristop je do 30.3.2011 izvajal aktivnosti po pogodbi št. C1536-10S960035. Dne 30.3.2011 je naročnik SVLR obvestil izvajalca o začasnem zadržanju pogodbenih aktivnosti zaradi začelih postopkov notranjega in zunanjega revidiranja. Ker prekinitev izvajanja pogodb traja že dlje časa, je potrebno ponovno dogovoriti način nadaljnega izvajanja projekta. V letu 2011 so se na SVLR od julija dalje, ko je minister imenoval strokovno skupino za vsebinsko oceno opravljenega dela po pogodbah o izvajanju Instrumentov 4 in 5 iz Programa 2015, intenzivirale aktivnosti za razrešitev odprtih vprašanj med naročnikom in izvajalcem. V kolikor se naročnik in izvajalec, zaradi predčasne zaustavitve izvajanja pogodbe dne 30.3.2011, ne bi uspela sporazumeti glede medsebojnih obveznosti, izhajajočih iz pogodbe, bo o tem odločalo sodišče.

Do konca decembra 2011 so bila v okviru tega projekta realizirana samo izplačila na podlagi potrjenih uvodnih poročilih. Podrobnejši opis vsebine in predhodnih aktivnosti Instrumenta 4 je podajana spodaj:

Dne **5.7.2010** je bilo na Portalu javnih naročil in Uradnem listu EU objavljeno javno naročilo v okviru instrumenta IV. pod številko JN5775/2010²⁹. Pogodba št. C1536-10S960035 z vodilnim partnerjem mednarodnega konzorcija, ki ga vodi Pristop d.o.o. je bila podpisana dne 5.11.2010.

Celotna vrednost javnega naročila je **598.200,00 EUR z DDV**, javno naročilo se bi naj izvajalo od novembra 2010 do maja 2012 in vključuje izvedbo naslednjih sklopov aktivnosti:

- Informiranje in obveščanje javnosti in medijev, še posebej svetovanju RRA Muri in članom razvojne mreže s področja odnosov z javnostmi³⁰;
- Promocija regije z zapisom identitete regije ter priprava trženjske strategije;
- Načrt privabljanja domačih in tujih investicij;
- Priprava strokovnih podlag za Sklad za izvajanje trženjske strategije.

Izvajalec javnega naročila je decembra 2010 oddal Uvodno poročilo³¹, ki je bilo januarja 2011 usklajeno z naročnikom. 13.1.2011 je izvajalec dopolnil Uvodno poročilo, ki ga je naročnik dne **1.2.2011** potrdil. Na podlagi potrditve uvodnega poročila, je bilo izvajalcu izplačano **119.640,00 EUR**.

Poleg izvajalca javnega naročila je v letu 2011 aktivnosti v okviru Promocije regije, da bi privabili domače in tuje investicije, izvajala RRA Mura. V okviru svojega rednega delovanja je sodelovala z **12 potencialnimi tujimi investitorji s sledečih področij:**

- logistika,
- alu konstrukcije za letalsko industrijo,
- proizvodnja in distribucija nogavic,
- prevajalski biro,
- okrasni glineni predmeti ,
- proizvodnja komponent za avtomobilsko industrijo,
- pohištvena industrija,
- proizvodnja vakuumskih vrečk,
- investicijski sklad za podporo razvojnim načrtom podjetij iz Pomurja.

RRA Mura je izvajala tudi ostale aktivnosti na področju privabljanja TNI v Pomurje in sicer:

- Strokovno sodelovanje z izvajalcem Instrumenta 4;
- Priprava »ponudbe regije« potencialnim tujim investitorjem: nabor zemljišč in objektov, ki so primerni za potencialne tuje investitorje;
- Udeležba na nepremičninskem sejmu Proprio v Sloveniji in predstavitev izkušenj RRA Mura na okrogli mizi;
- Udeležba na dveh mednarodnih sejmih (Real Vienna in EIRE Milano) in predstavitev Pomurja kot lokacije za TNI;
- Udeležba na predstavitvi Slovenije potencialnim investitorjem iz Švice. Dogodek je bil organiziran v Zürichu s strani Veleposlaništva RS v Švici;
- Sodelovanje pri izvedbi Mednarodnega razvojnega foruma na temo pridelave in predelave konoplje, na katerem so predstavniki **Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije predstavili Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letih 2010 - 2011**. Sluшатeljem je bilo omogočeno spremljanje predstavitve razpisa v *angleškem in nemškem*

²⁹ Glej **JN 4. Instrument (2010)**.

³⁰ RRA Mura je pripravila plan dela vseh trženjskih aktivnosti, ki naj bi jih izvajal Pristop d.o.o.

³¹ Glej **Priloga 4,5,6,7**.

jeziku. Vzpostavili so se stiki med predstavniki avstrijskih, luksemburških, madžarskih in slovenskih podjetij za morebitno investicije na področju tehnologije pri spravlju konoplje za uporabo vlaken in celuloze, ter uporabi konoplje v farmacevtske namene. Na razstavnem prostoru se je razstavila angleška različica Programa 2015 in zloženska na temo Zakona.

- Sodelovanje pri pripravi video materiala³², v katerem se promovira Zakon o Pomurju in Program POMURJE 2015;
- Priprava dveh projektov za investitorje **Wolford AG** in **XAL GmbH** (oba iz Avstrije) za projekte širitve obstoječih proizvodnih obratov za prijavo na **Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011**³³ V Pomurju bo do leta 2013 dobilo novo zaposlitev 150 delavcev.

Projekta podjetij **Wolford AG** in **XAL GmbH** (oba iz Avstrije) sta kandidirala na junijskem roku **Javnega razpisa za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011**. Sklep o odobritvi operacije je bil izdan **26. julija 2011**. **Podjetje Wolford AG bo do leta 2013 zaposlilo 125 delavcev**, od tega 4 osebe v managementu, 4 osebe v oddelku za raziskave in razvoj, 4 osebe v administraciji, 97 oseb v proizvodnji in 16 oseb za druge potrebe v podjetju. **Podjetje XAL GmbH bo do leta 2013 zaposlilo 25 oseb v proizvodnji**.

Po podatkih **JAPTI** je bilo na Javnem razpisu za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011 **odobrenih skupaj sedem investicij**, ki se bodo izvajale na območju izvajanja Zakona. **En investitor ni predložil zahtevka za izplačilo subvencije**. Vrednost vseh **šestih investicij** v letih 2010 in 2011 znaša **10.924.000,00 EUR**, višina državne subvencije znaša **3.217.189,00 EUR**, od tega je bilo izplačano **2.138.439,00 EUR** subvencije v letu **2011** (glej Tabelo 4).

V letu 2011 so se zaključili projekti tujih investorjev, ki so prejeli državne subvencije v letu 2008. Vrednost investicije dveh projektov je znašala **6.160.490,00 EUR**, od tega je višina državne subvencije je znašala **1.625.625,00 EUR**. Ustvarjenih je bilo **221 delovnih mest** (glej Tabelo 4).

AHA MODA d.o.o. je v letu 2011 prejela 5.815.872 EUR državne subvencije, za nakup tovarne MURA.

Tabela 4: Spodbujanje tujih neposrednih investicij v Pomurski regiji 2008-2011

Investitor	Panoga	Leto investicije	Vrednost investicije	Vrednost subvencij	Neto povečanje števila zaposlenih	Realiziranih zaposlitev do 31.12.11
Wolford GmbH	Tekstilna industrija	2008	4.750.000,00	1.338.750,00	170	170
XAL Lighting GmbH	Svetila	2008	1.410.490,00	286.875,00	51	51
Komptech GmbH	Predelovalna dejavnost	2008	2.765.000	262.500	50	projekt še ni zaključen
XAL Lighting GmbH	Svetila	2009	2.577.200,00	630.000,00	100	projekt še ni zaključen

³² Glej Priloga 5.

³³ Glej Javni razpis TNI.

Carthago AG	Avtomobilska	2010	2.800.000,00	840.000,00	110	projekt še ni zaključen
Lukos Agro Group	Distribucija	2010	1.025.000,00	238.750,00	10	projekt še ni zaključen
Wolford GmbH	Tekstilna industrija	2011	3.600.000,00	1.080.000,00	125	projekt še ni zaključen
XAL Lighting GmbH	Zunanje pohištvo	2011	1.050.000,00	210.000,00	25	projekt še ni zaključen
Biogen	Predelovalna dejavnost	2011	1.584.000,00	368.514,00	56	projekt še ni zaključen
UBA d.o.o.	Raziskave in razvoj	2011	865.000,00	479.925,00	20	projekt še ni zaključen
ERP PLUS d.o.o.		2011	0,00	0,00	0	Ni zahtevka
SKUPAJ			22.426.690,00	5.735.314,00	717	221

Vir: RRA MURA, JAPTI

Področja zanimanja potencialnih investitorjev v letu 2011 so bila:

- turizem: vzpostavitev manjših nastanitvenih objektov;
- proizvodnja stekla;
- tekstilna industrija;
- avtomobilska industrija;
- leče za očesno kirurgijo;
- strešna kritina;
- proizvodnja kapsul za kavne avtomate;
- tehnologije pri spravi konoplje;
- uporaba konoplje za vlakna in celuloze v gradbeništvu in papirni industriji;
- uporaba konoplje v farmacevtske namene in raziskave in razvoj;
- kmetijski sektor.

Potencialni tuji investitorji v obdobju 2011 so bili iz različnih držav, največ iz Avstrije in Nemčije. Dvig interesa za Pomurje je viden s strani italijanskih in švicarskih investitorjev.

RRA Mura je v januarju 2012 dobila informacijo, da je med evropskimi regijami in lokacijami za tuje investicije s strani »fDi European Cities and Regions of the Future« regija Pomurje zasedla 8. mesto v kategoriji Strategije privabljanja tujih neposrednih investicij. Ocenjevanje je bilo izvedeno na podlagi vprašalnika o dosedanjih aktivnostih na področju privabljanja tujih neposrednih investicij v Pomurju in načrtih RRA Mura za prihodnje.

4.1.1.5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov v Pomurski regiji

Podpora pripravi projektov je tisti instrument Programa POMURJE 2015, s katerim se želi poseči v prestrukturiranje formalnih in neformalnih institucij v regiji. Cilj instrumenta je vzpostaviti razvojno infrastrukturo, ki bo sposobna razvijati programe in vsebine razvoja regije in bo sposobna pravočasno

reagirati na spremembe v okolju s pravočasnim prepoznavanjem izzivov in problemov regije kot celote.

Izvajalca Oikos in Meta Group sta do 30.3.2011 izvajala aktivnosti po pogodbi št. C1536-10S960034. Dne 30.3.2011 je naročnik SVLR obvestil izvajalca o začasnem zadržanju pogodbenih aktivnosti. Izvajanje pogodb je bilo prekinjeno zaradi začelih postopkov notranjega in zunanega revidiranja. Ker prekinitev izvajanja pogodb traja že dlje časa, je potrebno ponovno proučiti in dogovoriti način nadaljnjega izvajanja projekta. V letu 2011 so se na SVLR od julija dalje, ko je minister imenoval strokovno skupino za vsebinsko oceno opravljenega dela po pogodbah o izvajanju Instrumentov 4 in 5 iz Programa 2015, intenzivirale aktivnosti za razrešitev odprtih vprašanj med naročnikom in izvajalcem. V kolikor se naročnik in izvajalec, zaradi predčasne zaustavitve izvajanja pogodbe dne 30.3.2011, ne bi uspela sporazumeti glede medsebojnih obveznosti, izhajajočih iz pogodbe, bo o tem odločalo sodišče.

Do konca decembra 2011 so bila v okviru tega projekta realizirana samo izplačila na podlagi potrjenih uvodnih poročil. Izvajalec javnega naročila je decembra 2010 oddal Uvodno poročilo³⁴, ki je bilo **januarja 2011** usklajeno z naročnikom. 10.1.2011 je izvajalec dopolnil Uvodno poročilo, ki ga je naročnik dne 1.2.2011 potrdil. Na podlagi potrditve Uvodnega poročila, je bilo izvajalcu izplačano **195.708,00 EUR. Poročilo o izvajanju je bilo predstavljeno na 4. redni seji Medresorske komisije.**

Podrobnejši opis vsebine in predhodnih aktivnosti Instrumenta 5 podajamo spodaj:

Dne 7.7.2010 je bilo na Portalu javnih naročil in Uradnem listu EU objavljeno javno naročilo v okviru instrumenta V. pod številko JN 5964/2010³⁵. Razpisana vrednost javnega naročila je bila 1.100.000 EUR. Do roka za predložitev ponudb (30.8.2010) sta prispeli 2 ponudbi. Komisija za ocenjevanje ponudb je prvo ponudbo (formalno popolno) ocenila z 82,64 točke, drugo (formalno nepopolno) pa z 68,20. Ker je bila najboljša ocenjena ponudba tudi formalno popolna, je naročnik v skladu z ZJN-2 javno naročilo oddal prvemu ponudniku. Ponudbena cena izbranega ponudnika znaša 1.070.240 EUR, izvajanje javnega naročila pa bo trajalo 18 mesecev.

Javno naročilo je zaobjemalo naslednje sklope aktivnosti:

- okrepitev razvojnih zmogljivosti regije,
- regijski sistem razvoja programov, vrednotenja in priprave projektov ter
- aktivnosti priprave operativnih strateških dokumentov za Pomurje.

Izvajalci javnega naročila so decembra 2010 oddali uvodno poročilo, ki je bilo januarja 2011 usklajeno z naročnikom. Medtem pa so se začele izvajati aktivnosti projekta. Pogodba št. C1536-10S960034 z vodilnim partnerjem mednarodnega konzorcija, ki ga vodi **Oikos d.o.o.** je bila podpisana dne 8.11.2010.

Na instrumentu 5 so se po oddaji in potrditvi uvodnega poročila začele odvijati številne aktivnosti. Večina se jih dogaja v regiji, delo na projektu pa poteka tudi izven nje, kjer na projektu dela razširjena projektna skupina. Aktivnosti na 5. instrumentu so od oddaje uvodnega poročila do konca meseca marca 2011 potekale po terminskem načrtu (priloga uvodnega poročila) na vseh treh vsebinskih

³⁴ Glej **Priloga 8,9,10.**

³⁵ Glej **JN 5. Instrument (2010).**

sklopih: *Okrepitev razvojnih zmogljivosti regije, Regijski sistem razvoja programov, vrednotenja, vsebin razvoja regije in priprave projektov ter Aktivnosti priprave operativnih strateških dokumentov za Pomurje.*

V okviru vsebinskega sklopa **Okrepitve razvojnih zmogljivosti regije** se je začelo delo na sklopu *Vzpostavitev razvojnega partnerstva v regiji*, v sklopu katerega so potekale aktivnosti v povezavi s pregledom delovanja regionalne razvojne mreže in predloga sistemizacije članov regionalne razvojne mreže. V okviru tega sklopa je bil izveden obisk Evropskega združenja regionalnih razvojnih agencij (EURADA), ki so naredili »peer review« oz. strokovni pregled delovanja regionalne razvojne mreže in ga na končni delavnici predstavili predstavnikom regionalne razvojne mreže. V okviru drugega sklopa *Koordinacija, programiranje, spremljanje in vrednotenje* so potekala dela na pripravi sistema spremljanja in poročanja, izvedeno je bilo tudi prvo srečanje razvojnega foruma regije z naslovom »Strateško srečanje regije«. Vzporedno s prvima dvema sklopoma so se odvijale aktivnosti tretjega sklopa z naslovom *Sistem razvoja kadrov*, v okviru katerega se je pripravljala prva analiza izobraževalnih potreb. Potekalo je tudi delo v okviru aktivnosti »stažiranja« in sicer izbora petih kandidatov, ki naj bi bili v okviru projekta zaposleni za določen čas enega leta. Izbor se ni dokončal. Vzporedno s stažiranjem je potekalo oblikovanje predloga programa delovanja in organiziranosti lokalne borze kadrov ter priprav predloga za izvedbo izobraževanj v regiji.

Vsebinski sklop **Regijski sistem razvoja programov, vrednotenja, vsebin razvoja regije in priprave projektov** vsebuje dva sklopa. V okviru prvega sklopa *Razvoj sistema za pripravo projektov* so potekale aktivnosti priprave navodil, smernic in obrazcev za pripravo in izvajanje projektov, prav tako pa tudi priprava IKT sistema za učinkovito koordinacijo, upravljanje, spremljanje in vrednotenje ter poročanje. V okviru drugega sklopa *Priprava projektov in razpisne dokumentacije za izvedbo* so se pripravljala merila in zbirala gradiva za pripravo dolgega seznama projektov regije, začela se je tudi priprava in usklajevanje liste projektov za »Spodbujevalno razvojno platformo«.

Priprava operativnih strateških dokumentov za Pomurje je zadnji od vsebinskih sklopov v okviru 5. instrumenta. Znotraj omenjenega vsebinskega sklopa se je v okviru sklopa *Analiza stanja v regiji* pripravljala celovita analiza stanja v regiji skupaj z analizo dosedanjih programov in njihove uspešnosti. Vzporedno pa so se pripravljale tudi prve kratke analize stanja na področju kmetijstva, turizma, ohranjanja narave, vpliva na zdravje, vpliva na družbeno okolje, izobraževalnih potreb, področju kreativnih industrij in podjetništva. Poseben poudarek je bil namenjen pripravi vsebin za ključni moment, oziroma tako imenovan razvojni preboj regije. V drugem sklopu *Dopolnjen program POMURJE 2015* je bil posvečen poseben poudarek odpravljanju administrativnih ovir ter izboljšanju administrativne absorpcijske sposobnosti za koriščenje razvojnih sredstev ter predstavitvi nujnih sprememb, da bil bilo mogoče izvajanje javnih naročil in javnih razpisov iz naslova Zakona o Pomurju.

4.2. Spodbude za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje

V zvezi z davčnimi spodbudami v poročilu za 2011 še ne moremo podati podatkov za leto 2011, saj bodo le ti znani predvidoma v aprilu 2012. Zato so v tem poročilu navedeni podatki, ki se nanašajo na leto 2010, ki pa jih zaradi enakega razloga še ni bilo v letnem poročilu za 2010. Podlaga za izvajanje tega ukrepa je objava Uredbe o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje

in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 v Uradnem listu RS, št. 3/2010 z dne 15. januarja 2010 se je pripravil **Priročnik za uporabo Uredbe**³⁶.

Svetovanje v zvezi Uredbo izvajajo naslednje institucije: RRA MURA, DURS, ZRSZ.

Poleg svetovanja v zvezi z uredbo je Davčna uprava RS izvedla še naslednje aktivnosti:

- Sprotno je objavljala odgovorov na spletni strani DURS-a. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_pojasnila/davcne_olajsave/vprasanja_povezana_z_izracunom_neto_povecanja_stevila_zaposlenih_pri_uveljavljanju_davcnih_ugodnosti_po_zrppr1015/
- izvajala informiranje po telefonu ali osebno;
- izvajala izobraževanje za uslužbence, kjer so bile predstavljene tudi davčne olajšave po ZRPPR1015;
- po prejemu davčnih obračunov DDPO in DohDej za leto 2010 je bila narejena analiza podatkov in pripravljena informacija o koriščenju davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje po ZRPPR1015.

Poleg svetovanja v zvezi z uredbo je Zavod RS za zaposlovanje izvajal še naslednje aktivnosti:

- na spletni strani objavljal pisno promocijsko gradivo pripravljeno na ZRSZ za delodajalce;
- v okviru rednih posvetov z delodajalci je ZRSZ izvedel več osebnih predstavitev delodajalcem, ki delujejo v okviru območnih služb Murska Sobota, Ptuj in Maribor;
- spremljal izvajanje programa in ohranitev zaposlitev pri delodajalcih preko rednih in izrednih poročil za potrebe obveščanja javnosti, preko posrednega stika z delodajalci in kandidati in s pomočjo podatkov, razvidnih iz uradnih evidenc ZZZS.

4.2.1. Spodbude za zaposlovanje

Zavezanci lahko uveljavljajo ukrep povrnitve plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost delavca ob zaposlitvi prikrajšanega delavca najmanj za dve leti. Delodajalci, ki so v letu 2010 zaposlili prikrajšanega delavca, so lahko v 30 dneh po preteku prvega oziroma drugega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi vložili vlogo pri pristojni Območni službi Zavoda RS za zaposlovanje za povrnitev plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost delavca. Prve vloge za priznanje pravice se tako nanašajo na povrnitev prispevkov po prvem letu zaposlitve. Zato so *predmet tega poročila le vloge, s katerimi delodajalci pravico uveljavljajo v dveh delih*.

Zavod RS za zaposlovanje je v letu 2011 prejel skupaj 58 vlog (vloge so bile prejete med 15.3.11 in 29.11.11) za **zaposlitev 50 brezposelnih oseb**. Vloge je predložilo trinajst vlagateljev, enajst v okviru Zavoda za zaposlovanje - Območne službe Murska Sobota in dva s sedežem v Zavodu za zaposlovanje – Območna služba Ptuj.

³⁶ Glej **Priročnik (2010)**.

Izmed 58 prejetih vlog je pogoje za priznanje pravice izpolnjevalo 50 vlagateljev, na podlagi katerih jim je bila pravica do povračila prispevkov priznana z odločbo pravica do povrnitve prispevkov v prvem delu v celoti odobrena. Delodajalcem, ki so vlogo za povrnitev prispevkov posredovali že po prvem letu zaposlitve, je bilo do 30.11.2011 izplačanih skupaj **93.631,55 EUR**.

Trinajst delodajalcev je v letu 2011 na osnovi ZRPPR1015 zaposlilo skupaj **50 brezposelnih oseb – prikrajšanih delavcev**³⁷, od tega 27 žensk (54 %) in 23 moških (46 %).

Od vseh zaposlenih prikrajšanih delavcev v obdobju poročanja je bilo največ oseb zaposlenih v okviru upravne enote Lendava (29 oseb ali 58 %), deset oseb (20 %) v upravni enoti Gornja Radgona, sedem oseb (14 %) v Murski Soboti in dve osebi (4 %) v Ormožu.

Devet od trinajstih vlagateljev je v obdobju poročanja pravico uveljavljalo za zaposlitev ene brezposelne osebe, en vlagatelj za dve, trem vlagateljem pa je bila pravica do povrnitve prispevkov na osnovi tega zakona priznana za šest, sedem oziroma kar šestindvajset oseb, ob čemer je bila posameznemu delodajalcu na osnovi priznane pravice izplačana tudi ustrezna višina sredstev.

V primeru nadaljnjega izpolnjevanja pogojev in ohranjene zaposlitve bo Zavod RS za zaposlovanje delodajalcem na podlagi vloge, prejete po drugem letu zaposlitve, izplačal tudi drugi del sredstev, v nasprotnem primeru pa bo prejemnike že izplačanih sredstev pozval k njihovem vračilu.

Na osnovi zakona, ki je v uporabi od 1. 1. 2010, so bile prve zaposlitve brezposelnih oseb – prikrajšanih delavcev že 45. dan od veljavnosti predpisa. Vse vloge za priznanje pravice se v obdobju poročanja nanašajo na povrnitev prispevkov po prvem letu zaposlitve, zato so predmet tega poročila le vloge, s katerimi delodajalci pravico uveljavljajo v dveh delih.

Delodajalcem, ki so z vlogo za povrnitev prispevkov pridobili pravico do povrnitve stroškov zaposlitve že po prvem letu delovnega razmerja, je bilo do 30. 11. 2011 izplačanih skupaj 93.631,55 EUR, od tega skoraj polovica podjetju NOV DOM A.V., d.o.o., za zaposlitev 26 prikrajšanih delavcev.

Delodajalci, ki so v letu 2010 zaposlili prikrajšanega delavca najmanj za dve leti, bodo v 30 dneh po preteku drugega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi s prikrajšanim delavcem vložili vlogo pri pristojni Območni službi Zavoda. Glede na določila Uredbe o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 bodo tako podatki o povrnitvi plačanih prispevkov delodajalca na voljo šele na koncu leta 2012.

³⁷ Za prikrajšanega delavca se po 1. odstavku 7. člena Uredbe komisije³⁷ šteje vsaka brezposelna oseba, ki:

- je najmanj 6 mesecev prijavljena v vsaj eni evidenci ZRSZ ali
- ni dosegla stopnje srednjega strokovnega izobraževanja, srednjega poklicnega, tehniškega izobraževanja ali splošnega srednjega izobraževanja ali
- je starejša od 50 let ali
- živi sama ter ima enega ali več vzdrževanih družinskih članov, kar pomeni, da sama skrbi za enega ali več otrok, ki so mlajši od 26 let, če se redno šolajo, ali katerih zakonec je brezposeln ali
- se bo zaposlila v dejavnosti (gospodarskem sektorju), v kateri je neravnovesje med spoloma za vsaj 25 % višje od povprečnega neravnovesja v vseh gospodarskih sektorjih v RS ali
- je pripadnik etnične manjšine.

Pri izvajanju ukrepa se je pojavila težava, ki se nanaša na veljavno Uredbo, po kateri naj bi se število zaposlenih preverjalo na dan oddaje vloge. Pravilno bi bilo preverjanje števila zaposlenih na dan zaposlitve prikrajšanega delavca (oz. dan pred tem), če naj le-to predstavlja pogoj neto povečanja skupnega števila zaposlenih pri delodajalcu. Namen ZRPPR1015 in pravil državnih pomoči je namreč ta, da delodajalec z zaposlitvijo prikrajšane osebe izkaže povečanje števila zaposlenih, ne glede to, kdaj vlogo za priznanje pravice, ki se nanaša na konkretno osebo, tudi dejansko vloži. V vlogi za povračilo prispevkov, ki je Priloga 3 Uredbe o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015, je torej nepravilno zapisano določilo, zaradi katerega je potrebno razmisliti o spremembi uredbe.

4.2.2. Davčne olajšave za zaposlovanje

Spodbuda za zaposlovanje prikrajšanega delavca v Pomurski regiji se uveljavlja kot zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov stroškov prikrajšanega delavca. Zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb, kot tudi zavezanci za akontacijo dohodnine od dohodkov iz dejavnosti, morajo obvezno predložiti davčni obračun davka od dohodkov pravnih oseb (obračun DDPO) in davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti (obračun DohDej) davčnemu organu najpozneje *do 31. marca tekočega leta za preteklo leto*, če ima davčno obdobje enako koledarskemu letu.

Zavezanci so na podlagi Zakona o razvojni podpori pomurski regiji lahko uveljavljali davčno olajšavo za zaposlovanje ob zaposlitvi prikrajšanega delavca za najmanj 12 mesecev. Prvi davčni obračuni za leto 2010 s strani zavezancev na podlagi davčnega zakona so pridobljeni v letu 2011. Davčni obračuni za leto 2011 s strani zavezancev na podlagi davčnega zakona bodo pridobljeni v mesecu aprilu 2012.

Davčne obračune DDPO in DohDej za leto 2010 je oddalo 8.544 zavezancev, ki imajo sedež oz. naslov opravljanja dejavnosti na območju občin Pomurske regije po ZRPPR1015, od tega je 4.054 zavezancev oddalo obračun DDPO in 4.490 obračun DohDej.

Na podlagi obračunskih podatkov DDPO za leto 2010 je **20 pravnih oseb** uveljavilo **431.673,85 EUR** olajšav za zaposlovanje prikrajšanega delavca. To predstavlja slabih 9% njihove davčne osnove.

Olajšavo za zaposlovanje prikrajšanega delavca na podlagi obračunanih podatkov DohDej je uveljavljalo **16 fizičnih oseb**, v skupnem znesku **72.912,85 EUR**. Njihova davčna osnova je znašala 352.112 evrov, kar pomeni, da je znesek olajšave ustrezal 20,7 % davčne osnove.

Davčno olajšavo za zaposlovanje so koristili zavezanci iz 11 od 30 občin po ZRPPR1015. Najnižji znesek olajšave za zaposlovanje, za katero je zavezanec znižal davčno osnovo v davčnem obračunu, je bil **347,02 EUR**, najvišji znesek olajšave za zaposlovanje, ki jo je uveljavil posamezni zavezanec, pa je bil **163.706,13 EUR**. Zavezanci, ki so uveljavljali davčno olajšavo za zaposlovanje so, zaradi koriščenja navedene olajšave, skupaj izkazali za **106.412,73 EUR** nižjo davčno obveznost za leto 2010. Davčno olajšavo za zaposlovanje je koristilo le 0,42% vseh zavezancev iz območja izvajanja zakona.

4.2.3. Davčne olajšave za investiranje

Davčni zavezanci so olajšavo za investiranje in spodbudo za zaposlovanje prikrajšanega delavca v Pomurski regiji lahko uveljavljali šele v letu 2011 za leto 2010. V skladu z Zakonom o davčnem postopku mora namreč davčni zavezanec davčni obračun za koledarsko leto predložiti davčnemu

organu najpozneje do konca meseca marca tekočega leta. Iz tega razloga v obdobju poročanja podatke o uveljavljenih davčnih olajšavah za leto 2011 ni mogoče pripraviti, ker zavezanec posreduje le letne podatke v obračunih DDPO in DohDej.

Znani pa so podatki o uspešnosti izvajanja davčnih ukrepov v sklopu ukrepov za spodbujanje razvoja Pomurske regije v obdobju 2010-2015 za prvo leto izvajanja Zakona. Davčni zavezanci so tako za leto 2010 prvič lahko uveljavljali davčni spodbudi v skladu z Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (ZRPPR1015) pri davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) in davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti (obračun DohDej).

Spodbuda za investiranje v Pomurski regiji se uveljavlja kot zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov investiranega zneska. Zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb, kot tudi zavezanec za opravljanje dejavnosti, mora obvezno predložiti obračun (davčni obračun) davčnemu organu najpozneje *do 31. marca tekočega leta za preteklo leto*, če ima davčno obdobje enako koledarskemu letu.

Na podlagi obračunskih podatkov za leto 2010 je davčno olajšavo za investiranje uveljavljalo **166 pravnih oseb v skupni višini 7.210.854,82 EUR**, kar je predstavljalo slabih 69 % zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav teh zavezancev oz. dobrih 30% zmanjšanja davčne osnove in olajšav vseh zavezancev v Pomurski regiji. Znesek ustreza 10% davčne osnove vseh zavezancev v tej regiji.

Iz obračuna akontacije dohodnine od dohodkov iz opravljanja dejavnosti je v letu 2010 olajšavo za investiranje na območju občin, ki so določene v skladu z ZRPPR1015 **uveljavljalo 136 fizičnih oseb v skupnem znesku 1.371.054,34 EUR**, kar predstavlja približno 87% zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav teh zavezancev.

Davčno olajšavo za investiranje so koristili zavezanci iz 27 občin od 30 občin po ZRPPR1015. Najnižji znesek olajšave za investiranje, za katero je zavezanec znižal svojo davčno osnovo v davčnem obračunu za leto 2010 je bil **62,85 EUR**, najvišji znesek olajšave za investiranje, ki jo je uveljavil posamezni zavezanec, pa je bil **985,241,93 EUR**. Zavezanci, ki so uveljavljali davčno olajšavo za investiranje, so zaradi koriščenja navedene olajšave, skupaj izkazali za **1.948.630,09 EUR** nižjo davčno obveznost za leto 2010. Davčno olajšavo za investiranje je koristilo le 3,53% vseh zavezancev iz območja izvajanja Zakona.

Davčni obračun za leto 2011 bo Davčna uprava RS (DURS) začela izvajati v letu 2012 in na podlagi tega obračuna bo lahko podala informacijo, koliko davčnih olajšav je bilo uveljavljenih iz naslova tega ukrepa v letu 2011.

4.3. Vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra

Zakon v svojem **8. členu** predvideva financiranje vzpostavitve medpodjetniškega izobraževalnega centra (MIC). Projekt se financira iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini **2 mio EUR**. Za izvedbo projekta v obdobju izvajanja zakona je **odgovorno Ministrstvo za šolstvo in šport, ki je aktivno vključeno v izvajanje zakona**, kot posredniško telo na področju kohezijske politike. Sredstva se zagotavljajo na njegovih proračunskih postavkah.

Vlada RS je na svoji redni seji dne 27. julija 2010 sprejela Sklep o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda »Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota³⁸«, s katerim se v okviru šole oblikuje organizacijska enota Medpodjetniški izobraževalni center – MIC. S tem sklepom je Vlada omogočila zavodu, da začne s postopki priprave naložbe iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in sredstev proračuna Republike Slovenije za nakup opreme za delovanje MIC in njegov zagon.

Dejavnosti MIC opredeljuje 32. člen Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju³⁹ (ZPSI-1). MIC v okviru Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota (SPTŠ Murska Sobota) bo deloval mrežno, v sklopu poklicne izobraževalne vertikale na pomurskih srednjih strokovnih in poklicnih šolah. Zagotavljal bo kakovostno praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu. Poleg tega se bodo v MIC pripravljali kandidati za mojstrske, delovodske oziroma poslovodske izpite, izvajali se bodo postopki za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij ter za opravljanje praktičnega dela zaključnih izpitov in poklicne mature. Znotraj MIC-a se bo izvajalo tudi usposabljanje za potrebe tehnoloških sprememb v delovnih procesih, kar bo pripomoglo k zviševanju konkurenčne sposobnosti gospodarstva v regiji.

Namen delovanja MIC je izvajanje dejavnosti, ki :

- z izobraževanjem kadrov in razvoja novih znanj zvišujejo gospodarsko učinkovitost in uspešnost regije, in ne le posameznega podjetja;
- omogočajo enakomernejši razvoj različnih dejavnosti v regiji preko razvoja kadrov in prenosa znanj;
- spodbujajo prenos strokovnega znanja v prakso;
- razvijajo okoljevarstvene programe in okolju prijazne programe;
- spodbujajo odpiranje novih delovnih mest v okolju in zmanjšujejo brezposelnost;
- omogočajo večjo mobilnost, konkurenčnost in kompetentnost zaposlenih v okviru vseživljenjskega učenja;
- zmanjšuje brezposelnost;
- razvijajo podjetništvo;
- zmanjšujejo socialno izključenost in ogroženost ranljivih skupin ter povečujejo vključevanje zapostavljenih skupin v družbo.

V letu 2011 so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- *Ministrstvo za šolstvo in šport je v sodelovanju s SPTŠ Murska Sobota in v dogovoru s Projektno pisarno SVLR pripravilo osnutek javnega razpisa za prosto delovno mesto vodje MIC.*
- *Za izbor vodje MIC na SPTŠ Murska Sobota je bila imenovana komisija, ki jo je imenoval ravnatelj v dogovoru in soglasjem Ministrstva za šolstvo in šport glede na naravo in način ustanovitve MIC. Razpisno komisijo je sestavljal ravnatelj, predstavnik MŠŠ, predstavnik Regionalnega razvojnega sveta za Pomurje in predsednica Sveta regije. Razpis je bil uspešen in ravnatelj je imenoval vodjo MIC. Za vodjo MIC je bil izbran Blaž Gerenčer, ki je nastopil dne 10.6.2011.*

³⁸ Glej **Sklep Vlade(2010)**.

³⁹ Glej **Zakon Uradni list RS št.12/1996**.

- Na ministrstvu za šolstvo in šport je dne 6. 6. 2011 potekal sestanek, na katerem je bila dogovorjena časovnica za izvedbo vseh aktivnosti potrebnih za neposredno potrditev operacije. Predstavnikom MIC so bile podane usmeritve in napotki za pripravo investicijske dokumentacije, ki je izhodišče za nadaljnjo pripravo vseh potrebnih dokumentov pri oddaji vloge za neposredno potrditev operacije na Organu upravljanja.

V letu 2011 po izboru vodje MIC se je projekt začel izvajati tudi operativno. Tako je v projektu ustanavljanja Medpodjetniškega izobraževalnega centra, MIC-Pomurje izvedel več aktivnosti in sicer:

- 12.7.2011 je bil za člane strokovnih delavcev izveden ogled MIC v Novem mestu.
- 20.7.2011 v Murski Soboti na sedežu MIC Pomurje, kjer so se srečali predstavniki institucij Pomurske gospodarske zbornice in Območne obrtne zbornice. Na srečanju so bile predstavljene aktivnosti pri ustanavljanju MIC, ter vloga in dejavnosti MIC v regiji. Sklenjen je bil tudi dogovor o sodelovanju v bodoče;
- 29.7.2011 je bil za člane strokovnih delavcev izveden ogled MIC v Velenju;
- 5.9.2011 v Murski Soboti na sedežu MIC Pomurje, kjer so se srečali župani Pomurski občin, ter ravnatelj in ravnateljice Pomurskih srednjih šol. Na srečanju so bile predstavljene aktivnosti pri ustanavljanju MIC, ter vloga MIC v regiji.
- 12.9.2011 v Murski Soboti na sedežu MIC-Pomurje, kjer je MIC Pomurje gostil Odbor za inovacije in konkurenčnost Pomurske gospodarske zbornice. Odbor sestavljajo predstavniki Pomurskih podjetij, ki so potencialni uporabniki MIC storitev.
- 19.10.2011 je bil izveden informativni dan namenjen izobraževanju odraslih.

Aktivnosti MIC Pomurje so bile usmerjene tudi v promocijo projekta MIC, z namenom širše prepoznavnosti, delovanja in aktivnosti MIC-a Pomurje in sicer:

- več objav na temo ustanavljanja MIC Pomurje v lokalnih in nacionalnih medijih;
- 4 objave pogovorov z vodjem MIC v časopisih;
- izvedena sta bila dva intervjuja z vodjem MIC Pomurje in objavljena v glasilu Poslovni razgledi in na Radio Murski Val;
- izdelana je bila spletna stran in 3D multimedijška predstavitev MIC Pomurje. <http://www.second-life.si/micms/>

Na sedežu MIC Pomurje je bila urejena pisarna in multimedijška predavalnica namenjena kvalitetnim predstavitvam MIC in za sestanke, ter ostale dejavnosti pomembne pri zagonu MIC-a. Prostore se bodo kasneje uporabljali v učne namene.

MIC Pomurje je v letu 2011 izvajal tudi aktivnosti, ki so nujno potrebne za uspešno realizacijo projekta. Predvsem bi izpostavili dobre odnose z gospodarsko in obrtno zbornico, ter ostalimi institucijami, šolami in podjetji v regiji.

MIC Pomurje je 27.10.2011 posredoval celotno dokumentacijo za odobritev operacije na Ministrstvo za šolstvo in šport.

V skladu z dogovorom med MŠŠ, MDDSZ, Zavodom za zaposlovanje, ACS, CPI in tekstilnimi podjetji v Pomurju bodo v MIC-u pripravili in izvajali usposabljanje za tekstilno dejavnost. Krajši program

usposabljanja bo trajal od 2 do 6 mesecev. Program bo pripravljen za konkretna delovna mesta, izvajati pa se bo začel v prvem trimesečju 2012.

4.4. Vzpostavitev regijskega gospodarskega središča (»Razvojni center slovenskega gospodarstva«)

9. člen Zakona o Pomurju predvideva financiranje vzpostavitve regijskega gospodarskega središča v Pomurski regiji, ki se naj sofinancira iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini **30 mio EUR**.

Koncept izgradnje gospodarskih središč se je močno spremenil. Februarja 2010 je Vlada RS sprejela Slovensko izhodno strategijo 2010-2013⁴⁰: Usmeritev »od zidov k inovativnosti, delovnim mestom, višji dodani vrednosti in trajnosti«. Strategija je podlaga za spremembe Operativnih programov in spremembo imena Regijskega gospodarskega središča v Razvojne centre slovenskega gospodarstva.

Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR Razvojni centri slovenskega gospodarstva je bil objavljen v *Uradnem listu RS št. 69/10 dne 30. julija 2010*⁴¹.

Na razpis je prispelo 10 vlog, ki so kandidirale za sredstva namenjena Pomurju. Skupna vrednost želenega sofinanciranja je znašala 76.134.103,01 EUR in sicer za projekte s področij naslednjih dejavnosti: lesarstvo, biotehnologija, elektroindustrija in elektronika, novi materiali, energetika, prehranska industrija in živilska tehnologija.

Izbrani so bili 3 projekti iz Pomurja, v vrednosti sofinanciranja **26.513.302 EUR** in sicer:

1. RC za nove materiale, pogone in tehnologije;
2. RC za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme;
3. RC za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov.

Prikaz 1: Razvojni center za nove materiale, pogone in tehnologije, d.o.o., ustanovljen 30.3.2011 kot konzorcij podjetij:

RC za nove materiale, pogone navtične in SAS tehnologije	
Industrijski sektor	Novi materiali
Vrednost sofinanciranja	14.530.000 EUR
Prijavitelj	Seaway Group d.o.o.
Člani konzorcija (8)	I.D. d.o.o.
	NEREIDA d.o.o.
	VSR LAB d.o.o.
	PIPISTREL d.o.o. Ajdovščina
	ALBATROSS FLY, Radovljica, d.o.o
	Občina Puconci

⁴⁰ Glej **Sklep Vlade (2010e)** in **Slovenska izhodna strategija 2010 – 2013**.

⁴¹ Glej tudi **Javni razpis Razvojni centri (2010)**.

	RAZVOJNA AGENCIJA SINERGIJA d.o.o.
Občina, subregija in regija, v kateri se bo operacija izvajala	Občina Puconci, 72,31%
	Občina Radovljica, 27,69%

Vir: Ministrstvo za gospodarstvo

Prikaz 2: RC MASPOS⁴², Razvojni center za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme d.o.o., ustanovljen 30.6.2011 kot konzorcij podjetij:

RC za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme	
Industrijski sektor	Elektroindustrija in elektronika
Vrednost sofinanciranja	9.983.302,00 EUR
Prijavitelj	ELTI d.o.o.
Člani konzorcija (8)	BS Storitve d.o.o.
	Var d.o.o.
	Miška d.o.o.
	Luznar d.o.o.
	EMA d.o.o.
	Občina Gornja Radgona
	Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko
Občina, subregija in regija, v kateri se bo operacija izvajala	Občina Gornja Radgona, 100%

Vir: MG

Prikaz 3: RC PREKO⁴³, razvojni center za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov, d.o.o., ustanovljen 5.5.2011 kot konzorcij podjetij:

RC za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov	
Industrijski sektor	Energetika
Vrednost sofinanciranja	2.000.000,00 EUR
Prijavitelj	INTREC svetovanje, reciklaža, organizacija d.o.o., Trate 7, Gornja Radgona
Člani konzorcija (8)	ECologic d.o.o., Ljubljana
	IRGO Consulting d.o.o., Ljubljana
	Premisa d.o.o., Škofja Loka
	Tobo Trans d.o.o., Škofljica
	Pavčnik d.o.o., Dol pri Hrastniku
	Inštitut za rudarstvo, geotehnologijo in okolje, Ljubljana

⁴² Spletna povezava <http://www.rcmaspos.eu/>

⁴³ Spletna povezava: <http://www.rc-preko.eu/>

	Okoljsko raziskovalni zavod, Slovenske Konjice
Občina, subregija in regija, v kateri se bo operacija izvajala	Občina Radenci: 65 %
	Mestna občina Ljubljana: 35 %

Vir: MG

Izvedene aktivnosti:

- 1.1.2011 je bil uveljavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu (ZRud-1A), kateri po novem ne zahteva rudarskega dovoljenja za vsako vrtino za koriščenje geotermalne energije, globlje od 30 m. V veljavnem zakonu je ta meja predstavljena na 300m. Večina vrtin za izkoriščanje geotermalne energije s pomočjo toplotnih črpalk sega do globine 100 m. Z odstranitvijo administrativne ovire se tudi na ta način spodbuja uporaba obnovljivih virov energije-geotermalne energije, ki je prepoznana kot ključna razvojna priložnost v Pomurski regiji in zapisana v programu Pomurje 2015.
- 2.2.2011 je Ministrstvo za gospodarstvo izvedlo tiskovno konferenco, na kateri je objavilo rezultate javnega razpisa. Na javnem razpisu je bilo odobrenih 17 projektov v celi Sloveniji, v vrednosti 425.483.576 EUR oz. pričakovani vrednosti sofinanciranja 179.581.344 EUR.
- V Pomurski regiji so bili odobreni trije projekti, v skupni vrednosti sofinanciranja 26.513.302 EUR, iz sektorjev novi materiali. elektroindustrija in elektronika in energetika.
- Od vseh odobrenih projektov, se bo v Pomurski regiji izvajalo 12,13% aktivnosti. Največ aktivnost se bo izvajalo v gorenjski regiji (23,87%), najmanj pa na Koroškem (1,73).
- **Razvojni center za nove materiale, pogone in tehnologije, d.o.o in Ministrstvo za gospodarstvo sta podpisala pogodbo, na podlagi katere je bil v letu 2011 izplačan avans v višini 4.359.000,00 EUR.**
- **RC MASPOS, Razvojni center za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme d.o.o. in Ministrstvo za gospodarstvo sta podpisala pogodbo, na podlagi katere je bilo v letu 2011 izplačan avans v višini 2.994.990,00 EUR.**
- **RC PREKO, razvojni center za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov, d.o.o. in Ministrstvo za gospodarstvo podpisala pogodbo, na podlagi katere je bil v letu 2011 izplačan avans v višini 600.000,00 EUR.**
- V zvezi s sklepom Medresorske komisije za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji z dne 8. 9. 2011, je dne 20.10.2011 v Murski Soboti potekala razširjena seja Upravnega odbora Pomurske gospodarske zbornice, na kateri so SVLR, MG, JSRR in RRA Mura usklajevali predloge, stališča o načinu izvajanja instrumenta 1.

4.5. Vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnost

Zakon o Pomurju, v svojem **10. členu**, govori o vlaganjih v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti. **Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano** (v nadaljevanju: MKGP) je odgovorno za uresničevanje razvojnega ukrepa »*vlaganja v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije ter diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti*«. Sredstva za izvajanje tega razvojnega ukrepa se zagotavljajo iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (v nadaljevanju: PRP 2007–2013), ki se sofinancira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju: EKSRP) in državnega proračuna RS. Program se izvaja preko 4 osi (nadalje razčlenjenih v ukrepe), usmerjenih v izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega, gozdarskega sektorja in živilskega sektorja (os 1), izboljšanje okolja in podeželja (os 2), izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in diverzifikacija podeželskega gospodarstva (os 3) ter lokalne razvojne pobude - LEADER (os 4).

V programskem obdobju 2007–2013 je za izvajanje programa namenjenih 1,18 milijarde EUR nepovratnih sredstev EKSRP in državnega proračuna RS. Za ukrep razvojne podpore »vlaganja v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti« se iz PRP 2007–2013 dodelijo sredstva v okvirni višini **40 milijonov EUR**, in sicer v obdobju od 2010–2013, z izplačili do 31.12.2015.

4.5.1. Način izvajanja

Način izvajanja ukrepa razvojne podpore Pomurski regiji je bil opredeljen z 99. členom Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Ur.l. RS, št. 40/2010; v nadaljevanju Uredba PRP 2007–2013)⁴⁴. Uredba PRP 2007–2013 je velja od 22.5.2010 do spremembe Uredbe do 14.11.2011. Način izvajanja ukrepa razvojne podpore Pomurski regiji je opredeljen v **118. členu Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Ur.l. RS, št. 28/2011; v nadaljevanju Uredba PRP 2007–2013)**⁴⁵. Sredstva PRP 2007–2013 se prednostno usmerijo v Pomursko regijo preko meril za izbor. Merila za izbor so opredeljena v vsakokratnih javnih razpisih, ki jih objavlja ministrstvo. Skladno z Uredbo PRP 2007–2013 se vlogam, katerih lokacija naložbe se nahaja na območju upravičenih občin Pomurske regije, dodeli dodatnih 10 odstotnih točk, ne glede na ostala merila za izbor. Pri tem obstajata dve možnosti: avtomatične in pogojevane dodelitve dodatnih 10 odstotnih točk. Vlagatelji iz Pomurske regije imajo možnost kandidirati na vse ukrepe

⁴⁴ Glej **Uredba (2010)**.

⁴⁵ Glej **Uredba (2011)**.

PRP 2007–2013, ne le na tiste, ki so v izvedbeni Uredbi PRP 2007–2013 opredeljeni kot tisti ukrepi, s katerimi se je ministrstvo zavezalo, da bo prispevalo k uresničevanju Zakona o Pomurju.

Avtomatična dodelitev se skladno z 118. členom Uredbe PRP 2007–2013 vrši pri ukrepih:

- a) izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva – ukrep 125,*
- b) podpora ustanavljanju in razvoju mikro podjetij – ukrep 312,*
- c) osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo – ukrep 321,*
- d) ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja – ukrep 323.*

Pri drugih ukrepih PRP 2007–2013 pa morajo vloge skladno z 118. členom Uredbe PRP 2007–2013 za pridobitev dodatnih 10 odstotnih točk izpolnjevati vsaj enega od predpisanih pogojev, in sicer:

- pri ukrepu 121 - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev, če je predmet podpore naložba:
  - a) v nakup in postavitev rastlinjakov s pripadajočo opremo,
  - b) v prvo postavitev oziroma prestrukturiranje sadovnjakov,
  - c) v nakup in postavitev mrež proti toči,
  - d) v namakalno infrastrukturo na kmetijskih gospodarstvih, kamor spada tudi namakalna oprema, ki je lahko samostojna naložba, in v gradnjo pripadajočih vodnih virov ali
  - e) v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije za potrebe kmetijskega gospodarstva;
- pri ukrepu 123 - Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom
  - a) v kolikor je predmet sofinanciranja naložba v obnovljive vire energije za potrebe predelovalnega obrata,
  - b) ohranjanje obstoječih delovnih mest oziroma na vsakih 200.000 eurov upravičenih stroškov, odprtje enega novega delovnega mesta najmanj za obdobje 24 mesecev od zadnjega izplačila sredstev,
  - c) vlagatelj ima sklenjene pogodbe z lokalnimi primarnimi pridelovalci za najmanj 40 odstotkov vhodne surovine ali
  - d) vlagatelj ima sklenjeno pogodbo z raziskovalno skupino oziroma je raziskovalna skupina organizacijska enota znotraj vlagatelja,
- pri ukrepu 311 - Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti, če je predmet podpore naložba:
  - a) v pridobivanje energentov in energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov,
  - b) proizvodne dejavnosti, za predelavo proizvodov izven Priloge I k Pogodbi in drugih nekmetijskih proizvodov na kmetiji,
  - c) v prodajne dejavnosti na kmetiji ali
  - d) v turizmu.

V letu 2011, ki ga zajema predmetno poročilo o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015, je stanje na področju izvajanja ukrepov razvojne podpore, za katere je pristojno MKGP, naslednje:

- Na osnovi sprejete Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 v letih 2010 – 2013 je bilo objavljenih **10 javnih razpisov za ukrepe PRP 2007–2013**.

V Tabeli 5 je prikazana objava vseh razpisov v letu 2011 z vsebinsko obrazložitvijo.

Tabela 5: Objava vseh razpisov v letu 2011 z vsebinsko obrazložitvijo:

Javni razpis	Namen podpore
I. javni razpis iz naslova ukrepa 123 Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom za gospodarske družbe, samostojne podjetnike, zadrage in zavode v letu 2011	Dodelitev nepovratnih sredstev za izvedbo naložb v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, predelavo živilskih proizvodov, skupne naložbe (kmetijski in živilski proizvodi) ter prvo stopnjo predelave lesa, ki jih bodo izvedle gospodarske družbe, samostojni podjetniki, zadrage in zavodi.
I. javni razpis za ukrep posodabljanje kmetijskih gospodarstev - ukrep 121 za leto 2011, za naložbe mladih prevzemnikov kmetij	Dodelitev nepovratnih sredstev za naložbe mladih prevzemnikov kmetij, če so bile te naložbe opredeljene v poslovnem načrtu, ki ga določa točka c) 1. odstavka 22. člena Uredbe 1698/2005/ES.
Ukrep 132 - Sodelovanje kmetijskih proizvajalcev v shemah kakovosti hrane II. javni razpis za ukrep Podpora kmetijskim gospodarstvom, ki sodelujejo v shemah kakovosti hrane	Dodelitev nepovratnih sredstev iz naslova ukrepa »Podpora kmetijskim gospodarstvom, ki sodelujejo v shemah kakovosti hrane« v okviru PRP 2007 – 2013, za namen podpore kmetijskim gospodarstvom, ki sodelujejo v upravičeni shemi kakovosti Evropske unije ali Republike Slovenije za delno pokritje stalnih stroškov, nastalih zaradi vključitve in sodelovanja v upravičenih shemah kakovosti.
VI. javni razpis za ukrep 322 - Obnova in razvoj vasi	Dodelitev nepovratnih sredstev za: ureditev površin za skupne namene in potrebe v podeželskih naseljih; ureditev vaških jeder; ureditev komunalne in prometne infrastrukture ter povezav v naseljih; obnova in izgradnja večnamenskih zgradb skupnega pomena za medgeneracijsko druženje, kulturno-umetniško, športno in drugo prostočasno dejavnost lokalnega prebivalstva na podeželju; preselitev kmetij iz vaških središč z namenom njihove celostne ureditve.
Javni razpis za ukrep 312 - Podpora ustanavljanju in razvoju mikro podjetij	Dodelitev nepovratnih sredstev v že registrirana mikro podjetja na podeželju.
IV. javni razpis za ukrep 142 - Podpora za ustanavljanje in delovanje skupin proizvajalcev za leto 2011	Dodelitev nepovratnih sredstev za ustanavljanje in delovanje skupin proizvajalcev na področju ekološke pridelave in predelave ter proizvodnje zaščitene kmetijske pridelke in živil (zaščitena označba porekla, zaščitena geografska označba, zajamčena tradicionalna posebnost).
Javni razpis za ukrep 112 - Pomoč mladim prevzemnikom kmetij za leto 2011	Enkratna finančna pomoč mladim prevzemnikom kmetij za prvi lastniški prevzem kmetije.
Javni razpis za ukrep 323- Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja	Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za nepremično kulturno dediščino na podeželju, ki je spomenik, spomeniško območje ali registrirana nepremična kulturna dediščina; muzeje na prostem in prostore za postavitve razstav stalnih zbirk etnološke dediščine; ureditev in izgradnjo tematskih poti, ki povezujejo naravne vrednote in nepremično kulturno dediščino določenega območja.
Drugi javni razpis za ukrep 121 - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev za leto 2011, za naložbe na področju sadjarstva in vinogradništva	Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za naložbe v nakup in postavitve mrež proti toč ter za naložbe v prvo postavitev oziroma prestrukturiranje intenzivnih sadovnjakov in oljčnikov.
Tretji javni razpis za ukrep 121- Posodabljanje kmetijskih gospodarstev	Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za naložbe v hleve in pripadajočo opremo (oprema za proizvodnjo, krmljenje,

za leto 2011, za naložbe na področju živinoreje	molžo in izločke) za prirajo mleka, mesa in jajc ter reja živali
---	--

4.5.1.1. Stanje na področju ukrepa

V nadaljevanju sledi prikaz izplačil za vlagatelje iz Pomurske regije v obdobju januar – oktober 2011 in kumulativno od 1.1.2007 dalje.

Tabela 6: Izplačila iz EKS RP (SLO+EU del) za 1., 3. in 4. os PRP 2007-2013 v Pomursko statistično regijo od **1. 1. 2011 do 31.12.2011 (v EUR).**

UKREP	Izplačila Pomurje	Ostala Slovenija	Celotna Slovenija	Delež Pomurja
112	198.400,00 €	826.321,86 €	1.024.721,86 €	19,36%
113	569.523,99 €	1.999.669,31 €	2.569.193,30 €	22,17%
121	2.457.641,00 €	9.961.057,53 €	12.418.698,53 €	19,79%
122	133.790,86 €	1.306.352,48 €	1.440.143,34 €	9,29%
123	1.638.308,10 €	10.511.434,75 €	12.149.742,85 €	13,48%
125	15.745,00 €	930.409,33 €	946.154,33 €	1,66%
132	3.970,12 €	46.177,74 €	50.147,86 €	7,92%
133	230.895,70 €	952.619,53 €	1.183.515,23 €	19,51%
142		170.966,05 €	170.966,05 €	0,00%
311	366.598,26 €	2.396.054,14 €	2.762.652,40 €	13,27%
312	176.503,86 €	10.560.833,39 €	10.737.337,25 €	1,64%
322	900.645,85 €	3.896.502,85 €	4.797.148,70 €	18,77%
323	233.225,13 €	975.627,19 €	1.208.852,32 €	19,29%
LEADER	541.245,75 €	4.062.224,06 €	4.603.469,81 €	11,76%
Skupna vsota	7.466.493,62 €	48.596.250,21 €	56.062.743,83 €	13,32%

Iz tabele št. 6 je razvidno, da je delež izplačanih sredstev PRP 2007–2013 za Pomurje v obdobju od 1. 1. 2007 – 31.12.2011 glede na celotno državo znašal 13,32%.

V letu 2011 je bilo v okviru 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja 2007-2013 izplačanih sredstev v višini **7.466.493,62 EUR**, v letih 2010 in 2011 skupaj pa **15.325.251,63 EUR**.

4.5.2. Načrtovane aktivnosti v letih 2012

V letu 2012 je predvidena objava nove generacije javnih razpisov PRP 2007–2013, med drugim za vse ukrepe PRP 2007–2013, ki prispevajo k uresničevanju Zakona o Pomurju. Okvirni terminski načrt je objavljen na spletnih straneh MKGP in je dostopen preko spletne strani: http://www.mkgp.gov.si/si/program_razvoja_podezelja_2007_2013/.

4.6. Vlaganje v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo

Projekt vodooskrbe Pomurja je vključen v **Zakon. 11. člen nalaga, da se** vlaganja v infrastrukturo za oskrbo Pomurske regije s pitno vodo izvedejo iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini 98 mio EUR. Vrednost in letna dinamika financiranja projekta se določi s sprejetim projektom po postopku njegove potrditve s strani organa upravljanja v skladu s pravili državnih pomoči in kohezijske politike Evropske unije. Za izvedbo projekta v času trajanja zakona je odgovorno Ministrstvo za okolje in prostor, kot posredniško telo na področju kohezijske politike. Sredstva se zagotovijo na njegovih proračunskih postavkah.

Pomurske občine, razen občine Apače, ki je takrat še ni bilo, so **maja 2003** podpisale Pismo o nameri, s katerim so potrdile svoj interes in voljo za izvedbo projekta skupne izgradnje ter skupnega upravljanja regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Pomurja vključno z vzpostavitvijo sistema odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Dne **21.1.2005** so te občine z Republiko Slovenijo, Ministrstvom za okolje in prostor, sklenile pogodbo o izgradnji in obratovanju ter skupnem upravljanju regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Pomurja.

Ministrstvo je dne 08.04.2008 posredovalo dopis na SVLR, v katerem predlaga členitev projekta Vodooskrbe Pomurja na tri projekte, ki bi se izvajali neodvisno drug od drugega. Dne 04.07.2008 je s strani SVLR MOP prejel **načelno soglasje k predlagani členitvi, dne 31.03.2009** na sestanku v Pomurju pa potrditev le tega s strani SVLR, kakor tudi s strani predstavnikov **JASPERS**.

V fazi izdelave idejnih zasnov se je **projekt torej razdelil na tri sisteme** – A (Lendavski), B (Mursko Soboški) in C (Prleški). Pomurske občine so po posameznih sistemih sklenile pogodbe o skupnem sodelovanju in sovlaganju v izgradnjo vodovodnega omrežja.

Projekt vodooskrbe Pomurja je v **Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI 2007 - 2013)** vključen v indikativni seznam velikih projektov. V njem je bila prvotno ocenjena **vrednost celotne investicije z DDV v višini 30 mio EUR**.

Po izdelavi idejnih zasnov in DIIPov je vrednost projekta narasla na **123 mio EUR**. Glede na navodila Organa upravljanja - SVLR je bilo potrebno v projekt vključiti še sekundarne cevovode. V Aneksu št. 1 je tako zaradi vključitve sekundarnih cevovodov skupna ocenjena vrednost predmetnih projektov presegla ocenjene vrednosti iz OP ROPI, vendar bo realna vrednost projektov znana po pridobitvi naslednjih faz projektne dokumentacije. Definitiven obseg investicij in s tem tudi okvirna vrednost celotnega projekta bo znana ob oddaji končne vloge za dodelitev sredstev Kohezijskega sklada.

Vlada je s sklepom dne 03.06.2010 potrdila Spremembe Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007–2013 in Spremembe Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007–2013. V sklepu je prav tako določeno, da Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, kot organ upravljanja, po potrditvi na nadzornem odboru, pošlje spremenjena operativna programa Evropski komisiji in ju nato, na podlagi usklajevanj, tehnično dopolni.

V spremenjenem Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007–2013 so vsi trije sistemi A, B in C opredeljeni kot prioritetni projekti⁴⁶.

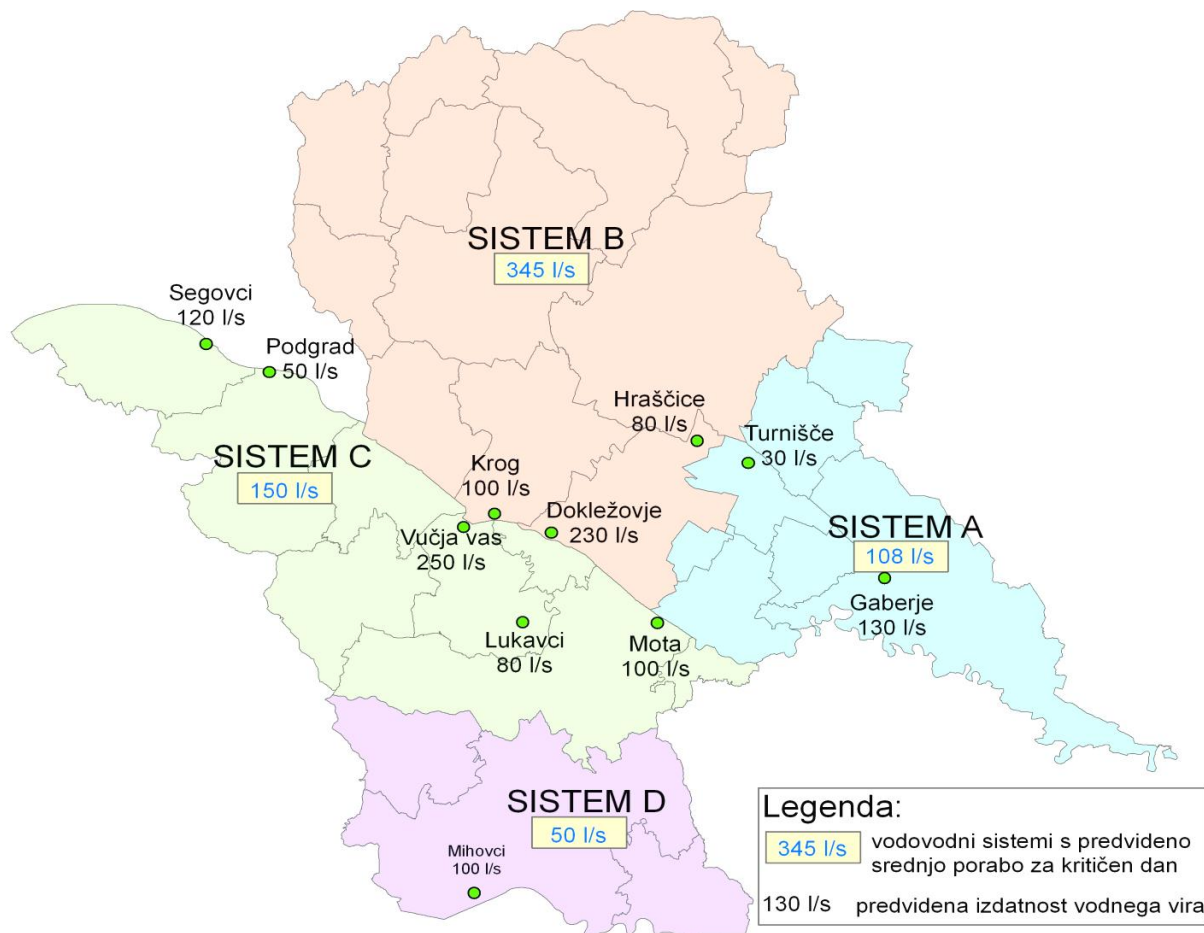
⁴⁶ Glej Priloga 9. in 10.

Ocenjene vrednosti celotnih investicij z DDV je naslednja:

- Oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem A (lendavsko območje) 35 mio EUR (obstoječa)
- Oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem B (Goričko) 50 mio EUR/dva dela, ta in druga finančna
- Oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem C (Prlekija) 50 mio EUR

V Zakon so vključene tudi občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, ki pripravljajo projekt Oskrba s pitno vodo v porečju Drave - ormoško območje, ocenjen na vrednost 12 mio EUR. S tem je bilo potrebno zagotoviti enake pogoje obravnave tudi za to območje.

Prikaz 4: Shema sistemov in vodna bilanca.

Vir: Ministrstvo za okolje in prostor.

Izgradnja omrežja se bo financirala **v okviru sredstev Kohezijskega sklada**. V sklopu posameznih projektov se bo iz Kohezijskega sklada financirala tudi novogradnja ter rekonstrukcija vodnih virov in transportnih vodovodov. Financiranje vodnih virov in transportnih vodovodov ne bo bremenilo občinskih virov, z izjemo DDV-ja.

Predvideno je, da bodo cca.:

- 25% vrednosti projekta pokrile občine,
- 55% Kohezijski sklad,

- 10% Vodni sklad in
- 10% lastna udeležba državnega proračuna.

Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem A (Lendavski sistem)

Izdelane so idejne zasnove in idejni projekti za transportne cevovode in vodne vire. Izdelan in potrjen je dokument identifikacije investicijskega projekta. Podpisana je pogodba s svetovalnim inženirjem. Dela tečejo. V novembru 2011 je bila s strani občin potrjena Predinvesticijska zasnova. V pripravi je 1. verzija razpisne dokumentacija za izdelavo PGD in PZI dokumentacije za transportne, primarne in sekundarne cevovode in vodne vire in razpisne dokumentacije za izvajalca dodatnih hidrogeoloških raziskav. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je na koncu decembra 2011 prejelo idejne projekte za primarne in sekundarne vode. V pripravi je 1. verzija študije izvedljivosti in vloge za pridobitev sredstev iz Kohezijskega sklada. Občine z dostavo prve verzije študije izvedljivosti in vloge zamujajo nekaj mesecev.

Vrednost projekta: cca. 35 mio EUR. Projekt naj bi bil financiran v okviru sredstev iz obstoječe finančne perspektive.

Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem B (Goričko)

Izdelan in potrjen je dokument identifikacije investicijskega projekta. Izdelane so idejne zasnove in idejni projekti za transportne cevovode in vodne vire. Občine morajo dostaviti še idejne projekte z recenzijami za sekundarno in primarno vodovodno omrežje (zamuda 18 mesecev). Podpisana je pogodba s svetovalnim inženirjem. Dela tečejo. V novembru 2011 je bila s strani vseh občin potrjena Predinvesticijska zasnova, ki jo je potrebno dopolniti še z ustreznim variantiranjem. Končna verzija Predinvesticijske zasnove bo izdelana predvidoma v začetku februarja 2012. V zaključni fazi je postopek javnega naročila za izbiro izvajalca dodatnih hidrogeoloških raziskav. V pripravi je razpisna dokumentacija za izdelavo PGD in PZI dokumentacije vodovodnega omrežja in razpisna dokumentacija za izbiro izvajalca odkupov in ceditve zemljišč. V zaključni fazi je postopek javnega naročila za izbiro izvajalca PVO. Občine so v decembru 2011 na MOP dostavile prvo verzijo študije izvedljivosti in vloge. Pred pregledom vloge s strani MOP morajo občine dostaviti še idejne projekte za primarno in sekundarno omrežje. Dne 4.1.2012 je bila v pregled na JASPERS poslana študija izvedljivosti.

Vrednost projekta: Prva faza projekta je ocenjena na nekaj manj kot 50 mio EUR in se bo predvidoma realizirala v tej finančni perspektivi (2007-2013). Druga faza, prav tako ocenjena na nekaj manj kot 50 mio EUR, pa bo predvideno izvedena v novi finančni perspektivi (2014-2020).

Oskrba s pitno vodo Pomurja - sistem C (Prlekija)

Izdelane so idejne zasnove in idejni projekti za transportne cevovode in vodne vire. Izdelan in potrjen je dokument identifikacije investicijskega projekta. Podpisana je pogodba s svetovalnim inženirjem. Dela tečejo. Izdelana je večina PGD in PZI dokumentacije, ter pridobljena večina gradbenih dovoljenj za primarno in sekundarno vodovodno omrežje. V zaključni fazi je izdelava in potrjevanje predinvesticijske zasnove. Preinvesticijsko zasnovo je potrebno dopolniti še z ustreznim variantiranjem. Končna verzija Predinvesticijske zasnove bo izdelana predvidoma v začetku februarja 2012.

V tretji četrtini leta 2011 je bila sklenjena pogodba za dodatne hidrogeološke raziskave za vodne vire. Pogodba za projektiranje je bila sklenjena v novembru 2011. Dela tečejo. Sklenjena je pogodba z izdelovalcem PGD in PZI dokumentacije za transportne cevovode in vodne vire. Predvidoma do junija 2012 bo pripravljena celotna PGD in PZI dokumentacija ter pridobljena dovoljenja za gradnjo.

V pripravi je 1. verzija študije izvedljivosti in vloge za pridobitev sredstev iz Kohezijskega sklada. Glede na dogovorjene roke in terminski plan iz pogodbe s svetovalnim inženirjem občine z dostavo 1. verzije vloge zamujajo približno 6 mesecev!

Vrednost projekta: se je zmanjšala od prvotnih več kot 80 mio na nekaj manj kot 50 mio EUR.

Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (2.sklop) Ormoško območje (sistem D)

Izdelana in potrjena je bila vsa investicijska (DIIP, PIZ in IP) ter projektna dokumentacija PGD in PZI. Pridobljena so gradbena dovoljenja za vse objekte. Decembra 2010 je MOP pregledal vlogo 2. verzijo vloge. Potrebna je bila dopolnitev glede dokazovanja upravičenih stroškov investicije. Dopolnjevanje vloge je trajalo približno pol leta, vmes se je izdelala manjkajoča hidravlična študija. Oktobra 2011 so občine na MOP dostavile še zadnjo projektno dokumentacijo (PGD, PZI). Vloga za pridobitev sredstev iz Kohezijskega sklada je bila s strani MOP potrjena konec novembra 2011 in poslana v potrditev na SVLR. Odločba o dodeliti kohezijskih sredstev bo predvidoma izdana v začetku leta 2012. Občine pripravljajo 1. verzijo razpisnih dokumentacij za izbiro izvajalca za gradnjo in nadzor nad gradnjo ter izvajalca za izvedbo ukrepov obveščanja javnosti. Vrednost projekta: 12 mio EUR.

5. Koordinacija drugih ukrepov Vlade RS za Pomursko regijo

4. ukrep Zakona o Pomurju določa prednostno obravnavo programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja na določenih področjih. Poročilo o izvedenih aktivnostih na področju ukrepov, ki jih pokrivajo posamezna ministrstva, je bilo predstavljeno v predhodnih poglavjih. V nadaljevanju želimo predstaviti dosegljive podatke o sredstvih, ki jih posamezna ministrstva vlagajo v Pomurje oziroma, ki so bila v letu 2010 in 2011 tako ali drugače v okviru razpisov namenjena in/ali porabljena Pomurju⁴⁷.

5.1. Poročanje ministrstev o ukrepih v širšem smislu zakona

5.1.1. Poročilo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve

Trg dela v Pomurju

V Pomurju se je decembra 2011 brezposelnost povečala; zaradi večjega števila novo prijavljenih brezposelnih oseb, ki so zaposlitev izgubile iz poslovnih razlogov ali zaradi izteka zaposlitve za določen čas. Kljub temu pa je število brezposelnih konec leta na območni službi Zavoda RS za zaposlovanje Murska Sobota nižje kot leta 2010. Ob koncu decembra 2011 je bilo na OS Murska Sobota prijavljenih **9.567** brezposelnih oseb, kar je **6,9 % manj kot decembra 2010**. V letu 2011 je bilo na področju OS Murska Sobota v povprečju prijavljenih 9.589 brezposelnih oseb, **5,1 % manj kot v letu 2010**. Med novo prijavljenimi je bilo 1.015 iskalcev prve zaposlitve, 988 trajno presežnih delavcev in stečajnikov ter 4.106 brezposelnih zaradi izteka zaposlitve za določen čas. V letu 2011 se je **odjavilo 7.928** brezposelnih oseb, kar je **za 9,9 % manj kot v letu 2010**. Zaposlilo se je **5.289** brezposelnih oseb, kar je **za 4,3 % manj kot leta 2010**. Število brezposelnih se je v letu 2011 gibalo v razponu med 10.894 osebami v januarju in 8.864 osebami v septembru (kar je tudi najnižje mesečno število brezposelnih v letu 2011), v zadnjih treh mesecih pa je brezposelnost ponovno porasla. V letu 2011 se je povečal delež dolgotrajno brezposelni oseb – decembra je znašal 58,3 %. Povečal se je tudi delež starejših od 50 let na 35,4 %. Povprečni čas brezposelnosti je bil konec decembra 2011 2 leti, 7 mesecev in 25 dni, kar je več kot pred letom dni, ko je znašal 2 leti 3 mesece in 28 dni.

Izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja in prosta delovna mesta v Pomurju

V letu 2011 so delodajalci v Pomurju prijavili **9.133 prostih delovnih mest**, kar je **11,4 % več kot v letu 2010**. V Pomurju je bilo vsega 4,7 % vseh prijavljenih prostih delovnih mest v državi. Povpraševanje po delavcih se je leta 2011 glede na leto popraj med večjimi dejavnostmi najbolj povečalo v dejavnosti gradbeništva (**+72,6 %**), v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (**+19,5 %**) ter zdravstvu in socialnem varstvu (**+18,3 %**), najbolj pa se je zmanjšalo v drugih

⁴⁷ Izračuni veljajo za občine: Beltinci, Tišina, Črenšovci, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Šalovci, Kobilje, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Rogašovci, Sveti Jurij, Turnišče, Cankova, Dobrovnik, Grad, Hodoš, Križevci, Razkrižje, Velika Polana, Veržej

raznovrstnih poslovnih dejavnostih (**34,0 %**), v dejavnosti prometa in skladiščenja (**-14,5 %**) ter dejavnosti gostinstva (**-8,6 %**).

V letu 2011 je bilo v Pomurju v programe aktivne politike zaposlovanja na novo vključenih **6.251** brezposelnih oseb, kar je **36,5 % manj kot v letu 2010**, ko je bilo na novo vključenih 9.839 brezposelnih oseb.

V letu 2011 sta, do konca junija 2011, **Regionalni sklad dela za Pomurje in Sklad dela Prekmurje** za presežne delavce Mure d.d. izvajala aktivnost *Poklicno in zaposlitveno informiranje in svetovanje oseb v postopku izgubljanja zaposlitve*. Projekt je bil delno, do 65%, sofinanciran iz **Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG)**. Vrednost projekta je bila **3.458.370,00 EUR**, globalizacijski sklad je sofinanciral 2.247.941,00 EUR. V celotnem obdobju izvajanja aktivnosti, to je od oktobra 2009 do junija 2011, je bilo obema skladoma dela skupaj izplačano 1.032.266,33 EUR, od tega v letu 2009 113.222,50 EUR, v letu 2010 699.656,08 EUR in v letu 2011 219.387,75 EUR. V letu 2009 sta oba sklada dela v aktivnosti vključila skupaj **2648 oseb** (Regionalni sklad dela za Pomurje 1419, Sklad dela Prekmurje 1229), v letu 2010 skupaj **496 oseb** (Regionalni sklad dela za Pomurje 257, Sklad dela Prekmurje 239), v letu 2011 pa skupaj **303 osebe** (Regionalni sklad dela za Pomurje 152, Sklad dela Prekmurje 151). Povprečna stopnja zaposljivosti oz. vključenosti v druge ukrepe APZ je bila pri obeh skladih dela okoli **33 %**. Na dan 31.12.2011 je bilo realiziranih vključitev 222, te osebe pa so bile vključene v program pri 70 delodajalcih. Angažirana sredstva po sklenjenih pogodbah so bila na dan 31.12.2011 v višini **642.622,30 EUR**.

MDDSZ je v letu 2010 objavilo javni razpis za **Spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti** na trgu dela in sicer v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, četrte razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in prednostne usmeritve 4.1. »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«. Sredstva so zagotovljena iz Evropskega socialnega sklada v višini **8.000.000 EUR**. Predmet javnega razpisa je izboljšati zaposljivost in socialno vključenost ranljivih skupin, ustvarjati delovna mesta za ranljive skupine ter zagotoviti enakost med spoloma.

Cilj javnega razpisa je sofinanciranje projektov (partnerstev), ki bodo s projekti na celovit način:

- a) zagotavljali ustvarjanje novih delovnih mest (vključno z zelenimi delovnimi mesti) za osebe iz ciljne skupine;
- b) razširili obstoječe ali uvajali nove metode dela z namenom zagotavljanja večje zaposljivosti in socialne vključenosti (kot na primer: informiranje, motiviranje in usposabljanje ter zaposlovanje oseb iz ciljne skupine);
- c) razširili obstoječe ali uvajali nove prakse za usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja;
- d) razvijali nove pristope z namenom zagotavljanja enakosti spolov in zmanjševanja spolnih stereotipov s poudarkom na zmanjševanju horizontalne in vertikalne segregacije na trgu dela.

Na javni razpis se je prijavilo 72 projektov, od katerih je strokovna komisija izbrala in podprla 15 najboljše ocenjenih. Izbrani projekti so se že začeli izvajati in bodo trajali od 24 do 48 mesecev.

V Pomurju se izvajata dva projekta: »**Socialno podjetništvo omogoča delo ranljivim skupinam - SPODRAST**« in »**Romano kher – Romska hiša**«.

MDDSZ je v letu 2009 objavilo javni razpis za **Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva**, in sicer v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, četrte razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in prednostne usmeritve 4.1. »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«. Sredstva so zagotovljena iz Evropskega socialnega sklada v višini 2.000.000 EUR. Predmet javnega razpisa je spodbujanje dostopa do usposabljanja in zaposlovanja ranljivim skupinam z razvojem socialnega podjetništva. Cilj javnega razpisa je bil podpreti do 10 pilotnih projektov, ki bodo s širitvijo dejavnosti v usposabljanje vključili vsaj 150 oseb iz ranljive ciljne skupine ter za najmanj eno leto zagotovili zaposlitev za polni delovni čas za vsaj 25% v usposabljanje vključenih oseb iz ranljive ciljne skupine. Na javni razpis se je **prijavilo 39 projektov**, od katerih je strokovna komisija izbrala in podprla 9 najbolj ocenjenih. Sofinancirani so projekti, ki razvijajo tržne dejavnosti (prodaja blaga ali storitev) in hkrati ustvarjajo delovna mesta za težje zaposljive ciljne skupine. **Iz Pomurja sta bila izbrana dva projekta v skupni vrednosti slabih 400.000 EUR**. Izbrani projekti so se že začeli izvajati in se zaključili v letu 2011.

V Pomurju sta se izvajala dva projekta: »**V sožitju narave in družbe**« in »**Izobraževanje in zaposlovanje ranljivih ciljnih skupin**«.

Predstavljene uspešne prakse, izkušnje in opažanja, ki so se razvile v okviru razpisa, dajejo razlog za načrtovanje **novega javnega razpisa za Spodbujanje socialnega podjetništva II.**, ki ga v okviru Operativnega programa za razvoj človeških virov na ministrstvu načrtujemo še v letu 2011. Razpis bo namenjen podpori za nadaljevanje izvajanja uspešnih praks, prav tako pa bo dana priložnost tudi novim idejam in pobudam. Skupna vrednost novega razpisa bo 4.500.000,00 EUR, čas izvajanja projektov pa bo med 24 in 36 meseci.

Ocenjujemo, da je za razvoj regije pomembno tudi spodbujanje mladih pri izobraževanju, zato se preko Javnega sklada za razvoj kadrov in štipendije, regijske štipendijske sheme in Pomurske izobraževalne fundacije PIF, vsako leto podeljuje štipendije. Skupno je bilo v Pomurski regiji v šolskem letu 2011/12 dodeljenih **2.270 štipendij**. Število vseh dodeljenih štipendij v Pomurju v šolskem letu 2010/11 in v šolskem letu 2011/12, je ponazorjeno v tabeli v prilogi.

5.1.2. Poročilo Ministrstva za gospodarstvo

Na osnovi podatkov o odobrenih pomočeh v letu 2011 (glej **Tabela 30**) **je iz Pomurske regije prejelo pomoč v letu 2010 skupaj 72 podjetij, v letu 2011 pa 68 podjetij.** V letu 2010 so bile Pomurski regiji odobrene subvencije v višini 6,7 mio EUR, od skupno 116,3 mio EUR, kar je predstavljalo 5,79% ter garancije v višini 2,4 mio EUR od skupno 61,9 mio EUR, kar je predstavljalo 3,85% delež. **V letu 2011** (glej Tabela 29) so bile Pomurski regiji odobrene subvencije v višini 35.7 mio EUR, ter garancije v višini 1,9 mio EUR od . Glede na preteklo leto se je v letu 2011 aktivnost oz. uspešnost pomurskih podjetij na javnih razpisih za subvencijo izboljšala.

Na osnovi pregleda posameznih razpisov, lahko ugotovimo, da so bila pomurska podjetja ponovno najuspešnejša predvsem na javnem razpisu za spodbujanje tujih neposrednih investicij, kjer jim je bilo odobrenih 2.138.439,00EUR

Pomurski regiji je bilo v letu 2011 s strani MG skupaj dodeljeno 35.700.847 mio EUR (glej Tabelo v prilogi).

5.1.2.1. Eko Sklad

Slovenski okoljski javni sklad (Eko sklad) je edina specializirana institucija v državi, ki spodbuja naložbe na področju varstva okolja. V ta namen dodeljuje ugodne kredite pravnim osebam, samostojnim podjetnikom in zasebnikom ter občanom, od leta 2008 pa tudi nepovratne finančne spodbude občanom za različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah. Poleg tega je Eko sklad v oktobru 2011 pričel z dodeljevanjem nepovratnih finančnih spodbud tudi za druge ukrepe, ki prispevajo k večji energijski učinkovitosti, in sicer za nakup baterijskih električnih vozil, za nakup novih serijsko proizvedenih avtobusov za potrebe javnega potniškega prometa, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo stisnjen zemeljski plin ali bioplin ter za prenavo ali novogradnjo stavb za izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti v nizkoenergijski ali pasivni tehnologiji.

Tabela 7: Financiranje projektov Eko-sklada v Pomurju v letu 2011

Ukrep	Št. naložb Slovenija	Izplačana nepovratna sredstva v EUR, Slovenija	Št. naložb, Pomurska regije	Izplačana nepovratna sredstva v EUR, Pomurska regije	% črpanja Pomurska regija
Gradnja in nakup nizkoenergijskih in pasivnih stanovanjskih stavb	72	846.494	2	16.164	1,90%
Kotli na lesno biomaso	1.378	1.931.114	111	161.767	8,37%
Kotli na fosilna goriva	2	1.774	0	0	0%
Energijsko učinkovito prezračevanje	198	367.644	1	2.500	0,68%
Sončni kolektorji	1.629	1.520.737	185	164.837	10,83
Toplotna izolacija fasade	1.249	4.661.382	80	176.751	3,79%
Toplotne črpalke	2012	1.263.276	117	125.146	9,90%
Toplotna izolacija strehe	388	446.332	22	21.372	4,78%
Toplotna izolacija temeljev in poda	2	816	0	0	0
Zamenjava zunanjega stavbnega povišstva	6.496	5.337.416	292	240.521	4,50%
SKUPAJ	13.426	16.376.985	810	909.058	5,55%

Vir: Eko sklad, 2011

5.1.3. Slovenski regionalno razvojni sklad

Regijska garancijska shema za Pomurje

Sklad je sredstva iz ukrepa Nujni ukrepi v regionalnem razvoju iz postavk za leto 2009 iz PFN za leti 2008 in 2009, namenil za regijsko garancijsko shemo Pomurje v upravljanju RRA Mure d.o.o.. Glede na perečo problematiko pomanjkanja likvidnih sredstev, je bilo za to regijo potrebno nameniti dodatna sredstva. Vlada RS je za ta namen na podlagi predloga Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko sprejela poseben program za premagovanje krize na tem območju, znotraj katerega je bil tudi Sklad zavezan k izvajanju ukrepov za pomoč tej regiji,

med drugim tudi s plasiranjem sredstev v regijsko garancijsko shemo Pomurje, ki je v upravljanju RRA Mure d.o.o..

V okviru regijske garancijske sheme so se pričela sredstva dodeljevati v avgustu 2010. Skupno je bilo razpoložljivih 1 mio EUR sredstev, od tega je bilo podeljenih 306.372,44 EUR garancij, sredstva pa je pridobilo sedem podjetij v letu 2010, v letu 2011 je bilo podeljenih garancij v višini 167.257,63 EUR, znesek kreditov je znašal 334.515,27 EUR. Odobreno garancijo so pridobila 4 podjetja.

5.1.4. Poročilo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je avgusta 2010 objavilo **Javni razpis za razvoj kompetenčnih centrov v obdobju 2010-2013. Razpis ni posebej obravnaval Pomurja**, saj gre za ukrep, namenjen spodbujanju koncentracije znanja na prioritetnih tehnoloških področjih in horizontalnemu povezovanju v celotni verigi razvoja znanja, ne pa po regionalnem načelu. Z razvojem kompetenčnih centrov se spodbuja povezovanje znanja in kompetenc podjetij in raziskovalnih organizacij na določenih tehnoloških področjih, ki izkazujejo kritično maso znanja in sposobnosti za razvoj in uporabo novih tehnologij.

Razpisanih je bilo 45.284.676,55 EUR. Na razpisu je bilo izbranih 7 kompetenčnih centrov. Med njimi je bil s prednostnega področja tehnološkega razvoja hrana in zdravje (zdravje in znanost o življenju) izbran KC za biotehnoški razvoj in inovacije (KC BRIN), kjer v konzorciju sodeluje podjetje iz Pomurja in sicer Lek veterina d.o.o. (Beltinci). KC bo v obdobju treh let prejel sofinanciranje v vrednosti do 6.387.750 €.

Septembra 2010 je MVZT objavilo javni razpis »**Mladi raziskovalci iz gospodarstva – generacija 2010**«. **Na razpis so se lahko prijavljali tudi prijavitelji iz Pomurske regije. V razpisu Pomurje ni bilo posebej obravnavano.** Razpis je bil namenjen pridobiti kakovostne človeške vire na področjih, kjer slovensko gospodarstvo potrebuje nova znanja za razvoj visokotehnoloških in inovativnih izdelkov, tehnologij in storitev, ustvariti nova delovna mesta v gospodarstvu za raziskovalce, povečati delež raziskovalcev, zaposlenih v gospodarstvu, spodbuditi ustanavljanje in krepitev raziskovalnih skupin v gospodarstvu, posebno še v malih in srednjih podjetjih, dvigniti nivo izobrazbe zaposlenih v gospodarstvu, spodbujati sodelovanje med raziskovalnimi organizacijami, univerzami ter gospodarstvom.

V okviru Javnega razpisa za krepitev razvojnih oddelkov v podjetjih v okviru OP razvoja človeških virov v letu 2011 sta bila uspešna sledeča podjetja iz Pomurja: Lek veterina d.o.o. in Galex d.d.

V okviru javnega razpisa za financiranje usposabljanja mladih raziskovalcev iz gospodarstva so bili v letu 2011 uspešni sledeči prijavitelji iz Pomurja: Techne d.o.o., Panvita - KG Rakičan, Vitiva d.d., Segrap d.o.o., Ocean Orchids d.o.o., Elektromaterial Lendava d.d., RRA Mura d.o.o., JKP Šalovci d.o.o. in Inkos d.o.o.

5.1.5. Poročilo Ministrstva za kulturo

V letu 2011 je Ministrstvo za kulturo namenilo prejemnikom s sedeži in pretežno dejavnostjo v občinah te regije za kulturne dejavnosti, kulturne spomenike in investicije **skupno 3.087.689,94 evrov** sredstev proračuna ministrstva, kar to regijo uvršča med manjše prejemnike tovrstnih sredstev.

Med večjimi vlaganji zadnjih let je sicer treba navesti udeležbo države pri investiciji v kulturni dom Lendava, knjižnico Murska Sobota in grad Grad, v lanskem in letošnjem letu pa poteka investicija v kulturni dom občine Sv. Jurij ob Ščavnici, se nadaljuje obnavljanje Gradu ter se ureja položaj Art središča v Prosenjakovcih, ki ga je država s poplačilom dolga rešila in zaupala v upravljanje Javnemu skladu za kulturne dejavnosti, ki bo v njem v sodelovanju z dosedanjimi najemniki razvijal kulturne in izobraževalne programe.

5.1.6. Poročilo Ministrstva za obrambo

Ministrstvo za obrambo je imelo **v letu 2011 v izvajanju 8 pogodb**, katere so bile na podlagi predhodno izvedenega javnega naročila sklenjene s podjetji iz Pomurske regije (Mura d.d., Proconi d.o.o., Coal d.o.o., Artex d.o.o., itd.). Zaradi stečaja Mure d.d. je bila pogodba prekinjena. Skupna vrednost navedenih pogodb znaša **4.677.488,00 EUR**, v letu 2011 je Slovenska vojska realizirala pogodbe v višini 181.000 EUR.

Na področju infrastrukture, Ministrstvo za obrambo, skupaj z občino Murska Sobota, pripravlja prostorske podlage za vojašnico Berek (Murska Sobota). OPPN (Občinski podrobni prostorski načrt) Berek je bil zaključen in sprejet v letu 2011. Hkrati je v zaključni fazi tudi priprava investicijske dokumentacije. Morebitna gradnja nove vojašnice, glede na zmanjšana finančna sredstva obrambnega proračuna, še ni terminsko določena. Vojašnica v Murski Soboti je bila v letu 2011 ponovno aktivirana in v njej deluje ena od enot Slovenske vojske.

5.1.7. Poročilo Ministrstva za zdravje

Občina Dobrovnik

Občini Dobrovnik so bila za leto 2011 na podlagi javnega razpisa odobrena sredstva sofinanciranja s strani MZ za zdravje za investicijo *Prenova – izgradnja Zdravstvene postaje Dobrovnik*, v višini 56.318 EUR. Občina Dobrovnik z investicijo ni pričela in tako tudi ni koristila proračunskih sredstev.,

Občina Gornja Radgona

Za prijavljeno investicijo *Izgradnje nove plinske kotlovnice v Zdravstvenem domu Gornja Radgona* so bili občini za leto 2011 odobrena sredstva v višini 25.273 EUR. Investicija je bila izvedena in tako tudi uspešno črpana sredstva proračuna.

Občina je prijavila še drugo investicijo in sicer *Nabava dveh osebnih vozil za patronažno službo ZD Gornja Radgona*. Sredstva so bila odobrena za leto 2011 v višini 2.955 EUR in za leto 2012 v višini 3.872 EUR.

Občina Lendava

Občini Lendava so bila odobrena sredstva za investicijo *Obnova – rekonstrukcija in prizidava ambulantne nujne medicinske pomoči v ZD Lendava ter nakup reševalnega vozila* s predvideno izvedbo v dveh letih. Za leto 2011 so bila občini odobrena sredstva sofinanciranja v višini 52.881 EUR in za leto 2012 v višini 59.604 EUR. Občina v letu 2011 z investicijo ni pričela in tako tudi ni koristila odobrenih sredstev za leto 2011.

5.2. Črpanje EU sredstev

Četrty ukrep Zakona o Pomurju določa prednostno obravnavo programov in projektov iz Pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja na določenih področjih. **Urad za kohezijsko politiko** je pripravil **celostno poročilo na temo črpanja EU sredstev v Pomurski regiji v obdobju januar – december 2011**.

Po podatkih Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, organa upravljanja za strukturne sklade in Kohezijski sklad, se Pomurska regija v programskem obdobju 2007–2013 intenzivno vključuje v izvajanje evropske kohezijske politike s sofinanciranjem projektov v okviru vseh **treh operativnih programov v okviru Cilja 1**:

- *Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR),*
- *Operativnega programa razvoja človeških virov (OP RČV) in*
- *Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI) za obdobje 2007-2013.*

Hkrati se Pomurska regija vključuje v naslednje **operativne programe v okviru Cilja 3**:

Čezmejni programi:

- *Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Avstrija 2007-2013 (OP SI-AT),*
- *Operativni program Slovenija-Madžarska 2007-2013 (OP SI-HU) in*
- *Operativni program IPA Slovenija-Hrvaška 2007-2013 (OP IPA SI-HR)⁴⁸.*

Transnacionalni programi:

- *Operativni program Srednja Evropa*
- *Operativni program Jugovzhodna Evropa*
- *Operativni program Mediteran*
- *Operativni program Alpe*

Medregionalni in mrežni programi:

- *Operativni program INTERREG IVC*
- *Operativni program URBACT II*
- *Operativni program ESPON*

5.2.1. Kohezijska politika v Sloveniji

Evropska kohezijska politika je ena pomembnejših politik EU, saj je njen glavni cilj zmanjševanje razlik v stopnjah razvitosti med različnimi regijami. Za zasledovanje teh ciljev je Evropska komisija vzpostavila finančne instrumente v obliki strukturnih skladov to je: Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS) ter Kohezijskega sklada (KS).

⁴⁸ Glej IPA (2007).

5.2.1.1. Pregled črpanja EU sredstev v Sloveniji za vse tri operativne programe

Za obdobje 2007-2013 od začetka programskega obdobja do konca leta 2011 znaša vrednost potrjenih instrumentov za celotno Slovenijo 3.331.259.273 EUR (EU del), kar predstavlja 124,1% pravic porabe za obdobje 2007–2011. Navedeni znesek se nanaša tako na potrjene in objavljene javne razpise kot na projekte in aktivnosti, ki se potrjujejo neposredno. Vrednost potrjenih operacij v tem obdobju je 2.853.941.821 EUR (EU del), kar znaša 106,7% pravic porabe za obdobje 2007–2011; vrednost podpisanih pogodb je 2.429.186.588 EUR (EU del), kar predstavlja 90,8% pravic porabe za obdobje 2007-2011; izplačana sredstva kohezijske politike predstavljajo 58,8% pravic porabe za obdobje 2007-2013 in znašajo 1.571.671.278 EUR (EU del), certificirani zahtevki za povračilo na Evropsko komisijo pa do konca leta 2011 znašajo 1.343.890.495 (EU del) kar predstavlja 48,1% pravic porabe za obdobje 2007-2011.

V času ekonomsko socialne krize je nujno ohraniti investicije v konkurenčnost slovenskih podjetij in njihove naložbe v človeške vire, pri čemer so v veliko pomoč sredstva kohezijske politike. Zato v Sloveniji namenimo posebno pozornost aktivnostim za pospeševanje črpanja sredstev, poenostavitvam in temeljitejšemu vsebinskemu načrtovanju izvajanja kohezijske politike.

Pomurska regija se v programskem obdobju 2007–2013 intenzivno vključuje v izvajanje evropske kohezijske politike s sofinanciranjem projektov v okviru vseh treh operativnih programov v okviru Cilja1: Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR), Operativnega programa razvoja človeških virov (OP RČV) in Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI) za obdobje 2007-2013.

OPERATIVNI PROGRAM KREPITVE REGIONALNIH RAZVOJNIH POTENCIALOV (OP RR) ZA OBDOBJE 2007-2013

V programskem obdobju 2007-2013 je bilo na območju cele Slovenije do konca leta 2011 v okviru OP RR potrjenih 53 instrumentov, od tega 42 javnih razpisov in 11 neposredno potrjenih operacij. Skupna vrednost potrjenih instrumentov znaša 2.083.260.443 EUR (EU del: 1.770.771.376 EUR, SLO del: 312.489.067 EUR), kar predstavlja 100,1% vseh pravic porabe za OP RR. Vrednost potrjenih operacij znaša 1.682.370.348 EUR (EU del: 1.430.014.796 EUR, SLO del: 252.355.552 EUR), vrednost podpisanih pogodb pa 1.613.369.484 EUR (EU del: 1.371.364.061 EUR, SLO del: 242.005.423 EUR). Izplačana sredstva kohezijske politike v celotnem obdobju znašajo 1.142.005.092 EUR (EU del: 970.704.329 EUR, SLO del: 171.300.763 EUR), kar predstavlja 54,9% vseh sredstev, ki so na razpolago v okviru OP RR.

V letu 2011 je bilo do konca decembra izplačano 271.853.549 EUR (EU del: 241.556.769 EUR, SLO del: 30.296.780 EUR).

Samo v letu 2011 pa je bilo do konca decembra sofinancirano 171 operacij v skupni vrednosti 348.836.064 EUR.

POMURSKA REGIJA

V obdobju od leta 2007 do konca decembra 2011 je bilo v Pomurski regiji v okviru OP RR skupno sofinanciranih 128 projektov, višina dodeljenih sredstev znaša skupaj 85.658.820 EUR (EU del:

81.064.101 EUR, SLO del: 4.594.719 EUR), izplačila pa znašajo 51.543.874 EUR (EU del: 49.189.814 EUR, SLO del: 2.354.060 EUR).

Sofinancirani so: raziskovalno-razvojni projekti, projekti nakupa nove tehnološke opreme v okviru spodbujanja podjetništva, projekti s področja turistične infrastrukture in promocije, kulturne infrastrukture in projekti s področja razvoja regij.

Med zanimivejšimi projekti velja omeniti naslednje: Oaza zdravja – doživljajsko turistični center (občina Moravske Toplice) in Celovita prenova Glavnega trga v Ljutomeru. Prav tako je kar nekaj zanimivih projektov s področja nakupa nove tehnološke opreme.

OPERATIVNI PROGRAM RAZVOJA ČLOVEŠKIH VIROV ZA OBDOBJE 2007-2013 (OP RČV)

V programskem obdobju 2007-2013 je bilo na območju cele Slovenije do konca leta 2011 v okviru OP RČV potrjenih 150 instrumentov, od tega 72 javnih razpisov in 78 neposredno potrjenih operacij. Skupna vrednost potrjenih instrumentov znaša 780.458.975 EUR (EU del: 663.390.129 EUR, SLO del: 117.068.846 EUR), kar predstavlja 87,8% pravic porabe za OP RČV. Vrednost potrjenih operacij znaša 698.340.809 EUR (EU del: 593.589.687 EUR, SLO del: 104.751.122 EUR), vrednost podpisanih pogodb pa 696.804.926 EUR (EU del: 592.284.187 EUR, SLO del: 104.520.739 EUR). Izplačana sredstva kohezijske politike v celotnem obdobju znašajo 354.759.070 EUR (EU del: 301.545.209 EUR, SLO del: 53.213.861 EUR), kar predstavlja 39,9% vseh sredstev, ki so na razpolago v okviru OP RČV.

V letu 2011 je bilo do konca leta izplačano 135.393.200 EUR (EU del: 115.084.220 EUR, SLO del: 20.308.980 EUR).

V letu 2011 je bilo do konca decembra v okviru OP RČV skupaj potrjenih 31 instrumentov, od tega 13 javnih razpisov in 18 neposredno potrjenih operacij, v skupni vrednosti 134.690.451 EUR (EU del: 114.486.886, SLO del: 20.203.565 EUR).

POMURSKA REGIJA

V okviru OP RČV je bilo od leta 2007 do konca decembra 2011 v Pomurski regiji sofinanciranih že 53 različnih projektov. Skupaj jim je bilo preko javnih razpisov dodeljenih 11.146.689 EUR.

V letu 2011 je bil dodeljen znesek trem projektom v skupni vrednosti 899.674 (EU de: 764.723 EUR, SLO del: 134.951 EUR), in sicer projekt Vajenec-pomočnik-mojster, podjetje Galex, proizvodnja in promet s farmacevtskimi in drugimi proizvodi d.d. ter Regionalna štipendijska shema za Pomurje 2011/2012.

Sofinancirani projekti so v okviru prednostnih usmeritev: strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij, štipendijske sheme, izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju, enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti, povečanje dostopnosti in enake možnosti v sistemu vzgoje in izobraževanja, dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti ter spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.

Nekateri najpomembnejši projekti sofinancirani v okviru OP RČV:

- Regijska štipendijska shema za Pomurje, Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o. (3.220.906 EUR–EU del/589.686 EUR-SLO del),
- projekt Uspešno vključevanje Romov v izobraževanje – romski pomočnik, Zveza Romov Slovenije (2.611.234 EUR–EU del/238.965-SLO del),

- projekt Dejavnosti Centra vseživljenjskega učenja in odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje, Ljudska univerza Murska Sobota (576.150 EUR–EU del/101.674 EUR-SLO del),
- projekt Romano Kher – romska hiša, Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o. (845.410 EUR–EU del/149.190 EUR-SLO del),
- projekt Regionalno stičišče NVO Pomurja, Ustanova lokalna razvojna fundacija za Pomurje (448.218 EUR–EU del/79.097 EUR-SLO DEL),
- Krepitev razvojnih oddelkov v podjetjih, GALEX d.d., Murska Sobota (339.449 EUR-EU del/59.903 EUR-SLO del),
- projekt Projektno učenje za mlade odrasle, Ljudska univerza Murska Sobota (179.208 EUR–EU del/31.625 EUR-SLO del),
- projekt Poklicno kvalificiranje, dokvalificiranje in prekvalificiranje z namenom izobraziti ranljive skupine za zaposlovanje pri predvidenem partnerju, Biotehniška šola Rakičan (172.028 EUR–EU del/30.358 EUR-SLO del),
- projekt Inovativno izkoriščanje energije vetra z malimi vetrnimi elektrarnami za individualno rabo, Roto d.o.o., Murska Sobota (169.210 EUR–EU del/29.861/SLO del),
- projekt Z lokalnimi viri do novih delovnih mest v socialni ekonomiji Pomurja, Mozaik – Društvo za socialno vključenost (166.783 EUR–EU del/29.432 EUR-SLO del),
- Mladi raziskovalci v gospodarstvu – generacija 2008, Elektromaterial Lendava d.d. (166.885 EUR–EU del/29.450 EUR-SLO del),
- Mladi raziskovalci v gospodarstvu – generacija 2008, Vitiva d.d., Markovci (164.317 EUR–EU del/28.997 EUR-SLO del).

Poleg tega pa so bili Pomurci vključeni tudi v programe Zavoda RS za zaposlovanje.

V programe Aktivne politike zaposlovanja: programi institucionalnega usposabljanja, priprava za potrjevanje NPK, usposabljanje na delovnem mestu 2009/2011, znanje uresničuje sanje, subvencije za samozaposlitev 2010-2013, subvencije za zaposlitev težje zaposljivih brezposelnih oseb - Zaposli.me, ki se sofinancirajo iz Evropskega socialnega sklada, je bilo v obdobju januar-december 2011 iz Pomurske statistične regije vključenih 2025 oseb. Ocenjena vrednost vseh finančnih sredstev namenjenih za te ukrepe pa je 3.654.550 EUR. Izpostaviti velja izredno uspešen instrument Usposabljanja na delovnem mestu, v katerega se je v Pomurski statistični regiji vključilo 846 oseb, preko subvencij za samozaposlitve pa je 182 novih podjetnikov prejelo skupaj 819.000 EUR. Zelo uspešen program je tudi Zaposli.me, kjer je Pomurska statistična regija preko 214 vključenih oseb prejela 856.000 EUR.

Poleg omenjenih operacij se v okviru OP RČV izvajajo tudi operacije, ki imajo posreden učinek v vseh slovenskih regijah. To so predvsem operacije namenjene učinkovitejši in uspešnejši javni upravi (e-vev, e-uprava, e-pravosodje, ...), reformam institucij na trgu dela, informatizaciji zdravja (e-zdravje).

V letu 2012 se v okviru OP RČV predvideva potrditev še novih instrumentov in povečanje sredstev na nekaterih že obstoječih z okvirno vrednostjo 130 mio EUR.

Kakor kažejo izkušnje iz preteklosti, bodo upravičenci v Pomurski regiji kandidirali predvsem na instrumentih pripravljenih s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve kot npr.: Javni razpis za spodbujanje socialnega podjetništva II, Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih za konkurenčnost in zaposljivost 2011-2013, Usposabljanja na delovnem mestu, Subvencije za samozaposlitev 2010-2013, Programi institucionalnega usposabljanja, program Priložnost zame... ter na javnem razpisu za razvoj NVO in civilnega dialoga 2012-2014 (Ministrstvo za javno upravo) in na

javnem razpisu za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin v kulturi 2012-2013 (Ministrstvo za kulturo).

OPERATIVNI PROGRAM RAZVOJA OKOLJSKE IN PROMETNE INFRASTRUKTURE ZA OBDOBJE 2007-2013 (OP ROPI)

V okviru OP ROPI v programskem obdobju 2007-2013 do konca leta 2011 znaša skupna vrednost potrjenih instrumentov 1.055.409.138 EUR (EU del: 897.097.768 EUR, SLO del: 158.311.370 EUR) kar predstavlja 56,9% vseh pravic porabe za OP ROPI. Vrednost potrjenih operacij znaša 976.867.455 EUR (EU del: 830.337.337 EUR, SLO del: 146.530.118 EUR), vrednost podpisanih pogodb pa 547.692.165 EUR (EU del: 465.538.340 EUR, SLO del: 82.153.825 EUR). Izplačana sredstva kohezijske politike v celotnem obdobju znašajo 352.260.871 EUR (EU del: 299.421.740 EUR, SLO del: 52.839.131 EUR), kar predstavlja 19,0 % vseh sredstev, ki so na razpolago v okviru OP ROPI.

V letu 2011 pa je bilo izplačano 67.367.361 EUR (EU del: 57.262.257 EUR, SLO del 10.105.104 EUR).

POMURSKA REGIJA

V okviru OP ROPI je bilo od leta 2007 do konca decembra 2011 v Pomurski regiji sofinanciranih 12 različnih projektov. Od tega so bile 4 neposredno potrjene operacije in 8 projektov izbranih preko javnih razpisov. Skupaj jim je bilo dodeljeno 88.264.295 EUR javnih sredstev.

V Pomurski statistični regiji ni bilo v obdobju januar-december 2011 v okviru OP ROPI neposredno potrjenega nobenega projekta.

Dve neposredno potrjeni operaciji s področja prometa sta že bili predani prometu in sicer avtocestni odsek BELTINCI-PINCE: Beltinci-Lendava in izvennivojsko križanje v Murski soboti.

V letu 2011 je teklo izvajanje predhodno potrjenih projektov:

- Celostno urejanje odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda in varovanje vodnih virov na spodnjem povodju reke Mure-Dolinska kanalizacija (upravičenec občina Beltinci, Lendava, Velika Polana, Razkrižje, Moravske Toplice, Dobrovnik),
- Regijski center za ravnanje z odpadki-CERO Puconci II. faza,
- Energetska sanacija SB Murska Sobota (upravičenec Splošna bolnišnica Murska Sobota)

Pri 23.196.120 EUR vrednem projektu Regijskega centra za ravnanje z odpadki-CERO Puconci II. faza so bile konec leta 2011 podpisane vse izvajalske pogodbe in se bo v letu 2012 intenzivno pričela gradnja.

V okviru javnega razpisa za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso-KNLB 2 je bil v obdobju januar-december 2011 sofinanciran 1 projekt (Lijas, šport, trgovina in storitve, d.o.o.: Vgradnja kotlovske naprave z izgradnjo kotlovnice) v vrednosti 52.416 EUR dodeljenih sredstev.

V okviru razpisa energetske sanacije domov za starejše, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija in so v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter opravljajo socialno varstveno dejavnost so bili iz pomurske regije izbrani 3 projekti, katerim je bilo skupaj dodeljeno 1.974.523 EUR sredstev in sicer:

- Energetska sanacija Doma Lukavci – dodeljenih 281.222 EUR,
- Energetska sanacija Doma starejših Rakičan – dodeljenih 1.360.729 EUR,
- Energetska sanacija Doma starejših Lendava – dodeljenih 332.572 EUR.

Na področju trajnostne rabe energije pa so bili v letu 2011 objavljeni naslednji javni razpisi za sofinanciranje projektov iz Kohezijskega sklada:

- javni razpis Energetska sanacija stavb javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija in so v pristojnosti Ministrstva za šolstvo in šport za obdobje 2011 do 2013, skupna vrednost razpisanih sredstev je 16 mio EUR,
- javni razpis za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso za obdobje 2011 do 2014 (KNLB 3), skupna vrednost razpisanih sredstev je 9 mio EUR,
- javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za obdobje 2011 do 2015 (DOLB 3), skupna vrednost razpisanih sredstev je 17,1 mio EUR,
- javni razpis za sofinanciranje operacij za energetske učinkovito prenovo javne razsvetljave za obdobje 2011 do 2013 (UJR 1), skupna vrednost razpisanih sredstev je 14 mio EUR,
- javni razpis za energetske sanacije domov za starejše, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija in so v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter opravljajo socialno varstveno dejavnost, skupna vrednost razpisanih sredstev je 20 mio EUR.

Priprava vlog za dodelitev sredstev Kohezijskega sklada za vse tri projekte Pomurskega vodovoda v okviru OP ROPI se nadaljuje.

Na spletnem portalu evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji www.eu-skladi.si, so navedene načrtovane aktivnosti v letu 2012 v okviru vseh treh operativnih programov, podrobnosti o posameznih razpisih ter potrjenih projektih/prejemnikih sredstev.

5.2.1.2. Operativni programi Cilja 3

Pomurska statistična regija sodeluje v **programih Evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS): 3 čezmejnih, 3 transnacionalnih in 2 medregionalnih**. Razpoložljiva sredstva v okviru ETS programov niso razdeljena po regijah, vendar se v okviru posameznih programov teži k temu, da bi bili učinki odobrenih projektov kar se da enakomerno porazdeljeni po prostoru celotnega programskega območja.

V do decembra 2011 v odobrenih ETS projektih (upoštevani so ETS čezmejni projekti Slovenija-Hrvaška, Slovenija-Avstrija in Slovenija-Madžarska) sodeluje 122 institucij iz Pomurske regije, s katerimi so sklenjene pogodbe. **Po številu pogodb je Pomurska regija trenutno med vodilnimi slovenskimi regijami, po indeksu števila pogodb na število prebivalcev pa celo v sam vrh.** Vendar je potrebno pri tem opozoriti, da je število projektov (oz. pogodb), v katerih sodeluje regija, le eden od kazalcev, ki nakazujejo na uspešnost njenega sodelovanja v ETS programih. Realno oceno uspešnosti bi bilo vsekakor potrebno nasloniti tudi na druge kazalce, kot so ekonomski, socialni in okoljski učinki projektov ali delež evropskih sredstev, ki jih je pridobila regija.

Operativni program Slovenija-Avstrija

Za celotno programsko obdobje 2007-2013 je za projekte, na celotnem upravičenem območju programa, na voljo **25.663.724,48** EUR sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). V okviru odobrenih projektov sodeluje 31 projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 23 različnih projektov. Skupna vrednost odobrenih projektov znaša **54.504.784,79 EUR**, od tega pripada delež projektnim partnerjem s Pomurske regije v višini **6.433.144,83 EUR (11,8%)** vseh odobrenih

sredstev za projekte, ki se izvajajo v Pomurski regiji. Do leta 2011 je bilo projektnim partnerjem iz Pomurske regije izplačano **1.016.045,02 EUR**, kar predstavlja **15,79%** črpanja odobrenih sredstev.

V okviru odobrenih projektov 1. javnega razpisa, 1. roka, sodeluje 14 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 10 različnih projektih. Skupna vrednost vseh odobrenih projektov, v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije, znaša **33.074.787,41 EUR**. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) sredstev projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije znaša **3.306.205,04 EUR**. **V letu 2010 in 2011 so bila izplačana sredstva v višini 621.227,56 EUR, kar predstavlja 18,79% črpanja sredstev od skupne vrednosti odobrenih sredstev, na kateri sodelujejo projektni partnerji iz Pomurske statistične regije.**

V okviru 2. roka 1. javnega razpisa sta bila odobrena 2 projekta, pri katerih sodelujeta **2 partnerja** iz Pomurske statistične regije. Skupna vrednost projektov znaša **3.034.683,16 EUR**. Skupna vrednost sredstev (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije znaša **668.102,00 EUR**. **V letih 2010 in 2011 so bila izplačana sredstva v višini 370.393,53 EUR, kar predstavlja 55,44% črpanja sredstev od skupne vrednosti odobrenih sredstev, na katerih sodelujeta projektna partnerja iz Pomurske statistične regije.**

V okviru 1. roka 2. javnega razpisa sodeluje 8 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 7 različnih projektih. Skupna vrednost vseh projektov znaša **12.649.893,85 EUR**. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije znaša **1.976.960,00 EUR**. **V letih 2010 in 2011 so bila izplačana sredstva v višini 24.423,93 EUR, kar predstavlja 1,23% črpanja sredstev od skupne vrednosti odobrenih sredstev, na katerih sodelujeta projektna partnerja iz Pomurske statistične regije.**

V okviru 2. roka 2. javnega razpisa sodeluje 7 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 4 različnih projektih. Skupna vrednost vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije znaša **5.745.384,37 EUR**. Skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije znaša **481.877,79 EUR**.

Operativni program Slovenija-Madžarska

Za celotno programsko obdobje je za projekte na voljo **62.634.102,32 EUR** sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru odobrenih projektov sodeluje 71 projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 36 različnih projektov. Skupna vrednost odobrenih projektov znaša **82.512.181,58 EUR**, od tega pripada delež projektnim partnerjem s Pomurske regije v višini **13.915.183,14 EUR (16,86%)** vseh odobrenih sredstev za projekte, ki se izvajajo v Pomurski regiji. Do leta 2011 je bilo projektnim partnerjem iz Pomurske regije izplačano **2.291.948,67 EUR**, kar predstavlja **16,47%** črpanja odobrenih sredstev.

V okviru odobrenih projektov 1. javnega razpisa sodeluje 38 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 19 različnih projektih. Skupna vrednost vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije znaša **41.256.090,79 EUR**, skupna vrednost odobrenih sredstev (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije znaša **7.495.506,97 EUR**. V letu 2010 je bilo izplačanih projektnim partnerjem iz Pomurske regije 1.999.262,40, v letu 2011 292.686,27. Skupaj v letih 2010 in 2011 je bilo v okviru odobrenih sredstev projektnim partnerjem iz Pomurske **izplačano 2.291.948,67 EUR, kar predstavlja**

30,57% črpanja sredstev od skupne vrednosti odobrenih sredstev, na katerih sodelujeta projektna partnerja iz Pomurske statistične regije.

V okviru odobrenih projektov 2. javnega razpisa sodeluje 33 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 17 različnih projektih. Skupna vrednost vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije znaša **41.256.090,79 EUR**, skupna vrednost (vključena so sredstva ESRR, nacionalni in lastni viri) projektnih partnerjev iz Pomurske statistične regije znaša **6.419.676,17 EUR**.

Operativni program Slovenija-Hrvaška

Za obdobje 2007-2013 je za projekte, na celotnem upravičenem območju programa, na voljo **42.703.502,00 EUR** sredstev IPA (Instrument za predpristopno pomoč). V okviru odobrenih projektov sodeluje 20 projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 10 različnih projektov. Skupna vrednost odobrenih projektov znaša **5.221.458,49 EUR**, od tega pripada delež projektnim partnerjem s Pomurja v višini **2.561.186,92 EUR (49 %)** vseh odobrenih sredstev za projekte, ki se izvajajo v Pomurski regiji.

V okviru odobrenih projektov 1. javnega razpisa sodeluje 10 partnerjev iz Pomurske statistične regije. Sodelujejo v 3 različnih projektih. Skupna vrednost vseh odobrenih projektov v katere so vključeni partnerji s Pomurske regije znaša **3.060.326,32 EUR**, skupna vrednost odobrenih projektov za projektne partnerje iz Pomurske statistične regije znaša **1.652.541,27 EUR**.

Povzetek stanja na vseh treh čezmejnih programih

Za celotno programsko obdobje 2007-2013 je za projekte, na celotnem upravičenem območju programa, na voljo **131.001.328,80 EUR** sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). V okviru odobrenih projektov sodeluje 122 projektnih partnerjev iz Pomurske regije, ki izvajajo 69 različnih projektov. Skupna vrednost odobrenih projektov znaša **142.238.388,86 EUR**, od tega pripada delež projektnim partnerjem s Pomurske regije v višini **22.909.514,89 EUR (16,1%)** vseh odobrenih sredstev za projekte, ki se izvajajo v Pomurski regiji. Do leta 2011 je bilo projektnim partnerjem iz Pomurske regije izplačano **3.307.993,69⁴⁹ EUR**, kar predstavlja **14,44%** črpanja odobrenih sredstev.

Operativni programi transnacionalnega teritorialnega sodelovanja

V letu 2011 se je v Prekmurski regiji izvajalo 9 transnacionalnih projektov, v katere je vključenih 11 slovenskih partnerjev. Vrednost njihovega deleža je 1 620 405 EUR.

⁴⁹ V znesku izplačil niso upoštevana izplačila čezmejnega programa IPA SI-HR.

5.3. Uveljavljanje skupnega slovenskega gospodarskega prostora

Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 in Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010 do 2015 dosegata svoje cilje tudi s povezovanjem vsebin operativnih programov čezmejnega sodelovanja Republike Slovenije s sosednjimi državami v obdobju 2013-2017. Operativni programi čezmejnega sodelovanja so pomemben dejavnik uveljavljanja skupnega slovenskega gospodarskega prostora. **Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu** pri tem v sodelovanju s Službo Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko pomaga zamejskim gospodarskim organizacijam s pravočasnim obveščanjem o razpisih EU oziroma drugih razpisih ter s pravočasnim objavljajanjem vsebinsko ustreznih lastnih razpisov ter s sofinanciranjem in tehnično pomočjo pri prijavljanju nanje.

V okviru čezmejnega sodelovanja **RS z Republiko Madžarsko** se od avgusta 2009 izvaja **Projekt Sosed k sosedu**. Cilj projekta je ohranitev, obnova in razvoj kulturne infrastrukture v Porabju. Projekt traja do junija 2012 ter bo prispeval h kakovostnejši turistični ponudbi Porabja in Pomurja. Vodilni partner projekta je RA Slovenska krajina. V projektu sodelujejo kot partnerji: Občina Gornji Senik, Občina Dolnji Senik in Državna slovenska samouprava z madžarske strani ter Center za zdravje in razvoj Murska Sobota in Krajinski park Goričko na slovenski strani. **Projekt Visokodebelni biseri** bo prispeval k trajnostnemu razvoju Porabja in Pomurja. Izvajal se bo v obdobju 2011 - 2014, cilj pa je ohranitev in razvoj travniških sadovnjakov. Vodilni partner projekta bo RRA MURA. V projektu bodo sodelovali kot partnerji: RA Slovenska krajina in Narodni park Őrség z madžarske strani ter Krajinski park Goričko in Društvo za opazovanje ptic Slovenije iz slovenske strani. **Projekt Folklor obmejnega območja** bo prispeval k izboljšavi privlačnosti območja sodelovanja.

Strategija gospodarskega sodelovanja do 2020

Urad je pripravil strategijo gospodarskega sodelovanja in čezmejnega sodelovanja do 2020, ki ima posredno vpliv na nekatere pomembne razvojne učinke tudi za Pomurje.

Namen *strategije* je usklajen, sinergijski in strateški pristop vseh pomembnejših gospodarskih dejavnikov iz Republike Slovenije ter sosednjih držav (državni organi, podjetja, zbornice, manjšinska združenja, diplomatsko-konzularna predstavništva, drugi gospodarski dejavniki, pa tudi posamezniki na obeh straneh meja) – združitev oziroma uskladitev kapitala, znanja, izkušenj, človeških virov in obstoječih dejavnosti. Takšen način delovanja bo prispeval h krepitvi obstoječih in ustvarjanju novih gospodarskih tokov na območju poselitvenega območja slovenske narodne skupnosti in Republike Slovenije ter spodbujal večjo konkurenčnost na trgih tretjih držav v smeri bolj homogene vizije gospodarskega sodelovanja med manjšinskim prostorom in matično državo. S tem pristopom želimo povečati implementacijo ukrepov, določenih s posameznimi področnimi zakoni (npr. Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015) ter programi, ki imajo lahko pomembne učinke za poglobitev sodelovanja s slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva. Strategija bo v večjem delu pripravljena do konca septembra 2010.

Medresorska delovna skupina je januarja 2011 potrdila besedilo Strategije Vlade RS o gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah do leta 2020. Strategija predvideva delovanje stalne delovne skupine in izvedbo nekaterih

projektov. Vsebinski in terminski plan strategije za leto 2011 predvideva izvedbo projektov v sklopu naslednjih področij:

- *sodelovanje na področju spodbujanja internacionalizacije podjetij in sodelovanje na področju privabljanja tujih neposrednih naložb,*
- *Kmetijstvo, trajnostni razvoj, varstvo in upravljanje okolja*
- *Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije*
- *Predstavitev turizma in razvoj skupnih turističnih območij*
- *Mladi in usposabljanje za delo.*

Izvedene aktivnosti:

OBLIKOVANJE SKUPNEGA PORTALA: Skladno z zaključki na posvetu »**VKLJUČEVANJE MLADIH V ČEZMEJNE GOSPODARSKE PROCESSE**«, ki je potekal **17. maja 2011** v Ljubljani je Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v sodelovanju s Slovenskim deželno gospodarskim združenjem iz Trsta v Ljubljani organiziral posvet na temo »Vključevanje mladih v čezmejne gospodarske procese«. so gospodarske organizacije avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah v sodelovanju z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in drugimi pristojnimi državnimi institucijami pričele z oblikovanjem skupnega portala, na katerem naj bi prišlo do izmenjave informacij o ponudbi in povpraševanju po kadrih ter o večji promociji številnih priložnosti za mlade kadre v smeri ustvarjanja skupnega trga kadrov.

SODELOVANJE PRI SPODBUJANJU INTERNACIONALIZACIJE PODJETIJ IN SODELOVANJE PRI PRIVABLJANJU TUJIH NEPOSREDNIH NALOŽB: Na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, ki je potekal **od 7. septembra 2011 do 14. septembra 2011** sta Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta (SDGZ) in Slovenska gospodarska zveza iz Celovca združila moči in sredstva za organizacijo posvetov in srečanj B2B.

PREDSTAVITEV ZAMEJSKEGA GOSPODARSTVA V OKVIRU SREČANJA DRUŠTVA POSLOVNIH ŽENSK – FAM: 7. decembra 2011 je potekalo decembrsko srečanje Društva Poslovnih žensk – FAM. Tokratno srečanje, ki ga je društvo pripravilo skupaj z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Inštitutom za narodnostna vprašanja je bilo namenjeno predstavitvi dejavnosti gospodarskih organizacij avtohtone slovenske narodne skupnosti v Italiji, Avstriji, na Hrvaškem in na Madžarskem.

OBLIKOVANJE RUBRIKE GOSPODARSTVO:

http://www.uszs.gov.si/si/znanost_gospodarstvo_mladi/gospodarstvo/

5.4. Urad za narodnosti

Urad za narodnosti v skladu s Sklepom o organizaciji in delovnem področju Urada Vlade RS za narodnosti (Uradni list RS, št. 75/02) spremlja uresničevanje ustavnih in zakonskih določil ter določil mednarodnih predpisov (ki so sestavni del pravnega reda RS), ki se nanašajo na posebne pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji. V tem kontekstu se zagotavljajo določena sredstva za delovanje organov in organizacij madžarske in italijanske narodne skupnosti ter romske skupnosti in tudi tistih, ki delujejo v njihovo korist. Na področju Pomurja so bile s strani Urada za narodnosti v letu 2011 izvedene sledeče aktivnosti:

- sofinancirali delovanje Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti (PMSNS) Lendava, krovne organizacije madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

- sofinancirali radijske in televizijske oddaje za madžarsko narodno skupnost v okviru javne Radiotelevizije Slovenija. UN namenja skupni znesek za RTV programe za italijansko in madžarsko narodno skupnost, v tabeli naveden znesek je ocena, koliko od teh sredstev je namenjenih za RTV programe za madžarsko narodno skupnost, izračunana na podlagi procentov oziroma razmerij, ki izhajajo iz poročil RTV.
- sofinancirali pripravo in izdajo tednika madžarske narodne skupnosti Nepujsag v okviru Zavoda za informativno dejavnosti madžarske narodne skupnosti Lendava.
- sofinancirali delovanje Sveta romske skupnosti RS, krovne organizacije romske skupnosti v Sloveniji. V letih 2009 in 2010 se je pod njegovim okriljem sofinanciralo tudi delovanje Zveze Romov Slovenije, za leto 2011 pa se je za delovanje romskih zvez izvedel javni razpis. Sredstva, zagotovljena Svetu v preteklih letih so bila namenjena za njegovo delovanje na področju celotne Slovenije in ne le Pomurja.
- sofinancirali lokalno radijsko oddajo za Rome Romskih 60 na Radiu Murski val.
- sofinancirali dvojezičnost in druge ustavne pravice v dvojezičnih občinah Lendava, Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci, Hodoš.
- sofinancirali delovanje Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti (PMSNS) Lendava, krovne organizacije madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.
- Sofinancirali radijske in televizijske oddaje za madžarsko narodno skupnost v okviru javne Radiotelevizije Slovenija. UN namenja skupni znesek za RTV programe za italijansko in madžarsko narodno skupnost, v tabeli naveden znesek je ocena, koliko od teh sredstev je namenjenih za RTV programe za madžarsko narodno skupnost, izračunana na podlagi procentov oziroma razmerij, ki izhajajo iz poročil RTV.
- Sofinancirali pripravo in izdajo tednika madžarske narodne skupnosti Nepujsag v okviru Zavoda za informativno dejavnosti madžarske narodne skupnosti Lendava.
- Sofinancirali delovanje Sveta romske skupnosti RS, krovne organizacije romske skupnosti v Sloveniji in Zveze Romov Slovenije. Sredstva, zagotovljena Svetu in Zvezi se uporabljajo za njuno delovanje na področju celotne Slovenije in ne le Pomurja.
- Sofinancirali lokalno radijsko oddajo za Rome Romskih 60 na Radiu Murski val.
- Sofinancirali dvojezičnost in druge ustavne pravice v dvojezičnih občinah Lendava, Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci, Hodoš.

6. Kazalniki za spremljanje učinkovitosti izvajanja zakona

Zaradi preglednosti izvajanja in spremljanja delovanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 so bili v Programu spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015 predvideni kazalniki za spremljanje izvajanja ukrepov razvojne politike. **Kazalniki omogočajo tako Vladi Republike Slovenije kot tudi Državnemu zboru Republike Slovenije preglednost in možnost spremljanja ter usmerjanja razvojne politike na regijo.**

Nekateri kazalniki so postavljeni dolgoročno. Za te kazalnike je eno leto prekratko časovno razdobje, da bi lahko bili doseženi. Lahko pa se v obdobju posameznega leta pokažejo trendi, ki jih določeni kazalniki nakazujejo ter se na podlagi tega lahko sklepa, kako bo posamezen ukrep dosežen. Ukrepi, ki dosegajo slabše kazalnike, so za izvajalce zakona pomembna usmeritev za delo naprej. Prav ti ukrepi bodo zahtevali še bolj zavzeto in še dodatno usklajevanje in izvajanje politike.

Tabela 9: Pregled kazalnikov stanja v regiji vpliv Zakona

Kazalnik	Stanje pred začetkom izvajanja zakona	Stanje v letu 2010	Stanje v letu 2011
Število brezposelnih	11.137 (na dan 31. 12. 2009)	10.362 (na dan 31. 12. 2010)	9.567 (na dan 31. 12. 2011)
Število zaposlenih	39.227 (na dan 31. 12. 2009)	38.619 (na dan 31. 12. 2010)	39.310 (na dan 31. 12. 2011)
Število ustvarjenih delovnih mest	/	146 (podatek za 1 in 2. JR)	790 (podatek za 1., 2. in 3. JR + soc. podj. + TNI)
Število vseh projektov podprtih v regiji	/	387 (podatek za 1 in 2. JR)	1215*
Število mladih, ki je prejelo štipendije	165 (šolsko leto 2009/2010)	146 (šolsko leto 2010/2011)	120* (šolsko leto 2011/2012)
Število izdanih gradbenih dovoljenj	413 (v letu 2009)	Še ni dostopnih podatkov	Še ni dostopnih podatkov
Število OPN v izdelavi	28 (v letu 2009)	27 (v letu 2010)	Še ni dostopnih podatkov
Število OPN potrjenih	2 (v letu 2009)	3 (v letu 2010)	Še ni dostopnih podatkov

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Urad za makroekonomske analize in razvoj, (2010, 2011)

Opombe:

Pri podatku o štipendijah se podatek nanaša na stanje regijske štipendijske sheme v posameznem letu, pri čemer ne upošteva štipendistov, ki imajo status mirovanju (27). V letu 2011/12 je bilo 26 novih štipendij, v letu 2010/11 pa je bilo 31 novih štipendij.

Podatek o številu vseh podprtih projektov v regiji vključuje: Projekti iz Instrumenta 1 (110) + Instrument 3 (1) + razpis JAPTI (6) + Subvencija nakupa Mura (1) + CBC (69) + MIC (1) + Razvojni centri slovenskega gospodarstva (3), Prva, tretja in četrta os razvoja podeželja (119) + MG (59) +

Eko Sklad (810), Urad za narodnosti (11) + Javni sklad Ribnica avtohtone narodnosti (5) + MK (15 občin) + MZ (4) + MVZT Kompetenčni centri (1).

6.1. Kazalniki Programa POMURJE 2015

Tabela 10: Kazalniki za spremljanje Programa POMURJE 2015

Kazalniki učinka, rezultata, vpliva	Izhodišče pred sprejetjem Zakona	Cilj 2015	Stanje konec leta 2010	Stanje konec leta 2011	Obrazložitev stanja
(U) število gospodarskih subjektov, vključenih v sofinancirane projekte	0	150	91	111	Podatek za 1. 2. in 3. JR in za JR socialno podjetništvo
(R) število na novo ustvarjenih delovnih mest v podjetjih, v katera so bila vložena javna sredstva	0	400	154	444*	154 iz 2010 in 57 iz 2011 (56 iz 3. JR in 1 iz JR soc.podjetništvo)
(V) zmanjšanje zaostanka neto dodane vrednosti na zaposlenega za slovenskim povprečjem	30,2% (2008) 24,96% (2009)	zmanjšanje	28%	-	Podatkov za leto 2011 še ni.
(U) število dodatno obravnavanih oseb zaradi projekta podpore obstoječim institucijam na trgu dela	0	1.000	0	0	Aktivnosti se šeso ni začele izvajati (Instr. 2)
(R) število oseb, ki je zamenjalo zaposlitev zaradi ustrežnejšega znanja	0	500	0	0	Aktivnosti se šeso ni začele izvajati (Instr. 2)
(U) število oseb, vključenih v usposabljanje vodstvenega kadra v izbranih podjetjih	0	250	0	0	Aktivnosti se šeso ni začele izvajati (Instr. 2)
(U) število dodatnih oseb, ki je pridobilo višjo izobrazbo ali kvalifikacijo	0	150	0	0	Aktivnosti se šeso ni začele izvajati (Instr. 2)
(V) zmanjšanje zaostanka bruto plače glede na slovensko povprečje na zaposlenega	20,2 % (2008) 14,91% (2009)	zmanjšanje	12,2 %	13,1%	Izračunano ročno iz podatkov za povprečne mesečne plače (Si-Stat).
(U) povečanje števila podjetij, vključenih v programe socialnega podjetništva na podlagi programa	0	povečanje	0	1	Na javni razpis prispeli le dve vlogi, ena je bila odobrena.
(R) povečanje števila zaposlenih v programih socialnega podjetništva na podlagi programa	0	+50	0	1	Iz javnega razpisa za socialno podjetništvo v 2011
(U) omemba regije v tujih časopisih v neplačanih oglasih	0	30	0	-	Ni podatka, izvajanje pogodbe (Inst. 4) je bilo zadržano.
(R) število novih naložb v regijo	0	10	2	6*	2 iz leta 2010, 2

					kot posledica aktivnosti iz zakona v 2011 (Wolford, XAL) in 2 neodvisno od zakona (Biogen, Uba) v 2011 - JAPTI.
(V) število ustvarjenih zaposlitev	0	550	154	790*	Kumulativni podatek za tri JR (321+66+56) + JR soc. podj. (1) + tuje investicije (110+10+125+25+56+20)
(U) število pripravljenih projektov	0	15	-		Izvajanje pogodbe (Instr. 5) je bilo začasno zadržano.
(R) število novih zaposlitev v pripravi projektov	0	10	-		Izvajanje pogodbe je bilo začasno zadržano.

Vir: Program Pomurje 2015

Opombe za zgoraj navedene kazalnike*:

1. Podatek za kazalnik **število na novo ustvarjenih delovnih mest v podjetjih**, v katera so bila vložena javna sredstva, prikazuje podatke za tista delovna mesta, ustvarjena na podlagi razpisov iz Inštrumenta 1 in iz Inštrumenta 3. Podatek 444 pove, da so se podjetja v času od začetka izvajanja zakona do konca leta 2011, pogodbeno zavezala, da bodo delovna mesta ustvarila v času 3 do 5 let po končanju investicije (razen pri enem delovnem mestu iz razpisa v okviru Instrumenta 3, kjer je bila zaposlitev takojšnja). Podatek 154 iz leta 2010 je pomenil število dejansko ustvarjenih delovnih mest do konca leta 2010, izhajajočih iz poročil prejemnikov sredstev. Za leto 2011 teh poročil še ni na voljo.

2. Podatek za stanje v letu 2011 pri kazalniku **število novih naložb v regijo** (6) pomeni število novih naložb v regijo v času od začetka izvajanja zakona do konca leta 2011.: V te naložbe sta vštet 2 naložbi iz leta 2010 (Carthago AG in Lukos Agro Group s 120 novimi zaposlitvami) in 2 novi naložbi iz leta 2011 (Wolford in XAL Lighting z 150 novimi zaposlitvami). Pri obeh je aktivno participirala RRA Mura in sta rezultat aktivnosti v okviru Programa. V kazalnik sta vštet tudi 2 naložbi (Biogen in Uba s 76 novimi zaposlitvami), ki sta na aktivnosti zakona vezani posredno in sta bili naložbi pa sta posledica neposrednega financiranja s strani Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije.

3. Podatek za kazalnik **število ustvarjenih zaposlitev** (790) vključuje vse tri razpise iz Inštrumenta 1 (443 delovnih mest), en razpis iz Inštrumenta 3 (eno delovno mesto) in aktivnosti v okviru Inštrumenta 4, ki so pripeljale do novih investicij, se nanašajo na določeno obdobje (120 delovnih mest iz 2 novih investicij v letu 2010 in 226 delovnih mest iz 4 novih investicij v letu 2011). Podatek 594 pomeni, da so se podjetja v času od začetka izvajanja zakona do konca leta 2011, podjetja zavezala, da bodo delovna mesta ustvarili v času 3 do 5 let po končanju investicije (443 delovnih mest), tuji investitorji pa do konca leta 2013..

4. Vsebina tistih Instrumentov, ki ne izkazujejo aktivnosti, se bo sprememba Programa predvidoma spremenila, s tem pa se bodo spremenili tudi nekateri kazalniki.

7. Finančni prikaz izvajanja zakona

Prvi finančni program za izvajanje Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 je predvideval, da **bo država iz različnih virov v regijo namenila 264 milijonov evrov**, od tega v letu 2010 28,5 milijona evrov, kasneje pa med 40 in 53 milijoni evrov letno. Samo za izvajanje Programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010 - 2015 pa ja bilo predvideno, da bo država v regijo vložila 33 milijonov evrov.

Tabela 11: Finančni prikaz načrta izvajanja Zakona (v EUR)

UKREPI ZAKONA	FINANCE PO LETIH (v '000.000 €)						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	skupaj
Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije	6	6	6	5	5	5	33
Povrnitev plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	69
Medpodjetniški izobraževalni center	1	1					2
Projekti regijskega gospodarskega središča v Pomurski regiji (Razvojni centri slovenskega gospodarstva)	2	3	4	7	7	7	30
Prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije	5	8	10	9	4	4	40
Vlaganja v infrastrukturo za oskrbo Pomurske regije s pitno vodo	3	11	20	21	20	15	90
SKUPAJ	28,5	40,5	51,5	53,5	47,5	42,5	264

Vir: Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju

Tabela 12: Finančni prikaz načrta izvajana Programa in dejanskih izplačil v letu (v EUR)

INSTRUMENTI PROGRAMA 2015 sprememba (rebalans 2010)	FINANCE PO LETIH (v '000.000 €)						Skupaj	Izplačila 2010 (v €)	Finančna absorpcija v letu 2010	Izplačila 2011(v €)	Finančna absorpcija v letu 2011
	2010	2011	2012	2013	2014	2015					
1. Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih del. mest	5,42	4	3	3,3	3,3	3,3	21,36	3.563.310,88	65,74%	3.179.971,37	79,49%
2. Spodbujanje razvoja človeških virov	0,18	0,18	1,1	1	1	1	5,34	159.926,82	88,85%	90.735,02	50,40%
3. Spodbujanje socialnega podjetništva	0,125	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	2,125	51.376,84	41,10%	21.471,87	5,37%
4. Promocija regije, da bi privabili tuje in domače investicije	0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5	0,00	0,00%	119.640,00	39,88%
5. Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov	0,04	0,78	1,2	0	0	0	2,44	4.804,00	120,10%	195.708,00	25,09%
Skupaj	5,765	6	6	5	5	5	32,765	3.779.418,54		3.607.526,26	

Vir: Projektna pisarna Vlade RS v Pomurju